İŞÇİLERİN SESİ

SAYI: 1 ● 28 Mart 1979 ● 7.5 TL

"YÖNETİME KATILMA" ALDATMACASINA HAYIR!

- Kapitalist sömürü düzeninde işçilerin **yönetime katılma** sı söz konusu olamaz.
- Üretenlerin yönetmeye başlamaları emekçi halkın siyasi iktidarı ele geçirmesine bağlıdır. Ancak bu hedefe ulaşıldıktan sonra yığınlar giderek, artan oranlarda toplumsal faaliyetlere katılabilir. SAYFA 3

Devrimci görevlerimiz

İçinde yaşadığımız sömürü ve zulüm düzeni, bugün, esas olarak emperyalizmin ve egemen sınıfların kendi sorunlarından kaynaklanan ağır bir bunalım içindedir. Emperyalist güçler ve egemen sınıflar bu bunalımın şiddetini azaltmanın bedelini emekçi sınıf ve tabakaların sırtına yıkmak ve emekçileri bu sömürü ve zulüm düzeninin sessiz köleleri yapmak için, halka karşı çok yönlü bir saldırı içindedirler. Egemen sınıflar bir yandan faşist güçleri anti-faşist halk güçleri üzerine doğrudan saldırtırken, diğer yandan da CHP hükümetini bir savaş hilesi olarak kullanıp halk güçlerinin mevcut örgütlenmelerini ve mücadelesini etkisizleştirmek ve faşist güçlerin karşısına çıkabilecek direniş mevzilerini şimdiden dağıtmaya çalışmaktadırlar.

İşçi sınıfı da tüm emekçi halk kesimleri gibi egemen sınıfların bu çok yönlü saldırısı ile karşıkarşıyadır. Egemen sınıflar, özellikle tekelci burjuvazi öncelikle işçi sınıfının siyasi hareketliliğinin oldukça arttığı bir dönemde işçi sınıfını siyaset dışı tutma yolunda azami çaba göstermekte ve işçi sınıfının bir açık faşist döneme geçişte direnebileceği demokratik mevzileri şimdiden dağıtmaya çalışmaktadırlar. Tekeller, aynı zamanda, kendi sorunlarının çözümüne işçi sınıfını dört-nal koşmak için, onun ekonomik-demokratik düzeydeki birçok kazanımını da gaspetmeye uğraşmaktadırlar.

Bugüne kadar kendi bağımsız devrimci siyasi hareketine kavuşamamış olan işçi sınıfı hareketi içindeki, soy ekonomizmin batağına saplanmış ve bugünkü olumsuz durumun ortaya çıkmasında önemli derecede rol oynamış olan revizyonist akımlar ise, tekelci burjuvazinin bu çok yönlü saldırısına şu veya bu biçimde hizmet etmektedirler.

Bu çok yönlü saldırı sürecinde işçi yığınları bir yandan gizli-açık faşist örgütlerin doğrudan saldırılarıyla karşılaşmakta, diğer yandan da CHP hükümetinin işçi sınıfı aleyhindeki çeşitli karar ve uygulamalarıyla karşı karşıya kalmaktadır-

(Devamı 2. sayfada)

İŞÇİLERİN SESİ

İran'da petrol işçilerinin mücadelesi
SAYFA 11-12

Şili'de direniş
SAYFA 13

DİSK'in gelişimi, bugün gelinen nokta ve devrimci tavır
SAYFA 8-9

Ecevit hükümeti ve işçiler
SAYFA 2

- 1475 sayılı iş yasasındaki anti-demokratik hükümler kaldırılmalıdır! SAYFA 15
- "Toplumsal Anlaşma" engelini de aşacağız! SAYFA 4
- Yeni vergi düzenlemeleri SAYFA 1 emekcilerin aleyhine bir tasarıdır

ECEVİT HÜKÜMETİ ve İŞÇİLER

BÜYÜK SATIŞ: Ecevit Hükümeti işveren ve işçi temsilcileriyle(!) birlikte

Ecevit Hükümeti göreve başlayalı bir yıl oldu. Bu süre boyunca hükümet CHP'nin 1977 seçimleri öncesinde emekçi halk kitlelerine söz verdiği şeylerin hiçbirini gerçekleştirmedi. Tam tersine emekçilerin aleyhine olan tüm kararları ardarda aldı ve uyguladı; ve almaya ve uygulamaya devam ediyor. Ecevit, bırakalım seçimler sırasında söz verdiklerini, egemen sınıflar tarafından hükümete getirildiği günlerde söz verdiklerini bile unuttu. Örneğin, Ecevit Hükümeti programında, işçilere, "referandum hakkının tanınacağı, tarım iş yasasının çıkarılacağı, iş yasasının çalışanlar lehine ve tüm çalışanları kapsayacak biçimde değiştirileceği, işçi memur ayrımı sorununa ivedilikle çözüm bulunacağı, işsizliği azaltıcı bir ekonomik politikası izleneceği, işsizlik sigortası uygulamasının kademeli olarak başlatılacağı, lokavtların kötüye kullanılmasının [!] önleneceği, çalışan kadınların sorunlarının çözüme ulaştırılacağı" ve benzeri konularda açık vaatlerde bulunmuştu. Peki, geçtiğimiz bir yıl süresince Hükümet bu konularda ne yaptı?

Referandum konusunda bir yıldır yapılan, sadece, bu konuda Çalışma Bakanlığı tarafından "bir taslağın hazırlanıp, ilgili meslek kuruluşları ile bilim adamlarına gönderilerek fikirlerinin alınması" olmuştur! Ayrıca, Çalışma Bakanlığı işyerlerinde yetkili sendikanın belirlenmesinde "durum saptaması" uygulamasını bir genelge ile başlatmışsa da, daha sonra işverenlerden ve sarı sendikalardan gelen tepki üzerine kendi genelgesine bile sahip çıkmamıştır.

Tarım ve orman işçileriyle ilgili olarak, Çalışma Bakanlığı "uzun çalışmalardan sonra"(!) *ancak*, tarım ve orman işçileri için özel bir yasa gerekmediği ve bu kesimlerde çalışanların da İş Yasası kapsamına alınması sonucuna varmıştır. Kısacası, ulaşılan sonuç doğru olmakla birlikte, milyonlarca tarım ve orman işçisinin CHP ve Hükümet programındaki onca söze rağmen hala hiç bir yasal güvencesi yoktur.

Hükümet 1475 sayılı İş Yasası ve 275 sayılı Toplu Sözleşme ve Grev ve Lokavt yasasında bazı değişiklikler yapmak istemiştir (!) ama istemekten öte hiç bir ciddi girişimde bulunmamıştır. 1973'ten bu yana İş Yasasında değişiklik yapılması düşünülmektedir. 1973-1977 döneminde bir CHP milletvekilinin meclise sunduğu yasa tasarısı komisyonlarda beklemiş sonunda "kadük" olmuştur. Bu dönem o yasa tasarısını hazırlayan kişi parlamentoya seçilmeyince bazı CHP milletvekilleri bu yasa tasarısını yenileyerek meclislere sunmuşlardır. Milletvekillerinin maaşlarını artıran bir yasayı beş dakikada meclislerden çıkaranlar, büyük bir olasılıkla bu yasa tasarısını komisyonlarda bekletecekler ve tasarı yine "kadük" olacaktır. Üstelik, Çalışma Bakanlığının değişik tasarılarında bir çok olumsuz madde söz konusudur. Örneğin, İş Yasasının 13., 17. ve 24. maddelerin anti-demokratik özünde hiç bir değişiklik olmamıştır. Ayrıca, işten çıkarmaların alabildiğine hızlandığı günümüz koşullarında, Hükümet, bu maddelere ilişkin değişiklik tasarısında "ekonomik ve teknik zorunluluk" diye bir kavram geliştirerek işverenin her an işçi çıkarmasını meşrulaştırmaktadır. İş yasasına ilişkin değişiklik tasarısında, tekelci sermayenin yıllardır savunduğu ve MC hükümetleri döneminde bile gerçekleşmeyen Kıdem Tazminatı Fonu kurulması öngörülerek işverenlerin kendilerine göre önemli bir yükten kurtulmaları sağlanmak istenmektedir. Üstelik kıdem tazminatının sadece emeklilik, malüllük ve ölüm durumunda verilecek bir ihtiyarlık ödemesine dönüştürülmesi düşünülmektedir.

"Asgari ücret"in tespiti ve uygulamasına ilişkin tüm olumsuzluklar yeni tasarıda da sürmektedir.

275 sayılı yasaya ilişkin değişiklik tasarısı her ne kadar işkolu sözleşmesini uygulamadan çıkarıyorsa da "İşletme Sözleşmesi" diye bir kavram geliştirerek işkolu sözleşmesini dolaylı olarak yeniden gündeme getirmektedir (İktisadi Devlet Kuruluşları gözönünde bulundurularak geliştirilmiş bu kavrama göre, bir kuruluşa bağlı işyerlerinde çoğunluğu sağlayan sendika, o kuruluşa ait tüm işyerlerindeki bütün işçiler için toplu sözleşme yapabilecektir. Açıktır ki bu tür bir uygulama bir kuruluşa bağlı bir işyerinde referandum yapılmasını güçleştireceği ve anlamsızlaştıracağı gibi, sendika seçme özgürlüğüne, sendikalaşma ve toplu sözleşme yapma hakkına indirilmiş ağır bir darbedir). Söz konusu değişiklik tasarısında işçi sınıfının grev hakkı konusundaki onca talebe rağmen hiçbir yenilik getirilmezken lokavt konusu tümüyle gözardı edilmektedir.

Hükümetin işçi-memur ayrımı konusundaki tavrı, Sosyal Güvenlik bakanının SSK'daki bir çok işçinin memurlaştırılması için gösterdiği "işgüzarlık" ile iyice somutlaşmıştır: İşçi ya da memur olup olmadığı konusunda tartışma süren bütün çalışanları memur ilan etmek!

İşsizliği azaltıcı bir ekonomi politika izlenmesi bir yana dursun, tekellerin, IMF gibi emperyalist kuruluşların direktifleri doğrultusunda alınan kararlar ülkemizdeki işsizler ordusuna hergün binlerce yeni nefer kazandırmaktadır. İşsizlik sigortasının adından bile bahsedilmemektedir artık.

Hükümet söz verdiklerini gerçekleştirmek bir yana, tam tersine işçi sınıfının kazanılmış haklarını geri almaya uğraşmaktadır. Emperyalizmin ve tekelci burjuvazinin, derinleşen bir bunalım sürecinde olan ülkemizdeki mevcut sömürü sisteminin onarılması doğrultusunda dayattıkları politikaları uygulamak için başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halk kitlelerini fedakarlığa çağırmakta, ağırlıkla emperyalizmin ve egemen sınıfların kendi sorunlarından kaynaklanan iktisadi bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yıkmaya çalışmaktadır. Şimdilik sadece devlet işletmelerindeki işletmeleri kapsamına alan; bununla birlikte egemen sınıfların sorunlarının çözümünün maliyetini bütün bir işçi sınıfına yükleme girişimlerinin sadece bir başlangıcı olarak Türk-İş ve Hükümet arasında gerçekleştirilen Toplumsal Anlaşma ücretleri dondurma doğrultusunda bir uygulamadır. İşçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadele düzeyindeki bir çok kazanılmış hakkını gaspeden bir uygulamadır. Yine Hükümet Toplumsal Anlaşma ile birlikte işçi kitleleri için *yönetim* ve *katılma* gibi iki "büyülü" sözcükten oluşan bir Yönetime Katılma aldatmacasını gündeme getirmiştir. "Toplumsal Anlaşma" çerçevesinde gündeme getirilen, işçi sınıfı aleyhindeki uygulamalar için işçi sınıfının onayını almak amacıyla ortaya atılan Yönetime Katılma aldatmacası, işçi sınıfını siyasetten uzaklaştırmayı, onun ekonomik-demokratik örgütlenmesini ve mücadelesini etkisizleştirmeyi, işçilerin burjuvazinin kar ve sermaye birikimi sorunlarının çözümünde aktif olarak sorumluluk almasını sağlamayı amaçlamaktadır.

Hükümetin diğer bir aldatmacası da vergiler konusundaki tutumudur. Hükümet "ülkedeki vergi adaletsizliğini giderecek gelir dağılımındaki eşitsizliği düzelteceğim" gerekçesiyle gerçekleştirmeye çalıştığı yeni vergi düzenlemeleriyle, esas olarak, mevcut sömürü düzeninin onarılması için gerekli olan giderek artan kamu harcamaları için yeni kaynak yaratmayı amaçlamakta ve vergi yükünü yine *ağırlıkla* işçilere ve tüm emekçilere yıkmakta, dolaylı yoldan da olsa ücretleri ve maaşları dondurmaya yönelmektedir.

Ayrıca 1978 yılı içinde Ecevit Hükümeti MC Hükümetlerine göre çok daha fazla oranda grevlere müdahale etmiş ve birçok grev Bakanlar Kurulu kararı ile ertelenmiştir.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, giderek artan enflasyon, ardarda gelen devalüasyonlar, haftada bir yapılan yeni yeni zamlar işçilerin ve tüm emekçilerin ellerindeki paranın değerinin tümden düşmesine, gerçek ücretlerin ve gelirlerin giderek artan bir hızla azalmasına neden olmaktadır.

Kısacası CHP yıllardır işçilere ve tüm emekçilere çok vaadlerde bulunmuştur, bir yıldır hükümettedir ama bu vaadlerin hiçbirini yerine getirmemiştir. 1979 Mali Yılı bütçesinde Çalışma Bakanlığı Bütçesinin Genel Bütçe içindeki payı sadece binde 1.8'dir. Tek başına bu rakam bile halktan yana olduğunu açıklayan Ecevit Hükümetinin sözlerinin sadece bir aldatmaca olduğunu göstermeye yeter. Ecevit Hükümeti verdiği sözleri tutmak bir yana, tam tersine, bugün, emekçilerin mücadelelerini bastırmaya, örgütlenmelerini dağıtmaya, kazanılmış hakları gasbetmeye çalışmakta, sol gösterip sağ vurmaktadır.

Bu durumda devrimcilere düşen görev nedir?

Bu koşullarda devrimciler işçi ve emekçi yığınlarına Ecevit Hükümetinin bu durumunu açıklayıp teşhir etmeli, en geniş işçi kitlelerini Ecevit Hükümetinin işçi sınıfı aleyhindeki tüm karar ve uygulamalarına karşı aktif bir biçimde mücadeleye sokmalıdırlar. Geri alınmak istenen kazanılmış haklar kıskançca korunmalı, yeni haklar ve mevziler kazanmaya çalışılmalıdır. İşçi sınıfına gerçek düşmanlarının, sahte ve gerçek dostlarının kimler olduğunu kavratmak, işçilerin birliğini sağlamak, örgütlenmesini genişletmek ve pekiştirmek, işçilerin tüm emekçilerle birlikte devrimci mücadelede yerlerini almalarını sağlamak doğrultusunda yılmaz bir mücadele sürdürülmelidir.

Devrimci görevlerimiz

(1. sayfadan devam)

lar. Ve işçi kitleleri faşist tertip ve saldırılar karşısında savunmasız; CHP güdümündeki ve denetimindeki aldatmaca karar ve uygulamalar karşısında ise ideolojik olarak hazırlıksız ve şaşkın durumdadırlar.

Açıktır ki işçi sınıfının bugün içinde bulunduğu olumsuz durumun nedenlerinden biri de, devrimcilerin işçi sınıfı içindeki çalışmalarının bugüne değin ağırlıkla kendiliğinden ve bir çok eksiklikler taşıyan bir biçimde sürdürülmesidir.

Emperyalist güçlerin ve egemen sınıfların, işçi sınıfı ve tüm emekçilere karşı düzenledikleri çok yönlü saldırıyı göğüsleyebilmek ve püskürtebilmek için, bu koşullarda, bugün işçi sınıfı içinde çalışan devrimcilere düşen güncel görev; işçi yığınlarını, burjuvazinin işçi sınıfının mevzilerini Ecevit Hükümeti ile dağıtma girişimlerine karşı mücadeleye sokmak; işçileri faşist saldırılar karşısında kendilerini savunabilir konuma eriştirmek ve işçi sınıfını diğer emekçi halk kesimleriyle birlikte açık faşist bir komplo karşısında hazırlıklı kılmaktır. Bu çalışmalar, işçi sınıfının içinde, programsızlığın, eksikliklerin ve zaafların giderildiği, devrimci hareketle bağlantıları kurulmuş, merkezi bir siyasi çalışmanın hayata geçirilebileceği *koşulları yaratma* mücadelesine bağımlı kılınmalıdır.

Kısacası, işçi sınıfı içinde, uzun soluklu bir devrimci mücadelenin kalıcı, kararlı unsurlarını ve merkezi bir devrimci siyaseti hayata geçirebilecek örgütlenme zincirinin oluşturulabilmesinin koşullarını yaratmak üzere daha yılmaz, daha kararlı ve daha bilinçli ve örgütlü bir mücadele sürdürülmelidir.

İŞÇİLERİN SESİ

"YÖNETİME KATILMA" ALDATMACASINA HAYIR!

Deniliyor ki; "işçiler yönetime katılacak! ... artık onlar da yönetecekler, böylece endüstriyel demokrasi gerçekleşmiş olacak!..." Bu sözler, özellikle geçtiğimiz yıl Temmuz ayında CHP Hükümetinin Türk-İş'le imzaladığı "Toplumsal Anlaşma" isimli ihanet belgesinin imzalanmasıyla birlikte sıksık duyulmaya başlandı.

"Toplumsal Anlaşma"nın bir maddesi olarak deniliyordu ki; *"Kamu İktisadi Teşebbüslerinin verimli çalışır ve kaynak yaratır bir duruma getirilmesinin ekonomimiz üzerinde olumlu etki yaratacağı, kamu işletmelerinde işçilerin ve diğer çalışanların üretim, yatırım, verimlilik ve sorumluluğa katılmaları sağlanmadıkça bu teşebbüslerin sağlıklı bir duruma gelemeyecekleri bilinmektedir. Bu nedenle 'yönetime katılma' Toplumsal Anlaşmada da yer almış bulunmaktadır."* "Yönetime katılma"nın gündeme getirilişini dile getiren bu gerekçede sorunun sadece bir yanı ortaya konulmaktadır. Buna göre "yönetime katılma", devlet işletmelerini (KİT'leri) 'sağlıklı' bir duruma getirmek, onları 'verimli ve kaynak yaratır' bir konuma yükseltmek amacına katkıda bulunacağı inancıyla gündeme getirilmektedir. Üstelik, ~~ulaşılmak istenen~~ amaç için işçilerin daha 'fedakar ve sorumluca' davranmaları gerektiği belirtilmekte buna gerekçe olarak da devlet işletmeleri, "kamu " işletmeleri, yani halkın yararına çalışan, halkın malı olan işletmeler gibi gösterilmek istenmektedir. Bu insafsız yanılsamayla devlet işletmelerinin, egemen sınıfların devletin kontrolünde bulunan işletmeler olduğu ve temel işlevlerinin egemen sınıfların kar ve sermaye birikimi süreçlerini hızlandırmak olduğu gizlenmektedir.

"YÖNETİME KATILMA" UYGULAMASININ GÜNDEME GETİRİLMESİNİN NEDENLERİ

Bugün devlet işletmeleri "verimli çalışamıyor"sa, "kaynak yaratamıyor"sa, "sağlıklı bir durumda değil"se bunların nedeni herşeyden önce bu kesimde çalışan işçilerden elde edilen artığın ve devletin büyük kısmını emekçi halktan aldığı vergilerin, yine bu kurumlar kanalıyla, yerli egemen sınıflar ve emperyalist tekeller arasında paylaştırılmasıdır. Ancak, emperyalizme bağımlı Türkiye toplumsal yapısı bugün öylesine bir bunalım içindedir ki, devlet işletmeleri, emeğin sermayece sömürülmesi temelinde yükselen bu sisteme işlerlik kazandırabilmek üzere yüklediği görevleri yerine getirememektedir. İşte bu noktada tüm yükü omuzlarında taşıyan işçi sınıfına daha fazla yük bindirilmek istenmekte, derinleşen bunalımın yükü daha fazla sırtlanması için yeni planlar hazırlanmaktadır. İşçi sınıfı bu yeni yüklere (verimliliği ve üretimi artırma) itirazda bulunmasın diye ona "kamuya karşı sorumlu olma, fedakar olma" çağırmaları yapılmaktadır. İşte 'yönetime katılma' gündeme getirilirken bu oyunun arkasında işçi sınıfına yüklenecek yeni yükler olduğunu görmek gerekiyor.

Diğer taraftan, 'yönetime katılma'nın gündeme getiriliş nedenlerinden bir diğeri ve daha da önemlisi emekçi kitlelerin her geçen gün *"üreten biziz yöneten de biz olacağız!.."* talebine daha çok sahip çıkmaya yönelmeleriyle ilgilidir. Gerek işçi sınıfı, gerek yoksul kır emekçileri gerekse de meta üretiminin yasalarınca belirlenen kapitalizmin otoriter ve hiyerarşık yapısının ezici baskısını duyan tüm kurumlarda "yönetilenler", bu talebi benimsemekte ve her fırsatta haykırmaktadırlar. Bu, düzen koruyucularını, dolayısıyla CHP'yi tedirgin eden bir taleptir. Çünkü üretenlerin yöneten olabilmeleri, sermayenin emeği sömürdüğü, dolayısıyla yönettiği bu düzende mümkün değildir. Kitleler bunu, yaşayarak görüyorlar. Böyle bir talebin gerçekleşmesi, ancak tüm toplumsal üretici güçler, üzerinde emekçi halkın sözsahibi olacağı sosyalizme yönelecek devrimci demokratik halk iktidarında mümkün olabilir. Bu talep, ister istemez kitleleri böyle bir hedefe yöneltecektir. CHP hükümeti için gündemde olan sorun, devrimci hareketin geniş halk kesimleri içinde bu doğrultudakı çalışmalarını engellemek ve emekçilerdeki bu yöndeki potansiyeli dağıtmak, hedefinden saptırmaktır.

Siyasi platformda birer seçmen yığınından başka bir gözle görülmeyen ve 3-4 yılda bir egemen sınıfların hangi kesiminin kendilerini ezeceğine "oy mekazinması" aracılığıyla karar veren yığınlar, bu "demokrasi"(!)ye ek olarak, işyerinde de "endüstriyel demokrasi(!)" lütfuna mazhar oluyorlar. Otoriter ve hiyerarşik kapitalist örgüt yapısının en üst noktasında yeralan karar organlarına, yönetilenlerden birer-ikişer kişi sokup onları bilgi iletici veya sadece görüşünü bildirici, ancak sayı ve yetki yönünden azınlıkta bırakmak yoluyla sonuçta *onaylayıcı* kılarak *"bakın siz de yönetiyorsunuz!.. siz de temsil ediliyorsunuz!.."* yaygaralarıyla yapılmak istenmektedir bu.

Böylece geniş yığınlar kendilerinin her düzeyde karşılaştıkları sorunların, bunalımların kaynaklandığı çarkın, sömürü değirmeninin dönmesine temsilcileri kanalıyla farkında olmadan su taşımak durumunda bırakılacaklardır. Bütün bunlar, işçi sınıfının kazandığı yeni bir mevzi, bir demokratik zafer nidaları arasında yapılmaya çalışılmaktadır, üstelik.

Oysa biliyoruz ki; "yönetmek" eylemi, emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişki varoldukça "paylaşılabilir" özellikte değildir. Yani, nasıl ki *"bir sınıftan almadan başka bir sınıfa veremezsiniz"* diyebiliyorsak, aynı şekilde *"ya yönetirsiniz ya da yönetilirsiniz"* diyebiliriz. Bunun ortası olamaz.

KAPİTALİST SÖMÜRÜ DÜZENİNDE İŞÇİLERİN "YÖNETİME KATILMA"SI SÖZKONUSU OLAMAZ

Kapitalizmde işgücü (çalışma kapasitesi) alım-satım konusu olmuştur. İşçi sınıfı yaşayabilmek için ücret karşılığında işgücünü kapitalistlere satar. İşçilerin, işgünü sürecinde, yaşamlarını sürdürebilmek için tükettikleri nesnelerin değerini ürettikleri sürenin (gerekli-iş süresi) dışındaki sürede (artı-iş süresi) ürettikleri herşey artı-değer olarak kapitalistlerin ceplerine akar. Bu, onların karlarının kaynağıdır.

İş-gücünü kapitaliste satan işçi, artık kapitalistçe yönlendirilir. Onun gösterdiği işte ve yerde çalışmak zorundadır; başka bir tercihi olamaz. Yüzlerce, binlerce işçi kapitalisten veya onun temsilcisinin yönetiminde bir araya getirilerek büyük tesislerde, fabrikalarda çalıştırılmaktadır. Kapitalist karını artırmak için, gerekli iş süresini mümkün olduğunca kısıp, artı-iş süresini mümkün olduğunca genişletmek ister. Bu amaçla yapılan işi çok küçük parçalara ayırır ve böylece en az zamanda en fazla ürün sağlamak için işbölümünü daha da geliştirmeye yönelir. İş bölümünün geliştirilmesi sürecinde makinanın gelişmesiyle birlikte, iş bölümünün vardığı boyutlar işçileri objektif konumları gereği makinaların birer canlı parçaları yapmış, onlara tabi olmak durumunda bıkarılmış yaratıklar durumuna sokmuştur. Bu objektif konumuyla işçi kapitalistçe teslim alınmıştır. Elbetteki *bu* konumuyla söz söyleme hakkı olmayacaktır.

"YÖNETİME KATILMA"DAN AMAÇLANAN NEDİR?

O halde "yönetime katılma" adı altında verilmiş görünen söz ve karar "hak"kı ne olmaktadır! Yukarıda da belirttiğimiz gibi, çalışanlara ya kapitalistin temel hedefi olan kar ve sermaye birikimini *engellemeyecek konularda* söz hakkı tanınmakta ya da en yüksek karar organında, çalışanlara sınırlı temsil ve yetki hakkı, oylamada azınlıkta kalacakları şekilde ve sayıda 'uygun' görülmektedir. Birinci durumda, kapitalistin temel hedefine olumsuz herhangi bir etkisi olmayacak kararlar çalışanların kendi aralarında alınmaktadır. Örneğin izin düzenlemeleri, ücret ödemelerine ilişkin sorunlar, vb.... Bunlar, şüphesiz ki yaşanılan sistemin duvarlarına zarar vermeyecek, kapitalisti de rahatsız etmeyecek karar konularıdır. Diğer bir durum ise, işletme yönetim kuruluna işçilerin belirli sayıda temsilcisiyle katılmasıdır. Ancak, sayı ve dolayısıyla yetki eşitsizliği temelinde oluşturulan bu "ortak karar organları(!)", çalışanları, her zaman ancak görüşünü bildiren fakat *yaptırım* hakkı olmayan, dolayısıyla sonuçta hep *onaylamak* zorunda kalan, böylece karanlık kuyusunu kendi eliyle derinleştiren bir içerikte oluşturulmaktadır.

İşte "yönetime katılma" adı altında sunulan bu yutturmaca, bir taraftan sömürü çarkının daha rahatlıkla döndürülmesini sağlamakta bir taraftan da işçi yığınlarının sosyalizm arayışlarını kör bir çıkmaza yönelterek sekteye uğratmayı amaçlamaktadır.

İŞÇİLER HANGİ KOŞULLARDA "HEM ÜRETEN HEM YÖNETEN" OLACAKLARDIR?

Açıktır ki, doğal güçler, doğal güçlerden yararlanarak yapılmış makina ve araçlar ve insan gücü potansiyelini, istenilen amaçlar doğrultusunda kullanabilmek için onlar üzerinde *mülkiyet ve tasarruf hakkına* sahip olmak gerekmektedir. Kapitalist toplumda bu saydığımız toplumsal üretici güçler, sanayicilerin, tüccarların, bankerlerin, toprak sahiplerinin mülkiyetinde ve yönetimindedir. Gerçi devlet de bu üretici güçlerin büyük bir kısmını denetlemektedir. Ancak devlet, elinde tuttuğu olanakları, egemen sınıfların üstünlüklerini sürdürmelerini sağlayacak, onların egemen olduğu bu düzeni ayakta tutacak bir biçimde yönlendirir. Buna karşılık tüm değerlerin yaratıcısı emekçiler, ücret karşılığı iş güçlerini sattıktan sonra, onu satın alan kapitaliste veya devlete tabi olmak zorundadır, onun boyunduruğu altındadır. Bu nedenle iş gücü bir alım-satım konusu olduğu sürece emekçilerin "yönetmek" gibi bir hakları ne işyerinde ne de siyasi düzeyde mümkün değildir.

Üretenlerin yönetmeye başlamaları emekçi halkın siyasi iktidarı ele geçirmesine bağlıdır. Ve ancak bu hedefe ulaşıldıktan sonra yığınlar, giderek artan oranlarda toplumsal faaliyetlere doğrudan ve etkin olarak katılabilir; bu süreç, herkesin yönettiği için yönetilenlerin bulunmadığı sınıfsız bir toplum hedefine yönelik olarak sürer.

DEVRİMCİLERİN BU KONUDAKİ ALTERNATİF MODELİ NE OLABİLİR?

Şüphesiz ki, üretenlerin giderek artan oranlarda yönetmeye başladıkları bu sürece, yani emekçi halkın mülkiyeti ve tasarrufu altında bulunan olanakları sınıfsız toplum hedefine yönelik olarak yönlendirmeye ilişkin politikaların saptanması sürecine, *ancak siyasi iktidarı ele geçirmekle başlanabilir*. Ancak bu, siyasi iktidar mücadelesine bağımlı kılınabilecek bazı demokratik taleplerde bulunmamızı, bu içerikte reformlar için mücadele etmemizi dıştalamaz. Nitekim bugün, gündeme getirilen "Devlet İşletmelerinde Yönetime Katılma" modeli, mevcut haliyle değil ancak bizim önereceğimiz bir modelle hayata geçirildiğinde siyasi iktidar mücadelesine katkıda bulunabilecek bir potansiyele sahiptir.

Temmuz 1977'den beri çeşitli kuruluş ve bakanlıklarca oluşturulmaya çalışılan "yönetime katılma" modeli henüz tam bir netliğe ulaşmış değil. Bu konu bakanlıklar arası sürtüşmelere de neden olabiliyor. Ancak oluşturulacak muhtemel modelde, çalışanların yönetim kurulunda yaptırım gücüne sahip olamayacak biçimde yetki ve sayı ile temsil edilmeleri öngörülecektir. Böylece çalışanların temsilcileri bu kurallarda sadece görüş bildiren ama sonuçta hep onaylamak zorunda kalan üyeler olacaklardır.

Yine, yönetim kuruluna girecek çalışanlar temsilcilerini seçecek "çalışanlar komitesi" adlı sadece çalışanlardan oluşan organlar, işlevleri oldukça sınırlı ve sendikaların denetimi dışında oluşturulacaktır. Böylece sendikayla işçilerin bağları gevşetilmek istenecektir. Özetle, IMF'nın direktifleriyle gözönünde bulundurularak gündeme getirilen "Toplumsal Anlaşma" çerçevesinde sunulacak "yönetime katılma" modeli, devlet işletmelerinde çalışan işçilere yeni yükler getirecek ve onların sosyalizm arayışlarını kör çıkmazlara kanalize ederek sekteye uğratacak bir yutturmaca olacaktır.

Buna karşılık, emekçi halkların siyasi iktidar mücadelesine katkıda bulunacak, bu mücadeleyi sürdüren işçilerin fiziki ve ruhsal yıpranmalarını azaltarak onların örgütlülük ve bilinçlilik düzeyinin yükselmesine katkıda bulunabilecek model bizce şu ana ilkelere sahip olmalıdır.

1. Oluşturulacak model, işletme, müessese ve teşekkül hiyerarşisinin en alt kademesindeki işçileri de kapsamı içine alacak biçimde oluşturulmalı ve işveren temsilcileriyle oluşturulacak karar organlarında işçilere yaptırım gücü verecek "sayı ve yetki eşitliği" talep edilmelidir.

2. Oluşturulacak karar organlarında işletmenin teknik, ekonomik, sosyal ve personel konularıyla ilgili tüm sorunlar "ortak karar konusu" edilmelidir.

3. Komiteler sendikaların gözetimi altında oluşturulmalıdır.

Şüphesiz ki bu doğrultudaki tüm demokratik kazanımlar, ancak siyasi iktidar mücadelesiyle bağları kurulabildiği, bu hedefe katkıda bulunabildiği sürece anlamlı olabilir. Lenin'in dediği gibi;*"unutmayalım ki hükümete karşı kısmi talepler uğruna verilen mücadele, bunun sonucu elde edilen birtakım tavizler aslında, düşmanla girişilmiş ufak-tefek çatışmaların ön hazırlıklarıdır. Asıl ve kesin savaş ise daha sonra gelecektir. Düşmanın kalesi önümüzde bütün heybetiyle dikilmiş duruyor. Biz bu kaleyi zaptetmek zorundayız!..."*

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI "Toplumsal Anlaşma" ENGELİNİ DE AŞACAKTIR!

Tüm "düzen değişikliği" iddialarına rağmen, işbaşına geldiğinde, düzeni *onarmak*, devlete *"eski saygınlığını"* kazandırmak üzere işe koyulan Ecevit hükümeti, tekellerin tüm sorunlarını çözebilmek için MC hükümetlerinin bile cesaret edemediği adımlar atmaktadır.

Ecevit Hükümeti, kuruluğundan bu yana, faşistlerin giderek artan saldırıları karşısında, hükümette kalabilmek için egemen sınıfların bunalımını yalnızca kendisinin çözebileceğini ispatlama çabasındadır. Bu çabanın gerektirdiği iktisadi "önlem"leri almakta çekinmeyen hükümet, yükselebilecek halk muhalefetini de en iyi biçimde kendisinin dizginleyebileceği konusunda güven vermek için didinmektedir. "Ekonomik tedbirler" ve "Toplumsal Anlaşma" gibi uygulamaların ardından "siyasal istikrar tedbirleri" dediği *baskı yasalarını* getirmektedir.

Ve Ecevit tükenen "umut" kredisi karşısında daha bir saldırganlaşmakta, egemen sınıflar adına halkı yönetebilmek üzere yeni yeni baskıyı ve sömürüyü artıran uygulamaları gündeme getirmektedir.

Bugün Türkiye'nin emperyalizmin tahakkümü altında yeni-sömürge bir ülke olmasından kaynaklanan ekonomik ve sosyal sorunlar, işçi sınıfının karşısına "ekonomik sorunlarımız" olarak çıkarılmakta; işçilerden bu sorunları çözmekte yardımcı olmaları istenmektedir. Oysa bu sorunlar işçi sınıfına ve diğer emekçi yığınlara hayatı zindan edenlerin, yani egemen ve sömürücü sınıfların sorunlarıdır. Ve işçilerin, yaşanan bunalımı aşmakta hükümete yardımcı olmalarını, fedakarlık yapmalarını ve sorumluluk almalarını beklemek, onlardan bu sömürü ve baskı düzeninin sürmesinde yardımcı olmalarını istemek demektir.

Egemen sınıflar, 1968-1970 yıllarında işçi sınıfının yükselen mücadelesini Sendikalar Kanunu nda değişiklik yaparak engellemek istemişlerdi. Son yıllarda, gelişen işçi sınıfı hareketleri ve egemen sınıfların derinleşen bunalımı karşısında, geçen yaz, benzer bir işlevle "Toplumsal Anlaşma" gündeme getirilmiştir.

Ecevit Hükümeti ile Türk-İş arasında imzalanan "Toplumsal Anlaşma" işçi sınıfının gelişen ekonomik-demokratik mücadelesinin önüne yeni bir engel dikme denemesi ve devlet işletmelerinden başlayarak işçi sınıfının kazanılmış haklarına yönelen bir saldırıdır.

"TOPLUMSAL ANLAŞMA" TEKELLERİN SORUNLARINI HAFİFLETMEK İÇİN YAPILMIŞTIR

Türkiye'de ücretler düşüktür. Toplu sözleşmelerle alınan zamların önemli bir bölümü vergi ve SSK primi olarak kesilmektedir. İşçilerin en temel ihtiyaçlarının fiyatları yılda % 50'yi aşan bir hızla yükselmektedir. İşçi sınıfı, bırakın daha iyi bir hayat sağlamayı, elindekini yitirmemesi için bile kıyasıya bir mücadele vermek zorundadır. Kaldıki işçiler, bugün ekonomik - demokratik mücadeleye sadece ücret artışı olarak bakmamaktadır. İş teminatı, can güvenliği, daha az yorulmak ve yıpranmak istemektedir. Horlanmaya karşı çıkmakta, çeşitli demokratik haklar talep etmektedir. Bütün bunlar burjuvazi için çeşitli biçimlere bürünmüş para demektir. Dışa bağımlı ve çarpık ekonomik yapı bu talepleri karşılayamamaktadır.

"Toplumsal Anlaşma" ve Devlet İşletmeleri

İşte böylesi koşullarda, Ecevit Hükümeti düzenin derinleşen bunalımını belli ölçülerde hafifletmek ve emeğin sermayece sömürüsüne dayanan bu düzene işlerlik kazandırabilmek üzere tasarlanan ekonomi-politikalarını uygulayacak en önemli araçlar olarak *devlet işletmelerini görmektedir.*

Her ne kadar bugün egemen sınıfların yaşadıkları bunalımdan tek başına devlet işletmelerinin daha "verimli" çalışmalarıyla çıkılamayacaksa da, ağırlıkla tekellere ucuz girdi sağlayan devlet işletmelerinin işlevlerini yerine getirememeleri tüm ekonomik yapıyı baştan aşağı sarsacaktır.

Farklı tekelci burjuva kesimler devletin ekonomiye doğrudan müdahalelerinden bazılarına (örneğin, bazı madenlerin devletçe işletilmesi, vergi düzenlemelerinin bazı hükümleri, vb.) tepki gösteriyorsa da, bugün mevcut sömürü düzeninin bunalımının hafifletilmesi bu müdahaleleri zorunlu kılmakta, bunun için de herşeyden önce varolan devlet işletmelerine işlerlik ve etkinlik kazandırmak gerekmektedir. Devlet İşletmeleri ise, etkinliklerinin artırılması düşünüldüğü bir dönemde, kendi içlerinde ağır bir bunalım içinde bulunmaktadır.

1977 yılından bu yana had safhaya varan döviz darboğazı devlet işletmelerini de etkilemiştir. Türkiye'de ithalatın % 40'ının devlet kesimince yapıldığı hatırlanırsa, bundan devlet işletmelerindeki üretimin nedenli etkilendiği çok açıktır. Yapılamayan makina, teçhizat, hammadde, yarı-mamul madde ithalatı nedeniyle üretim aksamış, yatırımlar durmuştur.

Bu yüzden devlet kesimindeki cevher üretiminden, yarı-mamul mal üretimine kadar tekelci sermayenin girdi olarak kullandığı tüm ürünlerin üretiminde düşüşler olmuştur. Diğer yandan da enerji sektöründeki gerekli yatırımlar gecikmiş ve büyük bir enerji darboğazına girilmiştir.

Üstelik devlet işletmelerine verilen yatırım görevleri de sürekli artırılmıştır. Buna karşın yatırım yapılacak kaynakların bulunmaması sözkonusu işletmelerin açıklarının giderek artmasına neden olmuştur.

Tüm bunlara rağmen devlet işletmelerinde üretilen mal ve hizmetler çoğu kez maliyetlerinin altında fiyatlarla tekelci sermayeye girdi olarak satılmaktadır. Böylece devlet işletmelerinin zararları giderek artmıştır.

Hükümet açısından, devlet kesimindeki üretimin azalışı ve devlet kuruluşlarının işlevlerini yerine getirmede yetersiz kalışları derin endişeler yaratmaktadır.

Öte yandan Ecevit Hükümetini kıskaca almış olan IMF ve diğer emperyalist kuruluşlar, hem ücretlerin kısıtlanmasını hem de devlet işletmelerinin zararlarının üretim artışlarıyla kapanmasını istemektedirler.

1978 sonuna kadar bu kuruluşların zararlarının 20 milyar liraya ulaşması olasılığının yanısıra, bu işletmelerde çalışan 470 bin işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmazlara girmesi "Toplumsal Anlaşma"yı gündeme getirmiştir. Kısacası devlet işletmelerinin zararlarının kapatılması daha verimli çalışması ve çoğu tekelci sermaye için girdi olan ürünlerini daha ucuza maletmesi gerekiyordu. Bunun da en kolay yolu buralardaki işçileri daha fazla ve daha az ücretle çalıştıracak bir uygulama getirmektir. "Toplumsal Anlaşma" böyle bir amacın ürünüdür.

"Toplumsal Anlaşma" ve Türk-İş

Bilindiği gibi yapılan "Toplumsal Anlaşma" ile ilgili olan işçiler devlet işletmelerinde çalışanlardı.Bu anlaşmanın öncelikle Türk-İş'le yapılmasının nedeni de, Türk-İş'in devlet işletmelerinde çalışan işçilerin yaklaşık % 90' ının üye olduğu bir konfederasyon olmasıydı.

Anlaşmanın yapılabilmiş olması sadece hükümetin "başarısı"ndan kaynaklanmamaktadır.Türk-İş'in bu anlaşmayı imzalamasına yol açan genel tavrı ise hükümetlerin yıllardır emperyalist odaklarla ortaklaşa sürdürdükleri politikaların ürünüdür.

Bilindiği gibi,Türkiye'de sendikalaşmaya izin verilmesiyle birlikte, sendikaların devletçe denetlenebilmelerinin araçları oluşturulmaya çalışılmış, çeşitli araçlarla "kontrollü sendikacılık" yaratılmıştır. "Kontrollü sendikacılık" tan beklenen temel işlev, sözkonusu sendikalar aracılığıyla işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişkileri en alt düzeyde tutabilmek, yani gelişen işçi sınıfı hareketinin düzenin sınırlarını zorlamasını engellemektir.

Burjuvazi, işçi sınıfının, yarattığı değer üzerindeki pazarlık hakkını korumasına dayanan, *sınıf bilincine* sahip olmasına izin verebilir. Çünkü sınıf bilincine sahip olan işçiler sadece yaratılan değerden daha fazla pay alma mücadelesi verirler. Sınıf bilinci, işçinin üretim sürecinde yerine getirdiği fonksiyonun, yani kol emekçisi olarak makinaya (dolayısıyla sermayeye) bağımlı iş görme özelliğinin değişmezliğini kabul eden bir kavrayışa tekabül eder. Dolayısıyla burjuvazi, işçi sınıfının, bu fonksiyonunu *veri* alan ve bunun değişmezliği esasıyla sürdürülen sınıf mücadelesini kabul edebilir. Halbuki işçi sınıfının emeğin sermaye tarafından sömürülmesine elveren böyle bir fonksiyona karşı çıkması, toplumsal faaliyetlerin bütünü üzerinde söz sahibi olmak istemesi, kendisi ile birlikte tüm diğer emekçi sınıf ve tabakaların sömürüden kurtuluşu için mücadeleye atılmasını sağlayan *sosyalist siyasal bilinç*'e ulaşması düzen için *"tehlike çanlarının çalması"* anlamına gelir. Oysa buna hem burjuvazi, hem de hakim sınıfların egemenliğini pekiştirmekle yükümlü olan devlet karşı çıkacaktır.

İşte işçi sınıfının sosyalist siyasal bilince ulaşmasını engellemek, onun bilincini sınıf bilinci sınırında da tutabilmek için sendikalar çeşitli yollarla denetlenmek istenir. Nitekim bu yolda 1950'den sonra önemli bir adım atılmış, emperyalist odaklarında girişimiyle Türk-İş kurulmuştur. 1961'den sonra gelişen sendikalaşma hareketine devlette "yardımcı" olarak özellikle devlet işletmelerinde çalışan işçilerin Türk-İş çatısı altında toplanmaları sağlanmıştır.

Bilindiği gibi bugün 1 milyonu aşkın işçi Türk-İş'in üyesidir. Temel ilkelerinden biri "sınıf ayrılıklarının derinleşmesine ve sınıf çatışmalarına yol açabilecek sebepleri ortadan kaldırmayı amaç alan ve sınıflar arasında denge, barış ve kaynaşma sağlayıcı bir politika" izlemek olan, dolayısıyla işçi sınıfına ihanet eden bir konfederasyondur, Türk-İş.

Dolayısıyla "Toplumsal Anlaşma", ilk elde, zaten anlaşmaya taraf olmaya uygun bir yapıya sahip bir konfederasyonla yapılmıştır.

"TOPLUMSAL ANLAŞMA" İŞÇİ SINIFINA NELER GETİRİYOR?

1

Anlaşma metninde "sorunların siyasal iktidarla demokratik işçi hareketinin elele vermeleri ve dayanışma içinde olmaları ile" çözülebileceği; Türk işçi hareketinin "Anayasa dışı eğilimlerin, yasa dışı eylemlerin ve toplumda barışı ve huzuru bozucu davranışların her zaman karşısında..." bir tutum alacağı belirtilmektedir.

Böylelikle devrimci işçilerin hiçbir zaman vazgeçmeyecekleri sınıf mücadelesinden vazgeçilmesi gerektiği vurgulanarak; hakim sınıfların sorunlarının çözülmesine Türk-İş çatısı altındaki işçilerin de "yardımlarının" alınacağı taahhüt edilmektedir.

Üstelik bu "yardım ve fedakarlığın", işçi sınıfının haklarının daha da kısıtlanması pahasına olacağının bilinmesine rağmen yapılacağı açıkça belirtilmektedir. Türk-İş G.Başkanı Halil Tunç

Ocak ayında verdiği bir demeçte aynen şunları söylemiştir: *"Eğer tüm Türk toplumu fedakarlığa inanırsa, bizde Türk-İş olarak haklarımızın kısıtlanması pahasına fedakarlığı yaparız."*

Türk-İş gibi işçi sınıfına ihanet eden, emperyalizmin yöndendiriciliğinde olan bir sendikadan başka türlü bir tavır beklenemezdi zaten.

2

Bütün bu anlaşma metninde, sık sık, "ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durum gözönüne alınarak" ifadesi yer almakta ve ardından işçilerden bu durumda ne beklendiği anlatılmaktadır. Bunun açık anlamı, emperyalizme bağımlı kapitalistleşme sürecinin yarattığı ekonomik bunalımlara kimlerin neden olduğu ve bu duruma nasıl gelindiği anlatılmadan, mevcut durumu veri alıp, işçi sınıfı bu duruma katlanmaya ve bunalımın hafifletilmesi için çaba göstermeye zorlanmaktadır.Ve böyle bir "fedakarlığa", ilk elde, devlet işletmelerindeki işçiler zorlanmaktadır. Ama açıktır ki devlet işletmelerindeki uygulamalar, tekelci burjuvazinin işyerlerinde çalışan işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesine de gereken darbenin indirilmesi için gerekçe olacağı gibi aynı zamanda örnek olacaktır.

3

"Toplumsal Anlaşma" değişik işyerlerinde devrimci sendikaların örgütlenmesini kesinlikle önlemek ve varolan örgütlü devrimci sendikaları da yoketmeyi amaçlamaktadır. Yasalarda hem işkolu, hem de işyeri düzeyinde iki tür toplu sözleşme yapılmasına olanak tanınırken, anlaşma metninde, "Bu dönem içinde işkolu ve işyeri düzeyinde anlaşmalar yapılmaması, bunun kaçınılmaz olabileceği durumlarda da *ek yarar sağlamaması*" denilerek, işkolu düzeyinde sözleşmeler yapılmasına ağırlık verilmek istenmektedir. Buna göre, Türk-İş'e bağlı çoğunluk sendikalarının işkolu düzeyinde sözleşme yapmaları halinde, Türk-İş dışındaki sendikaların daha iyi koşullarda işyeri sözleşmesi imzalamaları engellenebilecektir. Böylece bu madde ile sendikal haklara bir darbe indirilirken, işçi sınıfı üzerinde Türk-İş'in denetimi artırılarak, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesinin iktidarlar tarafından daha etkin kontrolü sağlanmak istenmektedir.

4

"Toplumsal Anlaşma" IMF'nin ve tekellerin direktifleri doğrultusunda ücretleri dondurmaya yönelmektedir. Anlaşmaya göre, 1979-1980 yılları için geçerli olacak toplu iş sözleşmeleri için, işçinin 1976 yılında almış olduğu ücrete son iki yıl içinde (1976 - 1978) gerçekleşen fiyat artışları oranında zam yapılacak ve bu istenebilecek "en yüksek" ücret olacaktır. Nitekim, ücret artış oranının dondurularak gerçek ücretlerin dondurulması anlamına gelen bu madde, tekelci sermayeyi en çok sevindiren maddelerden biri olmuştur. Çünkü bu anlaşmayı örnek alarak tekelci burjuvazi kendi işletmelerinde sözkonusu olabilecek ücret artışı taleplerini sınırlamaya gidebilecektir.

5

"Toplumsal Anlaşma"da "tüm kamu kesimi için bir çerçeve anlaşması yapılması" öngörülerek, değişik sektörler arası ücret aktarılmasının gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Örneğin maden işkolundaki bir işçinin ücretleri indirilerek gıda işkolundaki işçinin ücretine eklenecektir. Böylece, tüm işkollarındaki ücretlerin aşağı yukarı bir düzeyde tutulması düşünülmektedir.

6

"Toplumsal Anlaşma"nın bir diğer maddesinde ise "belirli bir yer ya da işletmedeki işçi fazlasını mesleğine uygun başka alanlara aktarmak için kolaylık gösterilecek ve toplu sözleşmelere bunu önleyici veya *genellikle yönetici etkinliğini bozucu yönde girmiş hükümler ayıklanacaktır*" denmektedir. Açıktır ki bu madde işçilerin iş güvencesi konusundaki kazanılmış haklarına ağır bir darbedir. Bu maddeye göre dileyen yönetici, dilediği işçiyi bir başka işletmeye gönderebilecek, kısacası işçiyi sürme yetkisine sahip olabilecektir. Açıktır ki bu madde ağırlıkla işçi önderlerine, devrimci işçilere uygulanacaktır. Ayrıca bu maddeyle işletmelerde yöneticilerin mutlak hakimiyeti gerçekleştirilmek istenmektedir. Yöneticilerin denetimini kısıtlayıcı maddelerin toplu sözleşmelere konulması yasaklandığı gibi, yürürlükteki sözleşmelerdeki bu tür maddelerin de ayıklanması düşünülmektedir. Ve "Toplumsal Anlaşma" daki bu maddeye en çok sevinenler tekelci burjuvalar olmuştur. MESS'in "Toplumsal Anlaşma"ya ilişkin açıklamasında şöyle denilmektedir: "Toplumumuzu anarşiye, üretimimizi verimsizliğe sürükleyen Otarite Bunalımını gündeme getirmesi ve toplu sözleşmelerde üretim yönetiminin etkinliğini kısıtlayan hükümlerin ayıklanmasını öngörmüş olması anlaşmanın *önemli ve olumlu* bir başka yanıdır." Gerçekten bugün tüm kapitalistler, işletmelerindeki yönetimlerinin etkinliğini kısıtlayan tüm maddelerin ayıklanmasını istemekte, işyerlerinde istedikleri gibi at oynatmayı arzulamaktadırlar. Sadece bu madde bile "Toplumsal Anlaşma"nın kimlerin çıkarları doğrultusunda olduğunu göstermeye yetmektedir.

7

"Toplumsal Anlaşma"da iş yasasının 13. ve 17. maddelerinde yapılmasını öngördüğü değişiklikler, referandum hakkı, tarım iş yasası, işçi-memur ayırımına çözüm gibi "demokratik" hükümler yer almasına karşın, bu konuda bugüne kadar yapıla gelen çalışmalar hiç güven vermemektedir. Nitekim bunlardan en çarpıcı olanı tarım iş yasasının çıkarılmasından söz edilirken Ceylanpınar'da işçilerin üzerine tanklarla yürünmesi, yüzlerce işçinin gözaltına alınıp, daha sonra onlarcasının işten çıkarılmasıdır.

8

Diğer bir madde ise "kamu kesiminde işçilerin ve öteki çalışanların üretim, yatırım ve yönetim kararlarına katılmalarını öngören bir katılım modeli hazırlanacağı"nı öngörmektedir. Görünüşe bakılırsa bu maddeyle devlet işletmelerinde işçilerin yönetime katılmalarına olanak tanınacaktır. Ancak diğer maddelere göz attığımızda bu "katılım"ın işçilere hiçbir yaptırım gücü tanımadan sadece, istihdam, izin, vardiya gibi sınırlı konularda öneri oluşturmaktan öteye gitmediği anlaşılmaktadır.

9

Üstelik "Toplumsal Anlaşma" da, "Ekonomik ve toplumsal yaşamda yönetime ve sorumluluğa katılmanın gereği olarak işçiler, kamu kesimi işletmelerinin yıllık programlarında yer alan yatırımlarının gerçekleştirilmesine gerekli katkıyı yapacaklardır ve buna özen göstereceklerdir denilerek", işçiler yatırımlara katkıda bulunmaya zorlanmakta ve böylece, bir ölçüde de olsa, devlet işletmelerinin finansman sorunu çözülmeye çalışılmaktadır.

Kısacası "Toplumsal Anlaşma", bir ihanet ve satılmışlık belgesi ve işçi sınıfının mücadelesine ve kazanılmış haklarına ağır bir saldırı girişimidir.

"TOPLUMSAL ANLAŞMA", SENDİKALAR VE DEVRİMCİLERİN GÖREVLERİ

"Toplumsal Anlaşma" ve "Yönetime Katılma" uygulamalarıyla işçilerin sömürülmesinin ve onlar üzerindeki baskının artırılmasını onaylayan Türk-İş yönetimi üstelik tekelci sermayenin sözcüsüzmüş gibi "ToplumsalAnlaşma"nın özel sektörle de yapılmasını istemektedir. Nitekim tekelci burjuvazinin sözcüleri bu anlaşmada "işçi ve devletin" taraf olup da, "İşveren"in dışarda bırakılmasından yakınmış, kendi denetimlerindeki sektörlerde de benzer bir anlaşmanın yapılmasını talep etmişlerdir.

"Toplumsal Anlaşma"yı eleştiren DİSK yönetiminin bu eleştirisi ise sadece lafta kalmaktadır. Çünkü DİSK yönetimi tekelci burjuvazinin dayattığı işkolu düzeyindeki grup sözleşmeleri yapılmasını onaylamakla "Toplumsal Anlaşma" uygulamasını kabul etmeye doğru bir adım atmıştır. Maden -İş'in 1978 sonunda MESS'le yaptığı grup sözleşmesi bunun somut örneğidir. DİSK'te kıyasıya bir iç mücadeleye girmiş revizyonist ve reformist sendika yöneticilerinin önümüzdeki toplu iş sözleşmeleri döneminde daha fazla grup sözleşmeleri imzamaları söz konusu olacaktır. Nitekim DİSK yönetiminin reformist yüzü, DİSK, TÜRK-İŞ, TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) ve Sanayi Odaları ile Hükümet arasında 15 Mart'ta yapılan görüşmede iyice açığa çıkmıştır. Sözkonusu toplantı, tekelci sermayenin denetimindeki işyerlerini kapsayacak ve dolayısıyla ağırlıkla buralarda örgütlü olan DİSK'i de taraf olarak alacak genişletilmiş bir "toplumsal anlaşma"nın gerçekleştirilmesine doğru atılmış bir adımdır.

Bu durumda devrimcilere düşen görevler nelerdir? Herşeyden önce "Toplumsal Anlaşma"nın tekelci burjuvazinin programının bir parçası olduğu ve işçi sınıfının mücadelesini engellemeye, kazanılmış haklarını gasbetmeye yönelik ağır bir saldırı olduğu en geniş işçi kitlelerine kavratılmalı; işçileri bu anlaşmaya karşı bir mücadele içine sokmaya çalışmalıdır. DİSK yönetiminin "Toplumsal Anlaşma" konusunda göstereceği uzlaşma eğilimleri karşısında DİSK tabanındaki tepkiler en sert biçimde örgütlenmeli ve yönlendirilmelidir. "Toplumsal Anlaşma" kapsamına giren işyerlerinde ise, işçilerin anlaşmanın ortadan kaldırdığı veya engellediği haklarına sahip çıkmalı; bunlara işçilerin bizzat kendilerinin sahip çıkmaları için çalışılmalı; ve tabanda yoğun bir çalışma yaparak toplu sözleşmelerde bu anlaşmanın işçi sınıfı aleyhindeki hükümlerinin hayata geçirilmemesi için mücadele edilmelidir. "Toplumsal Anlaşma"yı onaylayan ve destekleyen tüm örgütlerin işçi sınıfına karşı nasıl bir ihanet içinde olduğu teşhir edilirken, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesinin bu zor anında tüm ilerici, demokrat ve devrimci örgüt ve kişilerin desteği artırılarak örgütlenmelidir.

Çıkarken...

Ülkemizde 1946'lardan sonra emperyalizmin güdümünde gelişen kapitalizm kısa bir sürede milyonlarca işçi yarattı. Bu oluşum süreci işçi sınıfının kendiliğinden sınıf olma ve 1970'lerde kendisi için sınıf olmaya yönelme sürecidir. Bugün Türkiye işçi sınıfının nüfusu 5 milyona yaklaşmaktadır. Bunun büyük bir bölümü sigortasız ve sendikasızdır. Yani işçi sınıfının ekonomik-demokratik örgütlenmesi ve mücadelesi büyük ölçüde sınırlıdır. Üstelik her türden revizyonist ve reformistlerin etkinliği altındadır. İşçi sınıfının ekonomik-demokratik talepleri ya hiç karşılanmamakta ya da burjuvazinin şu veya bu kesiminin çıkarları ve istekleri doğrultusunda karşılanmaktadır.

Diğer yandan işçi sınıfı ideolojik olarak her türden burjuva ideolojisinin kontrolu altındadır. Bu nedenle işçi yığınları faşist demagojiye, reformist aldatmacalara ve revizyonist hayallere karşı tümüyle açıktır.

Bu sonuçları oluşturan temeldeki eksiklik ise işçi sınıfının bağımsız siyasi örgütlenmesinin henüz gerçekleşmemiş olmasıdır. Bu durum bugünün koşullarında işçi yığınlarının başta faşist saldırılar olmak üzere egemen sınıfların hertürlü saldırısı karşısında hazırlıksız, örgütsüz ve savunmasız olmaları biçiminde somutlaşmaktadır.

Kısacası, beş milyonluk bu dev ordu egemen sınıfların her yönden gelebilecek her çeşit saldırısı karşısında darmadağınık ve örgütsüz bir durumdadır.

Devrimciler, bugün, bulundukları birimlerde, fabrikalarda, işyerlerinde, işçi sınıfının bu olumsuz durumunu, genellikle, birbirlerinden bağlantısız, büyük ölçüde kendiliğinden ve eksiklikler taşıyan bir mücadele sürdürerek aşmaya çalışmaktadırlar.

Devrimciler bu olumsuz durumu aşmak durumundadırlar. Bunun için siyasi çalışmayı temel alan örgütlü, programlı, disiplinli bir çalışmayı hayata geçirmenin koşullarını yaratmak doğrultusunda bilinçli ve kararlı bir mücadele sürdürmelidirler. Ama devrimciler böyle bir mücadelede karşılaşabilecekleri teorik ve pratik sorunlar konusunda aydınlatıcı olacak ve işçi yığınlarıyla bağlarını geliştirmelerini hızlandıracak bir araçtan yoksundurlar. İşte, *İşçilerin Sesi* bu görevi yerine getirmeye çalışacaktır.

İşçilerin Sesi işçilerin içinde çalışan devrimcilere, devrimci işçi önderlerine yol göstermek için çaba sarfedecek, işçi yığınlarının reformist ve revizyonist zincirleri kırma mücadelesine yardımcı olmaya çalışacaktır. *İşçilerin Sesi*'nin bu işlevini yerine getirebilmesi için, tüm devrimci ve işçi arkadaşların hertürlü sorunlarını, reformist ve revizyonist ihanetleri, işçiler üzerinde oynanan hertürlü gerici oyunları (ırk, mezhep ayrımı, bölgecilik, yabancı-yerli işçi ayrımı, vb.), faşist tertip ve saldırıları ve bütün bunları nasıl boşa çıkarttıklarını ve püskürttüklerini bize yazmaları gerekir. Çünkü çeşitli alanlardaki ve bölgelerdeki bu tür mücadele deneyimleri Türkiye'nin diğer bölgelerindeki arkadaşlarımız için eğitici ve yol gösterici olacaktır.

Doğaldır ki devrimci işçilerin sesi esas olarak tek tek fabrikalarda, maden ocaklarında, kırsal kesimde, tüm işyerlerinde, yani hayatın içinde tabanda sürdürülen çok yönlü mücadele de yükselecektir.

Bu sesin her yükselişinde korsan ve sarı sendikalar zincirinin halkaları birer birer kırılacaktır.

İşçilerin devrimci eyleminin birliği ancak bu şekilde sağlanacaktır.

Yeni toplu iş sözleşmeleri dönemine girerken...

> **1. ORDU VE SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ 14 NUMARALI BİLDİRİSİ**
>
> "Toplu sözleşme yenilemelerinin yoğunlaştığı bir döneme girilmektedir. Anayasanın hür demokratik düzeninin ortadan kaldırmaya yönelmiş, eylemci ve kışkırtıcıların, bu hedeflerine ulaşmak amacı ile her toplum hareketini kötüye kullanmak için fırsat beklediklerini daima gözönünde tutarak, vatansever işçilerimiz ile işverenlerimizin, kamu düzenini ve genel güvenliğin bozulmasına neden olabilecek yasal olmayan grevler, lokavtlar, iş yavaşlatmaları, işgal veya başka tür eylemlere yer vermeyeceklerine güvenmekteyiz."

1979 yılı, bilindiği gibi, yeni toplu iş sözleşmeleri (TİS) yılıdır. Bu dönemde yapılacak olan TİS'ler, emperyalizme bağımlı çarpık sanayileşme sürecinde ortaya çıkmış işletmelerin büyük bir bölümünü kapsamaktadır. Ve bu tekelci burjuvaziyi doğrudan ilgilendirmektedir. Ülkemizdeki dışa bağımlı kapitalistleşme, sanayi alanında ağırlıkla metal ve tekstil işkollarındaki işletmeleri doğurmuştur. Ayrıca bu işkollarındaki işçiler ülkemiz somutunda sanayi proletaryası olma özelliği gösterdiği için, ekonomik-demokratik mücadeledeki işçi hareketlerinin en aktif kesimidirler. Bu işkollarındaki devlet işletmelerindeki işçiler Türk-İş'in "Toplumsal Anlaşma" ihaneti ile açıkça satılmışken, özel işletmelerdeki işçiler DİSK'in önderliğinde TİS'lere hazırlanıyorlar. Tam bu noktada, daha fazla kar isteyen tekelci patronlara karşı işçiler daha iyi ve onurlu bir yaşam kavgası vereceklerdir.

BU KAVGA HANGİ KOŞULLAR ALTINDA SÜRECEK ?

Emperyalizmin ve tekellerin direktifleri doğrultusunda, zam üstüne zam yaparak, ardarda devalüasyonlar yaparak giderek hayatı daha pahalı ve çekilmez kılan Ecevit, diğer yandan her türlü baskı tedbirleriyle toplumsal muhalefeti engellemek ve bastırmak istemektedir. Hem de bütün bunları, tekelci burjuvaziye yaslanarak halk adına ve halk için yaptığını söylemektedir. Tekelci burjuvalar ve onların sözcüleri, *bir yandan* sık sık "ekonomik darboğazdayız, herkesin fedakarlık yapması gerekir, işçiler de kemerleri sıkmalıdır" derken, diğer yandan da "anarşi var, terör var, işçileri kendi bölücü oyunlarına alet etmek isteyenler var, işçiler bu oyunlara gelmemelidir" diye konuşmaktadırlar.

Geniş işçi ve emekçi yığınları artık bu sözlerin ne anlama geldiğini bilmektedirler. Emekçiler "ekonomik darboğazı atlatmak için kemerlerin sıkılması"nın kemerleri biraz daha sıkıp boş midelerini büzerek açlıklarını unutmak demek olduğunu biliyorlar.

Emekçiler "anarşi kışkırtıcılarının oyunlarına gelmeme"nin, uslu durup hiç bir talepte bulunmamak, hiç bir talep için mücadele etmemek anlamına geldiğini biliyorlar. Kısacası tekelci burjuvazi TİS'leri ucuza kapatmak istiyor, bunun içinde aba altından sopa gösteriyor.

Böyle bir dönemde, böyle zorlu bir kavganın taraflarından biri olan işçi sınıfının "devrimci sendikası DİSK'te neler oluyor?

Bir yandan reformist üst yöneticiler sosyalizm maskesi altında işçi sınıfını tekelci burjuvazi adına denetim altında tutmaya çalışırken diğer yandan iplikleri iyice pazara çıkmış olan revizyonist sendika ağaları boş hayallerini gerçekleştirme umudu(!) post kavgası veriyorlar. Yani "işçi sınıfı adına", işçi sınıfından uzakta, üstelik onu bu zorlu dönemeçte burjuvazi karşısında yapayalnız bırakarak, post kavgasına giriyorlar. İşçi sınıfı adına giriştikleri bu post kavgasının sonucunda işçileri grup sözleşmeleriyle tekelci burjuvaziye teslim edeceklerdir. Tıpkı Türk-İş yöneticilerinin "işçilerin yönetime katılması" çığırtkanlığıyla Toplumsal Anlaşma adlı ihanet belgesini imzalayıp işçileri satmaları gibi. DİSK'li revizyonist ve reformist sendika ağaları, bir yandan, "burjuvazinin oyununa düşmeme" ve meşruiyetleri koruma gerekçesiyle "uslu durun, provokasyona gelmeyin, hakkınızı yasal yollardan sonuna dek zorlayıp alacağız" diyerek işçileri eylemsizliğe itip burjuvaziye teslim ederken diğer yandan da bazen Kale Kilit örneğinde olduğu gibi "şanlı direniş" yaftası altında işçileri satmaktan çekinmiyorlar. Doğal olarak, bütün bu gelişmelerin sonucunda, işçiler, bu yıl da, bu kez, DİSK'teki "işçi sınıfı adına" girişilen post-kavgaları arasında, hemde böyle bir dönemde, tekelci burjuvazi karşısında yapayalnız bırakılarak satılacaklardır.

DEVRİMCİLER BU DURUMDA NE YAPMALIDIR?

Bugün sendikalar revizyonist ve reformist siyasetlerin etkinliği altında olup devrimci önderlikten yoksundurlar. Bu durum devrimcilerin işçiler içindeki çalışmaları içinde büyük bir engeldir. Ama devrimcilerin, buna rağmen, bu hayati dönemde yapabilecekleri çok şeyler vardır. Bunların başında, faşist tertip ve saldırılar karşısında işçi yığınlarını hazırlarken, revizyonist ve reformist sendika ağalarını en yaygın biçimde teşhir etmek gelir.

Bu da, ancak, devrimci işçilerin önderliğinde işçilere kendi sorunlarını kavratmaktan geçer. Bunun için, bugünkü somut koşullarda ise, Toplu İş Sözleşmeleri dönemine girerken revizyonist ve reformist yöneticilerin kendi aralarında post kavgalarına tutuşup işçileri nasıl satmaya hazırlandıkları en yaygın biçimde teşhir edilmeli, işçilerin güncel taleplerine sahip çıkmaları ve kendilerinin sahip çıkmaları için çalışılmalıdır.

İşçi yığınlarını kendi sorunlarını kavrarlarsa, haklarını ancak kendi güçlü kollarıyla işçi sınıfının devrimci yolunda yürüyerek alabileceklerini çok daha çabuk öğreneceklerdir.

*** KAHROLSUN REFORMİST VE REVİZYONİST SENDİKA AĞALARI!**

*** GRUP SÖZLEŞMELERİNE HAYIR!**

*** DEVRİMCİ İŞÇİLER SENDİKA YÖNETİMİNE!**

ODTÜ İŞÇİLERİ DEVRİMCİ ÖRGÜTLENMELERİNİ SAĞLAMLAŞTIRIYORLAR

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Türkiye'de en eski ve zengin bir mücadele geleneğine sahip olan ve bunu kararlılıkla sürdüren yerler arasında ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Ancak ne var ki öğrenciler arasında yaratılmış bulunan bu gelenek işçiler arasında çok daha sonraları gelişmiştir. ODTÜ işçilerinin anti-faşist mücadeleye geniş ve yığınsal bir şekilde katılmaları, sarı sendikaların etkinliği nedeniyle uzun süre gündem dışı kalmıştır. Kuşkusuz ki devrimcilerin reformist ve revizyonistlerin etkinliğine karşı, devrimci bir alternatifi oldukça geç bir dönemde yaratabilmeleri bu sonucu doğuran temel bir neden olmuştur.

örgütlülüğün ve bilinçliliğin gerekliliğini en yoğun bir şekilde Hasan Tan döneminde, okulun faşistleştirilme girişimlerinin en üst düzeye çıktığı zaman yaşayarak kavradılar.

Hasan Tan döneminde 81 işçi işten çıkarıldı. Yerlerine 200'den fazla faşist köpek, işçi kisvesi altında işe alındılar. Devrimci işçilerin henüz örgütlenememiş olması dolayısıyla bu faşistler işçiler üzerinde etkinlik kurmada başarı kazandılar. İşçileri teslim almak üzere MİSK'e bağlı Türk Büro-Sen'i ODTÜ'de örgütlemeye başladılar.

İşte, o döneme değin nisbeten ilerici bir görüntü yaratmış bulunan Sosyal-İş, bu olumsuz koşullarda gerçek yüzünü göstermiş, işçileri yüzüstü bırakarak kaçmıştır.

Faşistleştirme girişimlerine karşı gerçek bir direniş örneğinin verildiği 9 aylık dönemde, devrimci işçilerin önündeki görev bir yandan reformist ve revizyonistlerin işçilerin önüne çıkardığı engellerin yıkılması, öte yandan da faşist saldırılara karşı ODTÜ işçilerinin en geniş bir şekilde mücadeleye katılmalarının sağlanmasıydı. Devrimci işçiler, faşizme karşı bu ölüm kalım savaşında en geniş kitleyi kapsayacak ve ayrıca işçilerin ekonomik-demokratik taleplerini de sonuna kadar savunacak bir örgütlenmenin kurulması için çalışmalarını yoğunlaştırdılar. Tek-Eğitim Büro-İş tüm eksikliklerine rağmen bu koşullarda örgütlendi ve devrimci işçiler faşistlere karşı öğrencilerle birlikte aktif mücadeleyi giriştiler. Kafeterya işçileri faşistlere yemek vermedi, otobüs işçileri faşistleri taşımadı ve mücadele yükselerek sürdü.

ODTÜ işçileri, devrimci örgütlenmelerini oluşturdukları, faşizme karşı aktif bir direnişi gündeme getirdikleri bu dönemde iki devrimci arkadaşlarını kaybettiler. Feramuz Demir ve İsmail Şahin ODTÜ işçilerinin ve tüm devrimcilerin bilincinde ve kalbinde yaşıyor.

Faşistlerin ODTÜ'den atılmalarından sonra, Tek Eğitim Büro-İş, mücadelesini işçi sınıfının mücadelesini arkadan hançerlemek isteyen revizyonistlere karşı sürdürdü. Bugün, Sosyal-İş'in gerçek karanlık yüzünün ortaya çıkmış olmasına rağmen, bu sendikanın çok çeşitli üçkağıtları ve tezviyatlarıyla mücadele ODTÜ işçilerinin günlük uğraşılarından biridir.

Yoğun bir anti-faşist mücadele deneyimi yaşayan ODTÜ'lü işçiler bugün, sendikal örgütlenmenin devrimci bir anlayışla ele alınmasının gerekliliğinin (ve tek başına yetersizliğinin) bilincindedirler. ODTÜ'lü işçiler en küçük birimlere kadar örgütleniyorlar. Takriben 20'şer kişilik işçi grupları birer konsey oluşturuyorlar ve her çalışma biriminin anti-faşist direniş mevzisi haline gelmesi ve ekonomik-demokratik haklarının en iyi bir şekilde savunulması için uğraşlarını artırıyorlar. Her gün, yeni ve engin mücadele deneyimleri kazandırıyor, faşizmin ODTÜ üzerindeki tezgahları boşa çıkartılıyor. ODTÜ işçileri, devrimci sendikal örgütlenmeleri ile birlikte, faşizme karşı mücadelelerini yükseltiyorlar.

PROFİLO: Revizyonistler işçi sınıfına ihanetin batağındalar

Revizyonizmin sendikalar alanındaki patronu Maden-İş işçilere ihanetin zirvesine Profilo'da erişti. Çünkü onlar işçi sınıfının kurtuluşunun devrimde, iktidarda olduğunu göstermemişler, patron sınıfının tanıyacağı geniş burjuva demokrasi uygulamasını hedeflemişlerdir. İşçi sınıfına bunu şırınga edince doğal olarak işyerindeki ekonomik ve demokratik haklarda teslimiyetçi olmuşlardır. İşverenlerin isteklerine her yerde evet demişlerdir. Bunun en son örneğini bugün işçiler Profilo'da yaşamaktadırlar.

Profilo patronu ucuz işgücünü sağlamak ve vergi vermemek için seçtiği Çerkezköy'de Maden-İş'le kucak kucağa yaşıyor. Yüzlerce işçi asgari ücret denebilecek bir ücretle çalışıyorlar. Faşist sendikanın yaptığı toplu sözleşmeyle üç yıl patrona mahkum edilen Profilo işçisi devrimci sandığı Maden-İş de örgütlenmiştir. Ama ne var ki nutuk ve lafazanlıktan öte gitmeyen Maden-İş yöneticileri, faşistlerin sözleşmesini bile parçalayamamışlar, ekonomik-demokratik alandaki sınıf mücadelesinde bile yol gösterici olamamışlardır. Daha da öte gidip, işçilerin dört aydır almaları gereken 6,75 TL lık saat ücret zammını uygulatmıyorlar. Böylece işverenin yanında yer alıp işçilerin yasallaşan ekonomik haklarını Profilo patronuna milyonlar olarak teslim ediyorlar.

İşçilerin sıkıştırmaları karşısında Profilo patronu ile birlikte "diğer işyerindeki sözleşmeleri bitince" gelecek hakları protokolle verecekleri yalanını söylemekte sakınca görmüyorlar. Oyunları açık. Faşist sendikanın sözleşmesiyle gelen 6.75liralık zammın üzerine biraz ilave ile "İşçilere yeni haklar aldık" yalanını atmak.

İşçileri kandıramayan bu işçi düşmanı sahtekarlar işverenlerle bir olup işten atma işlemlerini de tezgahlamaktadırlar. Nitekim 13 Mart günü gece vardiyasında bantlar hızlandırıldı. Yani kazanılmış ücretler bile verilmezken bantlar hızlandırılarak daha fazla sömürüye kapı açıldı. Ama patron ve Maden-İş'li sarı sendikacılar ikili oynuyordu. İşçilerin "bantlar niye hızlandırılıyor" sorusu üzerine işyerindeki sarhoş temsilciler direniş başlattı. Aynı anda patron da gündüz vardiyalarının gelememesi için servisleri çıkartmadı. İşçilerin, diğer fabrikaların servislerine de alınmamasını emretti. Ama işçiler yine geldiler.

Maden-İş bölge temsilcisinin kendilerinin başlattığı ve işçilerin doğru eylemi olarak "direnişte" tüm kitlenin önüne çıkarak; "Goşistler dursun Maden-İş'çiler bu tarafa geçsin" diye seslenişi oyuna açıklık getirdi. Ancak üç kez seslenmenin ardından işçiler topluca "bu tarafa" geçti.

Bu yetmemişti patronlar için. Oyunun ikinci adımı atıldı. Ve bir grup işçi işten çıkarıldı. Öyle ki çıkarılanların içinde direnişin olduğu vardiyede bulunmayan, işyerine çok sonra gelen, hatta gelmeyenler vardı. Bu iki ay kadar önce Maden-İş yöneticilerinin "işverenin elinde işten çıkarılacaklar listesi var" sözlerini hatırlatıyordu. Çıkarılan işçilerin önder işçi olmaları ve arkadaşlarının haklarını arayan kişiler olması dikkati çekiyordu. Ve işte o zaman tüm işçi kendi direnişini başlattı. Sendikacılarından hesap sordu. Ama tutumu tümüyle işçi düşmanlığına erişen yönetici diğer fabrikadan topladığı, kandırdığı ve dışardan getirdiği kişilerle işçilerin üzerine saldırdı.

Ve bu saldırıda revizyonistler yalnız değildi. 10 kariyerle gelen jandarma, polis yanlarındaydı. Ve 187 işçi tutuklandı. İşçi önderleri karakolda falakaya yatırıldı, işkence gördüler. Ve de revizyonistler bu oyunu işçi sınıfı adına işçilere karşı patronla ve onların kolluklarıyla birlikte oynuyorlardı. Ve onlar işçi sınıfı adına kendilerini ortaya koyarken işçileri kendilerine robot gibi uyması gereken insanlar olarak görmekteydiler. İşçiler bir dilim ekmek için soygunun ve sömürünün amansızlığı karşısında kendi mücadelelerini vermek istediklerinde patronla birlik olup işçilerin imiğine basıyorlardı.

Bu ne namussuzluktur!

Bu ne işçi düşmanlığıdır!

Profilo patronu Çerkezköylü ve yöreli köylü işçileri düşük ücretle çalıştırmaya uğraşıyor. Maden-İş'liler patrondan daha patron, işçiyi sömürü soygun çarkının içine itiyor.

Patron soygun ve sömürüsü için polisten, askerden yardım istiyor, Maden-İş'li yöneticiler daha önce koşup, patronun kapı köpekliğini yaparak işçilere saldırıyor. PEG (Profilo) işçileri patronla bir olan Maden-İş yöneticilerinin işten attırma tehditleriyle yaşıyor. Bu yaşamak değildir. Bu işçi sınıfının kurtuluşunu patronların tanıyacağı özgüklüklere köle etmedir, faşizmin yukarıdan tezgahlanıp dokunduğu ülkemizde "faşizme geçit yok" sloganıyla işçileri sırtından hançerlemek anlamına gelen "ilerleme siyaseti"nin yarattığı ortama hapsolmak demektir.

PEG işçileri, yaşadıkları çevrenin köylüleriyle, gençleriyle, devrimci önderleriyle birlikte patrondan ve onun uşaklarından hesap sormalıdır.

PEG işçileri patron ve patron kolluğu kuvvetlerle birlik olan Maden-İş yöneticisi ve temsilcilerini silkip atmalıdır.

PEG işçileri dört aydır ödenmeyen kazanılmış haklarını Profilo patronuna peşkeş çeken Maden-İş yöneticisi, temsilcisi kan emen sülükleri silip atmalıdırlar.

Profilo işçisi yargılamalıdır revizyonist sendika ağalarını.

Profilo işçisi kendi devrimci örgütlülüğünü yaratmalıdır. Koşmalıdır haklarını almak için. Tarladaki emeğiyle, fabrikadaki emeğiyle yaşayanlar olarak geleceğizimi kendimiz yaratacağız.

SSK'da memurlaştırmaya hayır!

SSK'larda yıllardır sürüp gelen ve her toplu iş sözleşmesi döneminde daha bir güncelleşen İŞÇİLERİ MEMURLAŞTIRMA işlemi bu toplu iş sözleşmesi döneminde de CHP ağırlıklı hükümetin Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından gündeme getirildi.

Bu memurlaştırmanın bir yönü iken, diğer bir yönü de; bir süre evvel yürürlüğe konulan Tam Gün Yasası oluyordu. Ve bu yasa burjuvaziye, İŞÇİLERİ MEMURLAŞTIRMADA kullanılacak iyi bir araç olarak sunuldu.

Gerçekte, bu yasanın sağlık personelinin tümüne uygulanması gerekirken, belirli bir kesimine uygulanması çalışanlar arasında huzursuzluğu artırmış, birbirine düşürmüştü.

İşin ilginç yanı ise, Tam Gün Yasasından yararlanacakların memur olması gibi bir şartında beraberinde gelmiş olmasıdır. Yani SSK'larda işveren konumunda olan Genel Müdür işçiye, "seni memurlaştırıyorum" demiyor, "seni tam gün yasası kapsamına alıyorum" diyor. Kısaca, işçi statüsündeki biri Tam Gün Yasasından yararlanamıyor. Ve gün geçtikçe sağlık personeli grup, grup "tam gün yasasından yararlanacaklar" diye açıklanırken, dolayısıyla da memurlaştırılmış oluyor.

Tam Gün Yasasından yararlanma ve buna bağlı olarakda işçilerin memurluğa geçişi parasal açıdan eskisine oranla daha fazla artış getirdiği için olumlu gibi görülüyor. Ama, günümüzde hızla yükselen fiyatlar karşısında bir kaç ay sonra, yine aldığı paranın satın alma gücü eskisinin çok altına düşecek ve bir daha da bunu yükseltmek için imkanlarını da yitirmiş olduğundan durumuna boyun eğmekten başka yapacağı bir şey kalmayacaktı.

Bu uygulamalara tepki olarak Ankara, İstanbul, Adana, Antalya, İzmir, Eskişehir, Edirne SSK Hastahanelerinde devrimci işçilerin önderliğinde, işçiler yetkilileri uyarmak amacıyla bir günlük yemek boykotu yaptılar. Bundan sonra, SSK Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Genelge'nin Müdürler Kurulunda durdurulduğu şeklinde haberler yayınlandı.

Sağlık İş Kolunda burjuvazinin bugüne kadar oynamağa çalıştığı oyun ortada... Ancak, bu oyunları bozma doğrultusunda SSK'larda yetkili sendikaların bugüne kadar güçlü bir karşı çıkışının olmamasının da rolü oldukça büyük.. Geçmişe şöyle bir dönüp baktığımızda 1976 yılında SSK'larda Sosyal İş üyesi işçilerin memurlaştırılması söz konusu olmuştur. İşçiler buna direnişle cevap verdiler. Başlangıçta direnişin başlatılmasına Sosyal-İş'in eğilimi yoktu. Direniş başladıktan sonra ise, sahip çıkmak zorunda kaldı. Zamanın DİSK yönetimi ise olaya karşı herhangi bir tavır koymadı.Direnişten sonra bir çok işçi işten atılırken, Sosyal-İş'in meseleyi ciddi bir şekilde ele almayışı nedeni ile de işçilerin çoğu memurlaştırılmış oldu.

Bunun yanında, TÜRK-İŞ Sağlık-İş bu oyunların içinde direk yerini alıp, işçileri gözü kapalı satarken DİSK'e bağlı Devrimci Sağlık-İş'te revizyonistlerin her zaman tazeledikleri tekkeci ve parçalayıcı anlayışları sayesinde bölünerek Tüm Has-İş diye bir sendika oluşturmalarıyla burjuvazinin bu iş kolundaki oyunlarını daha kolay tezgahlamasına yardımcı olundu.

Yine bu işkolunda grev hakkının da olmaması bu alandaki işçilerin gerek, ekonomik-demokratik haklarını almada gerekse, faşizme karşı mücadeleyi yükseltmenin önünde sürekli bir engeldi. Bu da bu iş kolunda güçlü bir mücadele geleneğinin olmasını ortadan kaldıran önemli etkenlerden biri idi.

Amaç, bu iş kolunda grev hakkı olmayan dahi de olsa işçi kalmamasıdır. Ancak, devrimci sağlık emekçileri kendilerinin kullaştırılmasına karşı, burjuvaziye, sarı sendikalara ve kendilerine ihanet eden bölmeye çalışanlara gereken cevabı verecek, gerçek yerlerini seçeceklerdir.

TÜTÜN: Her yıl aynı oyun

Yüzbinlerce tütün üreticisi, aileleriyle birlikte 2 milyonu aşan bir küçük üreticiler kitlesi, bu yıl da ürünlerinin yok pahasına ellerinden alındığını görüyor. İlacını, gübresini uluslararası tekellerden ve uzantılarından fahiş fiyatla alan, kredilerin aslan payı tüccara gittiği için her yıl tefeciye daha fazla borçlanan ve ürünlerini değerinin altında satmak zorunda kalan, yoksulluğun katmerlisine zincirli bu insanlar, bu yıl da hiç bir şeyin değişmediğini görüyorlar.

Ancak yüzbinlerce küçük üreticinin gördüğü bir şey daha var. Kurtuluşun, tüm halk güçlerinin birleşik mücadelesinden geçtiğini, sömürü ve zulmün sona ermesinin ancak emperyalizmin ülkeden kovulması ve onların uzantısı bir avuç sömürücünün iktidarının alaşağı edilmesiyle, iktidarın halkın eline geçmesiyle mümkün olduğu her geçen gün, daha geniş yığınlarca kavranıyor. Evet, yoksul köylülük, tüm halk kurtuluş mücadelelerinde işçilerin ve tüm halk kesimlerinin müttefikidir, ve çoğu halde temel gücünü oluşturur.

Emperyalist tekellerin, onların uzantılarının ve büyük tüccarın istekleri doğrultusunda karar alan hükümet, üreticinin bir yıl boyunca gözü gibi bakarak yetiştirdiği tütüne 70 lira fiyat biçti. Bu rakam bırakın % 80'i bulan fiyat artışlarının karşısında üreticinin korunmasını sağlamayı, tütünün maliyetini bile ucu ucuna karşılamıyor.

Türkiye'de taban fiyatı ve destekleme alımları, özünde, hakim sınıfların çıkarlarını koruyan bir aldatmacadan ibarettir. Tekelci sermayedarlar ve ihracatçı tüccar taban fiyatının alabildiğine düşük tutulması doğrultusunda hükümete baskı yaparlar. Tekelci sermayedarlar sanayi hammaddelerinin ucuz olmasını ve tarım ürünlerinin düşük fiyatı dolayısıyla işçi ücretlerinin düşük tutulmasını isterler. (Ayrıca kendilerinin kullanmak istedikleri kredilerin destekleme alımlarında kullanılması da işlerine hiç gelmez). İhracatçı büyük tüccar ise uluslararası tekellere sattığı ürünü mümkün olan en düşük fiyatla almak ister. Büyük toprak sahipleri ise hükümetin belirlediğinden daha yüksek bir taban fiyatı istemekle birlikte bu konuda fazla gürültü koparmazlar. Çünkü fiyat ne olursa olsun, kredi, nakliye, depolama imkanları büyük toprak sahiplerinin elindedir.

Bunlar mevcut ipotekli kredi mekanizması ile yeterli kredi bulurlar. Ayrıca Zirai Donatım Kurumu'nun imkanlarından yararlanarak yeterli gübre, ilaç ve tarım aletlerinden bulabilirler. Birim araziden küçük üreticiye göre daha fazla ürün elde ederler. Ürünün satış aşamasında ise, tüm imkanlardan yoksun, borçlu küçük üretici, ürününü hemen her zaman taban fiyatının altında bir fiyatla tüccara devretmek zorunda kalır. Küçük üretici için taban fiyatı aslında tavan fiyattır. Büyük toprak sahibi ise Tekel, TMO ve Tarım Satış Kooperatiflerinin imkanlarını kullanarak malını dilediği zamanda ve daha yüksek bir fiyatla satar. İşte, tüm bu avantajlardan ötürü büyük toprak sahipleri, diğer sömürücü sınıfların düşük taban fiyatı belirleme talepleri karşısında fazla israr etmezler.

Durumdan tekelci sermayedar da memnundur, ihracatçı tüccar da. (Bu memnunluk belki sigara üretiminin özel sektöre devrinin düşünüldüğü bu günlerde daha da fazladır).

Başta meşhur IMF (Uluslararası Para Fonu) olmak üzere emperyalizmin uluslararası kuruluşlarının istikrar tedbirleri adı altında (düşük işçi ücretleri, ve ekonomik krizin yükünü emekçi halkın sırtına alabildiğine yıkmak için) dayattıkları diğer tedbirlerden biri olan daha da düşük taban fiyatı gerçekleşmiştir. Büyük toprak sahibi ise devletin kırsal kesime sağladığı tüm olanaklardan yararlanma tekeline sahip olduğu için şikayetçi değildir. Olan yine ürününü daha tarlada elden çıkaran, kredi alamayan, ilaç bulamayan, bu yıldan da daha fazla borçlanmış olarak çıkan küçük köylüye olmuştur. İşçiden, memurdan, küçük üreticiden yana olduğunu seçim meydanlarında bas bas bağıran CHP'nin ise yüzündeki halkçılık maskesi bir kez daha düşmüş, altından ellerini oğuşturan tüccarın pis sırıtışı bir kez daha görünmüştür.

Halkımız kendi güçlü kollarından başka hiç bir şeye güvenemeyeceğinin bilincine varmaktadır. Üretenin yöneten olması, burjuva partilerine verilen vekaletle değil, halkın iktidarı doğrudan ve kayıtsız olarak ele geçirmesiyle mümkündür.

Taban fiyatı konusunda ise, tek başına yüksek taban fiyatı çözüm değildir. Bu talep üreticinin toprak talebi, üretim girdileri, ürün satışı ve işlenmesini denetleme talebi ve siyasal iktidar talebi ile bir anlam kazanır.

YAŞASIN İŞÇİLERİN VE KÖYLÜLERİN BİRLEŞİK DEVRİMCİ MÜCADELESİ!

ÜRETEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ!

Ankara ENERJİ-İŞ G.Kurulu yapıldı

11-12 Mart günleri Enerji-İş Federasyonuna bağlı Ankara Enerji-İş Genel Kurulu yapıldı.

Devrimci İşçiler Grubu ayrı bir liste oluşturarak Genel Kurula katıldılar. Devrimci işçiler, çıkan iki CHP listesi ve "İlerleme" gruplarının herbirinden güçlü idi. Bu Genel Kurul'da da ilerleme son anda listesini çekerek tarihi görevini yerine getirdi ve CHP listelerinden daha "ileri" olanını destekledi. Böylece CHP'liler tekrar yönetime geldiler.

Ankara Enerji-İş Genel Kurulunun sonucu elbette Devrimci İşçiler grubu için bir kayıp değildi.Bugüne kadar yapılan çalışmalardaki hataları tespit edip, dersler çıkarmak Genel Kurulun önemli yanı idi.

Devrimci işçilerin TEK'in Merkez Atölyesindeki uzun dönemli çalışması sonucu kalıcı bir birlik oluşturulmuştu. Ancak, diğer illerdeki örgütlenme çalışmaları sadece Genel Kurul'a yönelikti.

Bundan sonra Enerji-İş Federasyonundaki çalışmalar Enerji-İş kolundaki tüm Enerji işçilerinin birlik ve beraberliğinin oluşturulması doğrultusunda yükselecektir. Sarı sendika ağalarına ve bugün onların enerji işçilerinin başına çöreklenmesine olanak tanıyanlara en güzel cevap, enerji işçileri tarafından Devrimci İşçiler Grubunda örgütlenmeleriyle verilecek ve tabanın söz ve karar sahipliği ile yönetime geleceklerdir.

YAŞASIN ENERJİ İŞÇİLERİNİN DEVRİMCİ BİRLİĞİ!

DİSK'in gelişimi, bugün gelinen nokta ve devrimci tavır

DİSK içinde, son birkaç yıldır süregelen çatışmalar geçtiğimiz günlerde tümüyle açığa çıktı. DİSK üst yönetimi "disiplinsizlik" gerekçesiyle Maden-İş, Bank-Sen, Baysen İş sendikalarını bir yıl, Yeraltı Maden-İş sendikasını 4 ay ve ayrıca ilk üç sendikanın bazı yöneticilerini süresiz olarak ihraç etti. Bu kararın ardından DİSK'teki sendika ağaları arasında çatışma gelişerek sürecektir. Ve şimdi birçok revizyonist grup, bu çatışma konusunda, "işçi sınıfı adına". ahkam kesecek ve DİSK'in şimdiki yönetimini, "DİSK'in devrimci çizgisine reformist bir saldırı yöneltmekle" suçlayacaklardır. Şimdiden başlayan bu ideolojik saldırıyı yönlendirenler ise TKP revizyonistleridir.

Bugün DİSK'in reformist bir saldırı karşısında olduğunu belirten TKP revizyonistleri işçi sınıfının mücadele biçimleri, sendikalar ve benzeri konularda yanlış görüşleri savunmuşlar ve hala savunmaktadırlar. DİSK'i ve işçi sınıfı mücadelesini bugüne kadar "sendikalar penceresinden" görme hastalığı içinde olduklarından, siyasi mücadeleyi bu pencereden çizmeye çalışmışlar ve sendikaların işlevlerini tümüyle karıştırmışlardır.

Ekonomik-demokratik mücadeleyi yücelttikleri ve doğru siyasi önderliğe tabi kılmadıkları için ekonomizmin batağına gömülmüşlerdir. Öyle ki giderek artan faşist terör karşısında işçiler, mücadeleye sokulmak şöyle dursun, tam tersine elleri kolları bağlanılarak mücadeleden uzaklaştırılmaya çalışılmışlardır. Ekonomizm yer yer her alanda teslimiyetçiliğe dönüşmüş, işçiler üzerindeki ekonomik baskılar artarken ve onların demokratik hakları gasbedilirken bile susulmuş ve seyirci kalınmıştır. İşte şimdi tüm bu gelişmelerin ardından, reformistler, tekelci burjuvazi adına işçi sınıfını denetim altına alma operasyonuna girişmişlerdir. DİSK içindeki son gelişmeler, elbette, kuruluşundan bu yana onu yönlendiren düşüncenin sonuçları olarak değerlendirilebilir.

DİSK, REFORMİST DÜŞÜNCENİN YÖNLENDİRDİĞİ BİR TEPKİ KONFEDERASYONU OLARAK KURULMUŞTUR

DİSK, yılların biriken potansiyelini Amerikan sendikacılığı içinde tutmaya çalışan TÜRK-İŞ'e tepki olarak doğmuştur. 1965'lerde, işçilerin ilkel düzeydeki sınıf bilincini bile bastıran, burjuvaziyle çıkar birliğine giren TÜRK-İŞ'e karşı tabanda kendiliğinden bir muhalefet başlamıştı. Zonguldak maden işçilerinin 60 kuruş için giriştikleri eylemin, Paşabahçe işçilerinin, Boru hattı işçilerinin grevlerinin Türk-İş tarafından kırılması tabandaki tepkiyi ve muhalefeti iyice artırmıştı. Nitekim bu tepkinin ilk ürünü 1965-1966 yıllarında kurulan SADA (Sendikalar Arası Dayanışma Anlaşması) olmuştur. Araştırma, basın, ekonomik, vb. konuları içeren bu anlaşma DİSK'e doğru atılmış bir ilk adımdı.

Aradan kısa bir süre geçtikten sonra, modern revizyonist tezlerin etkisi altında kalmış reformist bir parti olan TİP'in gürültülü açıklamaları içinde DİSK doğdu. DİSK'in kurucuları aynı zamanda TİP'in yönetici kadroları içindeydiler. TİP'in "anayasal sosyalizmi", DİSK'in kuruluş bildiriminde de yansıyordu. Bu bildirimde "Anayasamızda yer alan ekonomik ve sosyal ilkeleri ortak inancımız sayarak", "işçi hak ve hürriyetlerinin anayasa çerçevesi içinde mutlaka elde edilmesi...", vb. ifadelerle DİSK'in reformist çizgisi açıkça vurgulanıyordu.

Yılların sömürüsü ve baskısının ve işçileri her an burjuvazi adına denetim altında tutan "kontrollü sendikacılığın" yarattığı birikimin sonucu işçiler, yeni örgütlenmeyle birlikte işverenlere karşı kıyasıya bir mücadeleye giriştiler. Grevlerde, direnişlerde dişe-diş bir kavganın içine atılıyorlardı ve geçmişe göre çok daha iyi ekonomik haklar alıyorlardı. Doğal olarak, tüm bu gelişmeler, DİSK'in işçilerin haklarını koruyan bir örgüt olarak tanımlanmasına neden oluyor ve DİSK giderek gelişip, güçleniyordu. Bu süreç içinde işçiler hızla sınıf bilinci kazanıyorlardı. Ancak, DİSK işçi sınıfının mücadelesini düzen sınırları içinde geliştiriyor, işçi yığınlarını düzenin sınırlarını zorlayıp aşacak bir mücadele içine hiç bir zaman sokmuyordu. Böylece ülkemizde ilk kez tam anlamıyla sarı bir sendika ortaya çıkmış oluyordu. Bu arada DİSK yöneticileri sendikalarını geliştirmek için TİP'i kullanmaktan çekinmediler. DİSK yöneticilerinin reformist çizgisi "devrimcilik" maskesi altında gizlenerek işçi yığınlarını kucakladı. Doğaldır ki bu anlayış işçi sınıfının ekonomik-demokratik haklarını savunurken, işçi sınıfının mücadelesini doğru bir devrimci siyasi önderliğe tabi kılamıyordu. İşçiler anti-emperyalist, anti-faşist mücadeleye sokulmadılar, işçilere kazanılmış haklarını koruması için direnmeleri bile öğretilmedi. İşçiler, sürekli olarak ekonomik mücadele içine hapsedildiler ve onlar arasında yeşermeye başlayan devrimci düşünceler bastırılmaya çalışıldı. Böylece DİSK yöneticilerinin reformist çizgisi yavaş yavaş açığa çıkmaya başladı.

1970-1971, EKONOMİK-DEMOKRATİK ÖRGÜTLENMEYE SALDIRI VE DİSK YÖNETİCİLERİNİN TESLİMİYETÇİLİĞİ

Egemen sınıfların 1970 lerde ekonomik darboğazdan çıkamaz duruma gelmeleriyle birlikte, tekelci burjuvazi artık işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesine bile tahammül edemez hale geldi. Tekelci burjuvazi bu nedenle tüm bir emekçi halkı denetim altına alma girişimlerine yöneldi. Ve ilk elde doğrudan kendi karşısında bulunan işçi sınıfına yöneldi. O dönemde işçi sınıfının en ileri sendikal örgütü olan DİSK'i hedef aldı. ve 274, 275 sayılı yasalardaki değişiklik tasarıları gündeme getirildi. Bu tasarılar karşısında DİSK'in reformist yöneticilerinin tavrı, işçilere "bekleyin bunu yasal yollardan engelleriz" demek oldu. DİSK yöneticilerinin bu tavrına rağmen işçi yığınlarının cevabı ise patlama oldu. 15-16 Haziran'da yüzbinlerce işçi, siyasi bilinçten yoksun bir şekilde, kendiliğinden de olsa ayağa kalktı ve bir iki adımda karşılarında kaçınılmaz olarak askeri, polisi ve sıkıyönetimiyle devleti buldu. Panik içindeki DİSK yöneticileri ise, TRT'den işçi yığınlarına çağrı yaparak, işçilerin "vatanseverliği"ni vurgulayıp, onlardan "içlerine sızmış olan kışkırtıcıları atmalarını", "uslu durmalarını" istediler. Sonuçta üç yiğit işçi şehit düşmüş, ama işçi sınıfı kendiliğinden bir mücadele içinde de olsa demokratik haklarını savunabileceğini göstermiştir. Olaylar sırasında, mücadeleyi bastırmaya çalışan DİSK üst yöneticileri ise, daha sonra utanmadan bu eyleme sahip çıkmaya çabaladılar. "Şanlı 15-16 Haziran" laflarını ağızlarından düşürmeyerek ihanetlerini gizlemeye çalıştılar.

İşçi sınıfının bu sert cevabı ve ülkede gelişen Devrimci Hareket egemen sınıfları, özellikle tekelci burjuvaziyi korkuttu. Egemen sınıfların derinleşen bunalımı ve iç çatışmaları sonunda 12 Mart açık faşist dönemi gündeme geldi. 12 Mart faşist muhtırası, DİSK yöneticileri tarafından "ilerici" olarak nitelenip alkışlandı. Açık faşist yönetimin karanlığında devrimciler, ilericiler, yurtseverler kurşunlanıp hapse atılırken, işçi sınıfını "zapt-ı rapt" alma girişimleri hızlanıp işçilerin grevleri, hatta sendikalardaki eğitim çalışmaları bile yasaklanırken ve tüm bir emekçi halk aleyhindeki iktisadi uygulamalar, siyasal baskı tedbirleri ve yasalar ardarda gündeme getirilirken DİSK yöneticileri büyük bir suskunluk içine girerek faşizme teslim oluyorlardı.

Elbette reformist yöneticilerin, işçi kitlelerinin örgütsüzlüğünü ve dağınıklığını giderip onları faşizme karşı doğru bir anlayışla örgütleyip mücadeleye sokmaları beklenemezdi. Devrimci Hareket ise, o günkü subjektif yapılanmasındaki eksiklikler ve zaaflar nedeniyle, reformist yöneticilerin teslimiyetciliğini teşhir edip işçileri mücadelede seferber etmekte yetersiz kaldı.

DİSK yöneticilerinin teslimiyetçilikleri o noktaya varmıştı ki, DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler sıkıyönetimde 26 günlük bir tutuklama evresinden sonra "sağolsunlar, bizi büyük bir misafir olarak ağırladılar" diye açıklama yapıyordu. Bu baylar tabi misafir edileceklerdi, çünkü işçi sınıfının ileri kesimlerinin düzen sınırları içine hapsedilmesi için onların başına çöreklenmiş bu reformist yöneticilerin daha uzun yıllar sürekli görev başında kalmaları gerekiyordu. 12 Mart açık faşist döneminin sonlarına doğru reformist DİSK yöneticileri suskunluğu bırakıp yeniden boy göstermeye başladılar. Ve bu dönemde yapılan MESS Genel Kurulunda, işçi sınıfına ihanetlerini bir kez daha, hem de burjuvaziye akıl hocalığı yaparak gösterdiler. Bu Genel Kurulda DİSK Genel Başkanı, işçilerin özel mülk sahibi oldukları taktirde farklı (!) düşüneceklerini söyleyerek, MESS patronlarına işçilerini ev sahibi yapmalarını önerdi ve bir dönem kapanırken DİSK yöneticilerinin uzlaşmacı, reformist, teslimiyetci ve sıkıştıklarında ihanete varan çizgileri iyice açığa çıkmıştı.

REFORMİZMİN YEDEĞİNDEKİ REVİZYONİZM

12 Mart açık faşist dönemi sona ererken, DİSK yöneticileri, bu kez, "anayasal özgürlükleri ve demokratik hakları uygarlıkçı bir anlayışla savunan tek parti" olarak niteledikleri CHP'yi kayıtsız şartsız desteklemişlerdi.

1973 yılından sonra, uluslararası düzeyde emperyalizme karşı halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadeleleri yükselmiş ve ardarda zaferler kazanılmıştır, ülke içinde ise sınıflar mücadelesinin şiddeti giderek artmıştır. Bu koşullarda isçiler, gerçek kurtuluşlarının kendi güçlü kollarıyla ve devrimci bir mücadele ile mümkün olduğunu kavramaya yöneliyorlar ve yer yer devrimcilerle kaynaşıyorlardı. Işçilerin ileri unsurlarının bilincinde DİSK yöneticilerinin reformist çizgisi iyice açığa çıkıyordu. Giderek artan faşist uygulama, tertip ve saldırılarla birlikte tüm emekçi halk güçleri belli bir siyasal hareketlilik içine girerken bu reformist çizgiye karşı tepkiler doğmaya başlamıştı. Reformist DİSK yöneticileri için, kendi yönetimlerine karşı bir muhalefet hareketine dönüşebilecek bu siyasallaşma eğilimlerini denetim altına alma sorunu ortaya çıkmıştı. Tam bu sırada, "demokrasi, bağımsızlık ve toplumsal ilerleme" mücadelesinde kendilerine müttefik olarak CHP'yi gören TKP revizyonizmi, reformist DİSK yöneticilerinin imdadına yetişti. Ve V. Genel Kurul'la birlikte TKP'liler tepeden inme bir biçimde DİSK yönetimine getirildiler. Ve DİSK'in reformist yöneticileri TKP revizyonizmine yaslanarak teslimiyet çizgisinde yürümeye devam ettiler. "İlerleme" anlayışının bir sonucu olarak, üstelik bu kez, 1973 seçimlerine göre, çok daha bir "ilerlemiş sol" görüntü içinde, CHP'yi destekleyerek DİSK yöneticileri bir "atılım" yaptılar. DİSK'teki sendika ağalarından yararlanarak ülke içinde siyasal etkinlik kurmaya çalışan TKP'li revizyonistler, CHP programında olmayanları varmış gibi göstererek kitlelere yalan söylemiş ve böylece reformizmin yedeğine girerek DİSK'i kendi burjuva kuyrukcusu politikalarına alet etmişlerdir. TKP revizyonistleri, emperyalizmle ilişkileri giderek gelişen burjuvazi içinde hayali bir ulusal burjuva kesim yaratıp bunu da CHP'nin temsil ettiğini ilan ederek; ülkemizde faşizmin esas olarak devletten kaynaklanan bir gelişim süreci içinde olduğunu göre göre kitlelere "faşizme geçit yok" afyonunu sunarak; "ileri demokrasi" safsatalarıyla kitlelerin gerçek kurtuluşlarına giden devrim yolundan uzaklaşmalarını sağlamaya çalışarak, ve DİSK içinde CHP ve kendi dışında kalan sol çizgilere karşı tam bir tasfiyecilik uygulayarak; DİSK'in kapılarını CHP'nin denetimindeki sendikalara ardına kadar açarak, işçi sınıfının muhalefetini, tekellerin gözüne girme çabası içinde olan CHP'nin kuyruğuna takmışlardır. Kısacası, DİSK'in reformist yönetimi "ithal malı", "yeni bir akım" olan TKP revizyonizmine dayanarak işçi sınıfına

ihanet çizgilerini sürdürmüşlerdir.

REVİZYONİZM EKONOMİK-DEMOKRATİK HAKLAR MÜCADELESİNDE VE BU DOĞRULTUDAKİ ÖRGÜTLENMELERDE KENDİLİĞİNDENCİ VE TESLİMİYETÇİDİR

Revizyonizmin DİSK yönetimindeki egemenliği sürecinde, ekonomik-demokratik haklar doğrultusunda bile yeni adımlar atılamamıştır. Zira bu alandaki mücadelede de bakış burjuva ideolojisinin gözlükleriyle olmuştur. İşyerlerinde işverenlerin kar-zarar hesaplarını bunlar yapmışlar ve işçilerin kücük ücret artışlarına teslim olmaları yolunu açmışlardır. Toplu sözleşmelerde, "... sağlam ve istikrarlı iş huzuru yaratmayı ve böylece gerek işverenin ve gerekse sendika üyesi işçinin uzun vadeli menfaatlerini artırmayı..." amaçlayarak, burjuvazinin icazetine dayalı, onun tanıdığı oranda bir mücadele sürdürmeyi kabullendiler. Soyulan ve sömürülen ve de dipçik ve süngünün altına sürülen işçi sınıfının çıkarlarının ve hedefinin herşeyden önce, diğer emekçi halk güçleriyle birlikte, siyasal iktidarı ele geçirmeyi gerektirdiği doğrusu, burjuvazinin uzun vadeli çıkarlarıyla nasıl bir olabilirdi ki? Ama revizyonist düşüncenin gereği olarak, işçi sınıfını burjuvazinin şu veya bu temsilcisinin kuyruğuna takmak, kurtuluşu burjuvazinin razı olabileceği bir demokratikleşmede aramak amaç olunca, sonuç, doğal olarak, bu olmuştur. Bu anlayışa karşı çıkan devrimci işçiler, işçi önderleri ise patronlardan ve güvenlik kuvvetlerinden gördükleri baskı yetmiyormuş gibi bir de TKP'li revizyonistlerin "goşist", "anarşist" suçlamalarına maruz kalmışlar, temsilcilikleri ellerinden alınmış, hatta işten atılmışlardır.

Girilen mücadelelerde, dillerinden düşürmedikleri "işçilerin birliği"ni burjuvaziyi rahatsız eden "anarşizm" olarak görmüşler, grev yerlerine dayanışma için bile gelinmesini yasaklamışlardır. Değişik çarpıtmalarla ve süslü laflarla yüceltmeye çalıştıkları MESS eylemi ile işçi sınıfının, ekonomik-demokratik haklar mücadelesinde en büyük yenilgisini almasına neden olmuşlardır. Bu yenilginin tek nedeni DİSK yönetiminin kendiliğindenci örgütlenme ve ağırlıkla bunun sonucu olarak, teslimiyetçi mücadele anlayışıdır.

Revizyonistlerin işçi kitlelerini örgütlemedeki anlayışları, genelde, "işçiler patronların yoğun sömürü ve baskısı altında giderek yoksullaşırlar ve patronların işyerlerindeki zulmünü taşıyamaz olurlar, bir gün akılları başlarına gelir, *bize gelirler* ve bizler de onları örgütleriz." anlayışıdır. Böylesi bir anlayışla örgütlenen işyerlerinde, patronlarla dişe diş bir mücadeleye girişildiğinde ise, işverenler karşı saldırıya geçtikleri zaman, işçiler içinde iradi çabalarla oluşturulmuş sağlam bir örgütlenme sözkonusu olmadığından işçiler arasında kendiliğinden oluşmuş gevşek ilişkiler kısa zamanda çözülmekte ve mücadele teslimiyetle sonuçlanmaktadır.

Revizyonistlerin örgütlenme stratejilerinin ana ilkesi ise, kuyruğuna takıldıkları burjuvazinin karşısında biraz tartışabilir olmak için, kapitalist ilişkilerin kesin hakim olduğu bölgelerde (örneğin, İstanbul-İzmit bölgesi) örgütlenmek olmuştur. Bu nedenle örgütlenmede birkaç büyük kent dışına çıkmak için çaba sarfetmemişlerdir. Açıktır ki işçi sınıfının birliği ve dayanışması böyle sağlanamaz. Anadolu'nun, sınıflar mücadelesinin oldukça şiddetli ve sıcak bir biçimde geçtiği birçok bölgesine inmemişlerdir. İnilen yerler ise ya işçilerin kendi kendilerine ya da devrimcilerin önderliğinde örgütlenip DİSK'e başvurdukları yerler olmuştur. Revizyonistlerin büyük kentler dışında iradi bir çaba ile örgütlenmeye yönelmemelerinin diğer bir nedeni bu bölgelerde, ekonomik-demokratik mücadelenin bile oldukça sert ve anti-faşist emekçi halk güçleriyle faşist güçler arasındaki bütün şiddetiyle süren mücadele ile içiçe bir biçimde gelişmesidir. Dolayısıyla, buralarda, mücadelenin başarıyla sürdürülmesi için, herşeyden önce işçilerin çıkarlarını sonuna kadar savunacak, koşulları değerlendirip her türlü mücadele araçlarını ve biçimlerini en uygun bir biçimde kullanacak, kararlı ve devrimci bir mücadele anlayışına sahip olmak gerekir. Oysa, genelde devrim mücadelesinde, özelde ise faşizme karşı mücadelede doğru bir siyasi çizgiye sahip olmayan revizyonistler, sonuçta teslimiyetçiliğe dönüşen bir mücadele anlayışına sahiptirler. Bunun en somut örneği Seydişehir'de yaşanmıştır: Revizyonistler faşist güçlerin saldırıları karşısında, "Bu ülkede kanun varsa yetki bizimdir" deyip işçileri faşistlere teslim edip kaçmışlardır.

Açıktır ti bu teslimiyetçi çizginin varacağı yer revizyonizmin kendine güvensizliğinden kaynaklanan sekterliği ve tasfiyeciliğidir. Bu nedenle TKP revizyonistleri DİSK'in yönetiminde bulundukları süre boyunca, DİSK içinde (CHP dışındaki) diğer sol görüşlere hayat hakkı tanımamak için son derece sekter ve tasfiyeci bir çizgi izlemişlerdir. Diğer yandan, "toplumsal ilerleme", "ileri demokratik düzen" anlayışının sonucu olarak, genelde CHP ile ittifak kurmak için çaba gösteren TKP revizyonistleri hiç bir ilke gözetmeksizin CHP'li sendikaları ardıardına DİSK'e almışlardır. Kuyruğuna takıldıkları CHP ise tüm bu gelişmeleri büyük bir memnuniyetle karşılıyor ve gördüğü bu hizmetten dolayı TKP'lilere karşı belli bir müsamahakarlık gösteriyordu. Açıktır ki DİSK'in ve TKP revizyonistlerinin bugün içine düştükleri durumun ortaya çıkmasının temel nedenlerinden biri de TKP'lilerin DİSK yönetiminde iken izledikleri CHP kuyrukçusu ve tasfiyeci politikadır.

REFORMİZM, İŞÇİ SINIFINI TÜMÜYLE DENETİM ALTINA ALABİLMEK İÇİN, REVİZYONİZMİ YEDEĞİNDEN UZAKLAŞTIRIYOR

Burjuvazi TKP revizyonistlerine UDC çağrısına kadar müsade etti. Kendisinin dışındaki devrimcileri "goşist, anarşist, maceracı, maocu" diye tanımlayıp tecrit etmeye çalışarak, aynı memeden süt emdiği diğer reformist, revizyonist görüşleri "sınıf uzlaşmacı" göstererek işçi sınıfı içine, egemen sınıfların yararlanacağı bir bölünmüşlük ve parçalanmışlığı sokan TKP revizyonizmi, UDC çağrısını çıkarak, DİSK'teki yaşamını noktalayan son çıkışını yaptı. DİSK'e parti işlevi yükleyip "cephe" çağrısı yapan bu revizyonist çizginin, Ecevit hükümetinin sınıflar mücadelesinin iç savaş doğrultusundaki gelişimine bir müdahale olarak gündeme getirdiği koşullarda, burjuvazi açısından DİSK'teki işlevi şimdilik sona ermişti ve tasfiye edilmesi gerekiyordu. Oligarşinin ve özellikle tekellerin bunalımının alabildiğine derinleştiği; bu bunalımı hafifletmenin yollarının arandığı ve bunu sağlamak için de CHP hükümetinde karar kılındığı koşullarda, TKP revizyonistlerinin, içi boşta olsa, "cephe" çağrısı, burjuvazi için "haddini bilmez" bir çıkıştı. Bu çıkışa gereken cevabı verme görevini ise, hükümet olabilmek için egemen sınıflara daha fazla yaranmaya çabalayan CHP'nin denetimindeki sendikalar yüklendi. CHP, parlamentoda MC'yi yıkmadan önce, CHP'li sendikalar aracılığıyla DİSK yönetimindeki revizyonistleri yönetimden düşürerek revizyonizmi yedeğinden uzaklaştırdı.

TKP'lilerin işçi yığınları içinde örgütlü bir siyasi çalışmaları olmadığı için yönetimden uzaklaştırılmaları oldukça kolay olmuştur. Reformist sendikalar aracılığıyla tepeden inmeci ve darbeci bir anlayışla DİSK yönetimine gelen TKP'liler, VI. Genel Kurul'da son derece kolay bir biçimde DİSK yönetiminden uzaklaştırıldılar.

Bu arada DİSK'deki reformist sendika ağaları, burjuvazi adına giriştikleri DİSK'e müdahale operasyonunda, TKP'lileri yönetimden uzaklaştırırken; DİSK içindeki TKP'nin sekterliğine ve tasfiyeciliğine karşı geniş bir biçimde duyulan tepkileri ve gelişen muhalefeti, ve devrimci unsurların, TKP'nin faşizm karşısında işçi yığınlarını mücadelede seferber etmeyip eylemsizliğe iten politikalarına karşı çıkışlarını kendi arkasında toplamaya ve bütün bunları denetim altına almaya çalışmışlardır. Bunda da, "fraksiyonlar üstü" ve "aktif" *görünerek*, bir ölçüde başarılı olmuşlardır.

REFORMİZM, KENDİNİ YENİDEN KABUL ETTİREBİLMEK VE İŞÇİ SINIFINI, BURJUVAZİ ADINA TESLİM ALDIĞINI GİZLEYEBİLMEK İÇİN "AKTİF" VE "UZLAŞMAZ" GÖRÜNMEYE ÇALIŞIYOR

Egemen sınıflar içine düştükleri bunalımı hafifletmenin yükünü emekçi sınıf ve tabakaların sırtına yüklemek; halk yığınlarının muhalefetini bütünüyle dağıtıp, emekçilerin, ellerinden kazanılmış haklarının geri alınması ve sömürü ve zulmün katmerleşmesi karşısında sessiz kalmalarını sağlamak amacıyla CHP hükümetini bir geçici müdahale aracı olarak gündeme getirdi. Tekelci burjuvazi ve ona daha fazla yaranmaya çalışan CHP Hükümeti için, bu ağır iktisadi bunalım ve iç savaş koşullarında, bir yandan, işçi sınıfının daha fazla siyasallaşma ve siyasal hareketlilik içine girmesinin önlenmesi; diğer yandan ise, kar ve sermaye birikimi sorunlarının çözümü için de, işçilerin ekonomik-demokratik mücadelesinin dondurulması ve mücadele içinde kazandıkları bir takım haklarının da geri alınması gerekiyordu. Bütün bunları, işçi yığınlarının tepkisini mümkün olduğu kadar az çekerek yapmak gerekiyordu. İşte bu noktada, Türk-İş'in yapısı ve siyasal çizgisi bu amaca ulaşılmasına olanak verirken, sorun DİSK'te düğümleniyordu. İşte TKP'lileri devirip DİSK yönetimini tümüyle ele geçiren reformistlerin görevi ve işlevleri bu sorunu çözmekti. Ve reformist sendika ağaları bu misyonu gizlemek için, ilk elde, herşeyden önce revizyonistlerin "DİSK, reformist bir saldırı ile sosyal-demokratlaştırılıyor" yaygaralarını göğüslemek ve devrimci bir muhalefetin gelişmesinin koşullarını geçici de olsa ortadan kaldırmak durumundaydılar.

DİSK'in şimdiki üst yönetimi, bunun üzerine günün koşullarını değerlendirerek, "faşizme karşı aktif eylemler" ve "anti-faşist, anti-emperyalist güçleri bölücü ve sekter tavırları aşarak *en geniş* demokratik güçlerin eylem birliği" şiar ve çağrılarıyla ortaya atılmış, "20 Mart Genel Grevi"'nin yapılmasına karar vermiş ve DGM direnişi sırasında TKP'lilerin yaptığının tersine, eylemin sorumluluğunu üstlenmiştir. Bu oyun iyi tutmuş, sonuçta DİSK üst yönetimi kendisini kabul ettirmiş ve Türkiye solundaki birçok revizyonist grup bütün faaliyetlerini DİSK'e göre ayarlamaya başlamıştır. Artık bundan sonra DİSK yöneticileri toplumsal muhalefeti pasifize etme görevlerini çok daha açık yürütebilirlerdi ve tüm çabalarını da bu işe yönelttiler. Ecevit Hükümeti faşist güçlerin saldırı siyaseti karşısında emperyalist güçler ve tekeller karşısında daha bir kul köle olup işçi sınıfı ve tüm emekçi halk aleyhindeki iktisadi karar ve uygulamaları (zamlar, devalüasyonlar, yeni vergiler, "Toplumsal Anlaşma", "Yönetime Katılma" uygulamaları, vb.) ve bunları tamamlayan bir biçimde, emekçi halk güçlerinin mevcut örgütlenmelerini dağıtıp mücadelelerini bastırmaya yönelik baskı tedbirleri uygulamalarını (sivil sıkıyönetim, yeni baskı yasaları tasarıları, vb.) ardarda gündeme getirirken, DİSK üst yönetimi sadece "son derece sert ve uzlaşmaz" demeçler vermekle yetinmiş ve pratikte hiç bir şey yapmamıştır. Hiç bir şey yapmamakla kalmamış işçi sınıfı dışındaki diğer devrimci demokratik güçleri de bir eylemsizlik içine itmeye yönelmiştir. Yeni baskı yasaları gündeme geldiğinde DİSK üst yönetimi siyasetten arındırılmış(!) bir "Demokratik Platform" şiarıyla ortaya çıkmış ve onlarca Demokratik Kitle Örgütünü aylarca oyalayıp sonuçta hiç bir şey yapmamıştır. Ve ardından faşistlerin Maraş katliamıyla birlikte sıkıyönetim gelmiştir.

Ecevit hükümetinin tekelci burjuvazinin çıkarları gereği, işçi sınıfı ve tüm emekçiler aleyhine alacağı daha birçok karar ve uygulama vardır. Bunlara gösterilecek tepkilerin asgariye indirilmesi için de işçi sınıfının, iç mücadeleler içine sokularak birliğinin, sendikal örgütlenmedeki birliğinin bile, tümüyle ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. VI. Genel Kuruldan bu yana geçen süre içinde reformist ve revizyonist sendika ağaları arasında had safhaya varan mücadele ise bu amacın hayata geçirilmesi için uygun bir platform sunmaktadır. Dolayısıyla DİSK üst yönetiminin "ilerlemeci" revizyonistlerin denetimindeki üç sendika ve bunların yöneticileri ile devrimcilerin önderliğini yaptığı Yeraltı Maden-İş sandikası hakkında verdiği son ihraç kararı burjuvazinin, işçi sınıfını tümüyle bölüp parçalayıp etkisizleştirerek teslim alma politikasının ileri bir adımı olarak değerlendirilebilir.

BUGÜN GELİNEN NOKTADA DEVRİMCİ TAVIR NE OLMALIDIR?

Burjuvazinin içine düştüğü derin bunalımın olanca şiddetiyle sürdüğü, sınıflar mücadelesinin şiddetinin giderek arttığı ve açık faşizme geçiş koşullarının yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Böylesi bir durumda, devrimcilerin, burjuvazinin işçi sınıfını bölüp parçalayarak bütünüyle teslim alacak plan ve girişimlerini onaylaması ve bunlar karşısında sessiz kalması beklenemez. İşçi sınıfını burjuvaziye ve faşizme teslim etmemek için burjuvazinin işçi sınıfını bölüp parçalama, örgütlenmelerini dağıtma çabalarına karşı çıkmak, mücadele etmek gerekir.

Devrimciler, DİSK üst yönetiminin, DİSK'in parçalanmasının koşullarını ve işçi sınıfının sendikal örgütlenmesinin darmadağın olması sonucunu yaratacak son kararlarına karşı çıkmalıdırlar.

Bununla birlikte, bu noktada dikkatle değerlendirilmesi gereken diğer bir konu da, "DİSK'in reformist bir saldırı ile karşı karşıya olduğu" yaygaralarıdır. Bu kesinlikle doğru değildir. Çünkü DİSK, en başta reformist bir anlayışla kurulmuş ve bu reformist anlayış, TKP'lilerin yönetimde bulunduğu dönemde de dahil olmak üzere, kuruluşundan bu yana, DİSK'te egemen olmuştur. 12 yıllık tarihinde DİSK'i yönlendiren siyasal düşüncede hiç bir değişiklik olmadığı gibi, bizzat DİSK yönetiminde de bir kaç isim hariç pek değişiklik olmamıştır. Ve DİSK'in bugün içine düştüğü bunalımın temel nedeni ona hakim olan, TKP'li revizyonistlerin de alet olup yedeğine düştükleri reformist anlayıştır. DİSK'in parçalanmanın eşiğine gelmesinin sorumluları, bugünün zor koşullarında, DİSK'li işçi yığınlarını faşist güçler ve burjuvazi karşısında yapayalnız bırakıp, "işçi sınıfı" adına, onun uzağında, birbirleriyle mücadeleye girişen reformist ve revizyonist sendika ağalarıdır. Dolayısıyla "DİSK reformist bir saldırı ile karşı karşıyadır" sözü; gerçeği tümüyle yansıtmamaktadır; bugünkü olumsuz durumun ortaya çıkmasında önemli derecede rol oynamış TKP revizyonizminin günahlarını gizlemektedir; işçi sınıfına yenilgiden başka birşey getirmemiş TKP revizyonizminin geçmiş hatalarının ve hainliklerinin meşrulaşmasına ve revizyonizmin, özellikle TKP revizyonizminin, sınırlı da olsa etkinliğinin kırılması mücadelesinin etkisizleşmesine neden olmaktadır.

Bütün bu koşullar gözönünde bulundurulduğunda devrimcilerin revizyonistler ve reformistler arasındaki mücadelede taraf olmaları düşünülemez. Buna karşın, devrimciler, DİSK üst yönetiminin, son kararına, kime ve ne gerekçeyle uygulanırsa uygulansın, karşı çıkmalıdırlar. Devrimciler en geniş işçi yığınlarına, tüm demokratik güçlere, bu kararın, burjuvazinin (daha önce devrimci-demokrat öğretmen hareketinde denendiği gibi), işçi sınıfını tümden bölüp parçalayarak denetim altına alma planının bir parçası olduğunu kavratmalı; bu planın hayata geçirilmesi koşullarının yaratılmasında revizyonistlerin ve reformistlerin oynadıkları rolü teşhir etmeli; işçi yığınlarının ve tüm devrimci demokrat güçlerin de, işçi sınıfının birliğini bozacak ve işçileri, mücadele edilmesi, direnilmesi gereken bir dönemde, parçalanmaya, bölünmeye ve teslimiyete itecek tüm karar ve uygulamalara karşı çıkmalarını ve mücadele etmelerini sağlamaya çalışmalıdırlar.

Yeni vergi düzenlemeleri önerileri işçilerin, emekçilerin aleyhine bir tasarıdır

Vergi, devletin, harcamalarını karşılamak için elkoyduğu değerlerin en önemli kısmıdır. Bu değerler, egemen sınıflara kaynak sağlamak, onlara ucuz girdi temin etmek amacıyla yatırım yapmak, güvenlik kuvvetlerinin teçhizatlandırılması harcamalarını karşılamak ve benzeri konularda, kısacası mevcut sömürü düzeninin sürdürülmesi için kullanılmaktadır. Türkiye'de bugün giderek derinleşen kriz sonucu devletin ekonomiye müdahalesi dolayısıyla devlet harcamaları giderek artıyor. Gerek artan devlet harcamalarının karşılanması gereği, gerekse halkın yükselen muhalefeti CHP hükümetini yeni vergi tasarılarını hazırlamaya zorladı. CHP bu yeni düzenlemelerin "sosyal adaleti" sağlayacağını ileri sürerken MC partileri de halkın arkasına gizlenerek bu tasarıya karşı çıkıyorlar. Bu karşı çıkışın bir nedeni halkın arkasına gizlenerek egemen sınıflar adına oy avcılığı ise diğer bir nedeni de egemen sınıfların gözünde Ecevit hükümetini yıpratmaktır.

Yeni vergi düzenlemeleri Ecevit hükümetinin iddia ettiği gibi emekçiler lehine ve sosyal adaleti sağlayacak bir girişim midir? Yeni vergi düzenlemelerinin içeriğinin emekçiler lehine olup olmadığı konusuna geçmeden önce şunu kavramalıyız. Bugünkü sömürü düzeninin temelindeki ücretli kölelikten kaynaklanan gerçek eşitsizlik ortadan kaldırılmadan vergi düzenlemeleriyle sömürü ortadan kaldırılamaz, "sosyal adalet" ve eşitlik sağlanamaz. Çünkü egemen sınıfların ödedikleri vregiler işçilerin emekçilerin yarattığı değere el konularak sağlanır. Kısacası egemen sınıfların vergi payı artırılsa bile bunun kaynağı yine emekçilerin yarattığı değerdir. Yani emekçiler yararına nispi bir uygulama da olsa, söz konusu olan, işçilerin, emekçilerin yarattığı değere, egemen sınıfların düzeninin sürdürülmesi için "sosyal adalet" aldatmacasıyla el konulmasıdır, o kadar.

Ayrıca Ecevit hükümetinin yeni vergi düzenlemeleri emekçiler yararına pek bir şey getirmemektedir. Bu sözkonusu vergi düzenlemeleri tasarıları işçiler, emekçiler açısından incelendiğinde hemen görülecektir.

DOLAYLI VERGİLERDEKİ DEĞİŞİKLİK TASARILARI

Türkiye'de bugün geçerli olan vergi sisteminin temeli 1951'de yapılan vergi yasasına dayanır. Yürürlükteki yasaya göre ülkemizdeki vergi gelirlerinin % 60'a yakın bir bölümünü dolaylı vergiler oluşturur. Yani parakende satılan malların fiyatlarına eklenerek elde edilen vergiler tüm vergi gelirlerinin yarıdan fazlasını sağlıyor. Dolaylı vergiler kişilerin ekonomik durumları gözönüne alınmaksızın herkese uygulanır. Bir başka deyişle aynı malı tüketen zengin fakir aynı vergiyi öder. Egemen sınıfların "adalet" dediği şey bu olsa gerek! Bu vergiler fiyat içinde eritildiği için halkın en az tepkisini çeken dolayısıyla siyasi iktidarların en çok işine gelen vergilerdir. CHP hükümeti bu yeni hazırladığı tasarıda da bu açık adaletsizliğe son vermemiş, aksine yeni bazı malları dolaylı vergilendirme kapsamına sokmuştur. Tüpgaz, fueloil, plastikten faydalanılarak elde edilen mallar (muşamba, lastik, deterjan, sunta, vb.), traş bıçakları, ve dayanıklı tüketim malları (buzdolabı, çamaşır makinası, vb.) da dolaylı vergilendirme kapsamına alınmıştır. Yani, olacak olan, bu mallara konan vergilerin fiyatlara eklenmesidir. Fiyat artışlarıyla birlikte düşünüldüğünde, bu değişiklik işçilerin, memurların, tüm çalışanların satın alma gücünü dolayısıyla yaşam düzeyini düşürecektir. IMF'nin "iç tüketimi kısmak" direktifinin ne anlama geldiği bu ve benzeri uygulamalarla daha iyi anlaşılmaktadır: Emekçiler için daha fazla yoksulluk! Kısacası CHP hükümetinin getirdiği tasarı ile birlikte halkın üzerindeki yük biraz daha artacaktır.

GELİR VERGİLERİNDEKİ DEĞİŞİKLİK TASARILARI

Hükümetin sürekli olarak dolaylı vergilerdeki değişiklikleri unutturarak gelir vergisinde yapılan değişiklikleri ön plana çıkarmaya çalıştığı görülüyor. Bu konuda basın da kendilerine yardımcı oluyor. CHP hükümetinin hazırladığı tasarıda biz işçileri doğrudan ilgilendiren bölüm ücretlilerin gelirinin vergilendirilmesine ilişkin olan bölümdür.

Değişiklik tasarısı yakından incelendiğinde görülecektir ki, bu konuda da gerçekten, işçilerin, emekçilerin yararına bir değişiklik söz konusu değildir. Henüz geçerli olan yasaya göre feri ücretler (ikramiye, tazminat, yemek, yakacak, vb. için yapılan ödemeler) % 25 oranında ve çıplak ücretten ayrı olarak vergilendiriliyor. CHP hükümetinin ilk getirdiği tasarıda feri ücretlerin tutarı 80.000 lirayı aşıyorsa asli ücretle birleştirilerek vergilendirilmesi öngörülüyordu. Daha sonra CHP grubu tarafından yapılan değişiklik önerisiyle bu sınır kaldırılmış, yerine daha *aldatıcı* bir başka sınırlama konmuştur. Bu son değişiklik teklifine göre asli ücretlerle feri ücretlerin yıllık toplamı alınacak ve eğer bu tutar asgari ücretin yıllık tutarının sekiz katını aşıyorsa (bugünkü asgari ücrete göre 316.800 TL) yıl içindeki tüm ücret ödemeleri birleştirilecek ve bu toplam yıllık cetvele göre vergilendirilecek.

Bu iki öneriyi birbirinden ayıran kıstas birincisinde, yani hükümet önerisinde sayısal bir sınır konması ikincisinde ise bu gösterge yerine asgari ücretin yani iki yılda bir tespit edilen bir başka sınırın konmasıdır. 80000 liralık sınır bahşeden hükümet önerisi üzerinde fazla söz söylemeye gerek yok. Bu rakam bir dönem sonunda çok hızlı orandaki enflasyon nedeniyle yokolacaktır. Enflasyonun daima gerisinde koşan ücret artırımları kısa zamanda bu sınırı aşacak ve her iki gelir birleştirilecek ve *dolayısıyla* daha yüksek bir dilimden vergilendirilecektir. CHP grubunun hazırladığı diğer tasarıya gelince, ilk bakışta, 316.800 TL bugünün koşullarında oldukça yüksek bir rakam gibi görünüyor. Ama vergi düzenlemelerinin uzun aralıklarla yapıldığı gözönüne alınırsa nominal (parasal değer) olarak görünürde artmış olan ücretler kısa bir süre sonra asgari ücretin yıllık tutarının 8 katını aşacak, dolayısıyla çok daha yüksek vergi diliminden vergilenecektir. Bu sürenin oldukça kısa olacağını söylemek bir kehanet olmasa gerek. Çünkü ülkemizdeki enflasyon hızı özellikle 1977'den bu yana giderek artmaktadır. Örneğin 1978 yılında fiyatlar % 68 oranında artmıştır. Gerçi yeni teklifle birlikte asgari ücretin büyümesi halinde, bugün 316.800 TL olan sınır da büyüyecektir, ama 2 yılda bir tespit edilen asgari ücret artırımları doludizgin giden fiyatlarla başedebilmekten çok uzaktır. Bu durumda fiyatlara yetişemeyen asgari ücretin yıllık tutarının 8 katı olarak belirlenen sınır, satın alma gücü pek artmayan ama nominal (parasal değer)' olarak artmış görünen ücretler tarafından aşıldığında, vergi ödeme durumunda kalan işçiler çok yüksek vergi dilimlerinden vergi vereceklerdir.

Böylece toplu sözleşmelerde elde edilen ücret artışları çok daha fazla oranlarda vergi olarak geri alınacaktır. Sayıştay denetçilerinin yaptığı bir araştırmaya göre yıllık brüt geliri 316.799 lira olan bir işçinin 124.317 lira vergi ödemesi gerekirken, yılın son ayında aldığı 121 liralık bir zamla brüt geliri sınırı aşıp 316.920 lira olacağından yeni vergi hesaplamasının sonucu olarak 156.397 lira vergi ödemesi yapacaktır. Şöyle ki, önce 316.900 liranın yıllık vergisi bulunacaktır. Bu "ödenmesi gereken vergi"dir. Yıl içinde "her ay ödenen vergiler" ise bellidir. Ödenmesi gereken vergiden ödenen vergiler toplamı düşülerek, "fark vergi" bulunacaktır. İşte sorun bu noktada karşımıza çıkıyor. Yıl içinde aylıktan ayrı olarak vergilendirilen bir çok yan ödeme (ikramiye, tazminat, vb.) bu sefer aylıkla birleştirilerek *yeniden* vergilendirilmiş olacağından, vergi sistemindeki gelire göre vergi ödeme oranlarının artması nedeniyle, olağanüstü bir vergi farkı, vergi borcu, doğacaktır. Örneğe dönersek son ayda alınmış 121 liralık zam nedeniyle 10.800 liralık ek vergi alınacaktır. Kısacası öngörülen değişiklik "Toplu sözleşmelerde belli bir rakamın üstüne çıkmayın, çıkarsanız artan miktarın çok daha fazlasını vergi olarak geri alırım" anlamına gelmektedir. Bu değişiklik IMF'nin direktifleri doğrultusunda, ücretleri ve maaşları dolaylı yoldan, dondurmaya yönelikter.

Dolayısıyla vergilemede gelirleri (ücretleri) birleştirme, dolaylı yoldan ücretlerin dondurulmasını amaçlamaktadır.

KIDEM TAZMİNATLARINA İLİŞKİN DEĞİŞİKLİK TASARISI

Kıdem tazminatlarında da benzeri bir durum sözkonusudur. Aylık asgari ücretin 7,5 katının (24.750 TL) işyerinde tam yıl çalışma süresiyle çarpımından elde edilecek tutar, vergiden muaf tutulacak, bunun üzerindeki gelir vergilendirilecektir. Bu konan sınır da biraz evvel değindiğimiz akibete uğrayacaktır. Asgari ücret hızlı fiyat artışlarına yetişemeyecek ve kısa bir dönem sonra kıdem tazminatları aşınacaktır.

VERGİLEME SİSTEMİNDE EŞİTSİZLİK YARATAN DURUM DEĞİŞTİ Mİ?

Türkiye'deki vergi adaletsizliğini yaratan temel nedenlerden biri stopaj usulüdür. Yani ücretlilerin gelirine, devletin, daha gelir sahibinin eline geçmeden elkoymasıdır. Böylece devlet, giderek artan fiyatlar gözönüne alındığında, ücretlilerin vergisini daha yüksek bir alım gücüne sahip olamadan kesmekte, ama öte yandan ücretli olmayanlara gelir vergisini ödemek için 23 aylık bir süre tanımaktadır. Bu yeni tasarıda da bu usul değiştirilmemiştir. Yeni tasarıda da vergiler ayrı da olsa yine stopaj usulüyle kesilecek, yıl sonunda hazırlanan beyannamede eğer fazla vergi alınmışsa bu fazlalık sonra iade edilecektir. İade edilen paranın satın alma gücü ise yıllık enflasyon oranında düşmüş olacaktır.

Yürürlükteki vergi sisteminin ücretliler aleyhine olan bir diğer işleyişi de "decote" (dekot) sistemiyle vergilendirilmedir. Buna göre önce gelirler tümüyle vergilendirilmekte sonra vergi dışı bırakılan en az geçim indirimi, özel indirim gibi indirimlerin vergisi bulunarak bu sonuncusu birincisinden düşülmektedir. Oysa eğer gelirlerden sözkonusu indirimler düşülerek geri kalan miktarın vergisi bulunma yöntemi izlense ücretliler daha düşük dilimlerden vergilendirileceği için daha düşük vergi ödeyebilecleklerdir. Oysa yeni tasarı bu aksak sistemi de aynen korumaktadır.

TÜM BUNLAR NE DEMEKTİR? NELERİ TALEP ETMELİYİZ?

Tüm bunlar göstermektedirki CHP hükümetinin çıkarmaya çalıştığı vergi tasarıları *bir bütün olarak* ele alındığında vergi yükünü yine emekçilerin sırtına yıkmaktadır. Gelir vergisindeki bazı değişiklikler öne sürülerek emekçilerin vergi yükünün azaltıldığı kesinlikle doğru değildir. Çünkü gelir vergisindeki değişikliklerle ücretlere aktarıldığı ileri sürülen 30 milyar lira yine bu kesimden başka yolla, örneğin dolaylı vergilere ilişkin değişikliklerle, geri alınmaktadır. Ayrıca gelir vergisindeki değişiklikler incelendiğinde bunların uzun dönemde emekçilerin vergi yükünü artırmaya ve ücretler ve maaşları dondurmaya yönelik olduğu görülür.

Vergi tasarıları hükümetin bir yılı aşkın iktisadi karar ve uygulamalarıyla birlikte alındığında görülecektir ki, bu tasarılar hükümetin, mevcut sömürü düzenini içinde bulunduğu derin bunalımdan çıkarmak için tekellerin ve IMF gibi emperyalist kuruluşların direktiflerini hayata geçirme politikalarının bir parçasıdır. Bu vergi düzenlemeleri sadece emekçileri değil küçük ve orta burjuvaziyi de doğrudan karşısına almaktadır.

Türkiye işçi sınıfının en ileri sendikal örgütü olan DİSK ise "yeni vergi tasarıları derhal çıkarılmalıdır" talebinde bulunmaktadır. Oysa bu tasarılar desteklenemez. Tam tersine bu tasarılara karşı çıkılmalıdır.

Kısacası, vergiler zaten mevcut sömürü sisteminin bir parçasıdır ve bu nedenle egemen sınıflara devlet eliyle akıtılan bir kaynaktır. Bu yüzden vergilerle "adalet"in sağlanmasının olanağı yoktur. Ancak *nispi* de olsa, emekçiler yararına bir düzenlemenin gerçekleşmesini sağlamaya zorlamak için şu talepleri ileri sürebiliriz:

1) Vergileme usulündeki ücretliler aleyhine olan stopaj ve decote sistemi kaldırılmalıdır.

2) Ücretlerin birleştirilerek vergilendirilmesi ilkesinden vazgeçilmeli, eğer bu uygulama yasal koşullardan yararlanıp vergi kaçıranları engellemek için çıkarılmak isteniyorsa, sadece genellikle vergi kaçıran patronlar, toprak sahipleri, tüccarlar üzerinde uygulanmalıdır. Aksi halde, sınır ne denli yüksek tutulursa tutulsun dolaylı olarak ücretlerin dondurulmasına yönelik bir uygulama olacaktır!

3) Dolaylı vergileme yönteminin ücretliler üzerine getirdiği ağır vergi yükü kaldırılmalıdır. Dolaylı vergiler sadece yüksek gelir dilimlerine yansıyacak şekilde, lüks tüketim malları (yat, kotra, binek araçları, vb.) üzerine yüksek oranda konulmalıdır. Aşırı ve lüks tüketim ancak bu şekilde önlenebilir, yoksa yoksul halkın kullandığı zorunlu tüketim malları vergilendirilerek değil!..

4) Kıdem tazminatlarında işçiler arasında eşitsizlik yaratacak hüküm (tam çalışma yılı çarpımı ilkesi) kaldırılmalı, istisnasız tüm işçiler en yüksek tavandan vergi dışı bırakılmalıdır!..

5) Gerçekten adalet sağlanmak isteniyorsa ücretlilere yüklenmek yerine ödemeleri gereken verginin 2/3'ünü kaçıranlar yakalanmalı ve bu sömürücü azınlığı vergilemek için etkin yöntemler getirilmelidir!..

EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ KONUSUNDAKİ ALDATMACA

Ecevit Hükümetinin yeni vergi düzenlemelerindeki en önemli aldatmacalarından biri de en az geçim indirimine ilişkin değişiklik tasarısıdır. Yeni yasa tasarılarındaki "En Az Geçim İndirimi" uygulamasını incelemeden önce, Asgari Ücret (AÜ), En Az Geçim İndirimi (EAGİ) ve Özel İndirim ne anlama geliyor onları görelim...

•

ASGARİ ÜCRET

İş Yasasının 33. maddesine göre, A.Ü "işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden, asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücrettir." 16 yaşından büyükler için günde 110 TL, küçükler için ise günde 70 TL'dir. Tarım kesiminde çalışanlar için ise bu uygulama 16 yaşından büyükler için 90 TL, küçükler için ise 57.5 TL'dir.

İşveren, kar etmek, varlığını sürdürmek için işçiyi çalıştırmak zorundadır. İşçinin çalışmasını sağlayabilmek için ise, işçinin zorunlu ihtiyaçlarının asgari düzeyde karşılanması gerekir. İşte Asgari Ücret bu sömürü çarkının dönüşünün sürdürülebilmesi için işçiye verilen ücrettir.

EN AZ GEÇİM İNDİRİMİ

EAGİ Yasada "Vergi yükümlülerinin yaşamlarını sürdürebilmek için, vergi dışında kalması öngörülen miktar" olarak belirtilmektedir.

Emekçilerin yiyecek giyecek, konut ısınma, ulaşım, sağlık, eğitim ve kültür için "zorunlu" giderleri hakim sınıflar tarafından günde 5, ayda 150, yılda 1800 TL olarak saptanmıştır.

Yasaya göre söz konusu olması gereken bu indirim miktarının asgari ücrete eş olması gerekliliğidir. Çünkü görüleceği gibi, Asgari ücret ve EAGİ tanımlamaları Yasada tam bir özdeşlik arzetmektedir. Ama uygulamada, yukarıda belirtildiği gibi, EAGİ ayda 150 TL olarak saptanmıştır. Bu konuda, belirtilmesi gereken diğer bir nokta ise 1950 yılında Gelir Vergisi kanunuyla getirilen EAGİ uygulamasının, ertelenme nedeniyle, ancak 1968 yılında uygulamaya konulması ve uygulamaya konulurken de emekçiler aleyhine değiştirilmiş olmasıdır.

Yasaya göre, uygulanması gereken, indirim miktarının (EAGİ miktarının) toplam gelirden düşülüp, geriye kalan kısmının vergilendirilmesi olmasına rağmen, uygulanan, vergiden vergi indirimi ("decote" sistemi) olmuştur. "Decote" sistemine göre, önce gelirler tümüyle vergilendirilmekte, sonra indirimin vergisi bulunarak, birinci vergi miktarından düşülmektedir. Bunu bir örnekle açıklayalım:

* Ayda 7000 TL kazanan bir işçinin vergilendirilmesi şöyle yapılmaktadır:

7000 TL'nin vergisi .... 995 TL
300 TL'nin (EAGİ ve Özel İndirim toplamının vergisi) .... 30 TL

Kesilen vergi: 995 − 30 = 965 TL

* Uygulanması gereken ise:

7000 − 3300 = 3700 (7000 TL'den asgari ücretin düşülmesi)

3700 − 150 = 3550 (Kalan miktardan özel indirimin düşülmesi)

3550 TL'nin vergisi = 407.5 TL

"Decote" sisteminin uygulanması egemen sınıfların kendi yaptıkları yasaları bile tanımamalarının örneklerinden sadece biridir.

Ayrıca, yasaya işçileri emekçileri sömürerek karına kar katan işverenle, emeğinden başka satacak hiçbirşeyi olmayan işçiye, aynı indirimin uygulanması söz konusudur. İşveren de işçi gibi en az geçim indiriminden yararlanmaktadır. İşte, burjuvazinin eşitlik anlayışı!

ÖZEL İNDİRİM

Özel indirim ise yalnızca ücret ve maaş gibi işgücünün satılması sonucu elde edilen gelirlere uygulanmaktadır. Bu da günde 5, ayda 150, yılda 1800 TL'dir. Yukarıdaki örnekte gösterildiği gibi bu indirimde de "decote" sisteminin uygulanması, bu indirimden sağlanacak yararın da, yarar olmaktan çıkmasına neden olmaktadır. Ayrıca fiyat artışlarının % 50'ye vardığı Türkiye'de özel indirim hadleri son 10 yıldır değiştirilmemiştir.

YENİ TASARI

Ecevit Hükümeti, yeni tasarıda EAGİ hadlerini aynı tutmakta (yani ayda 150 TL) ve EAGİ deyimi yerine "genel indirim" deyimini getirmektedir. Ancak özel indirim hadleri yükseltilmiştir (günde 95, ayda 2850, yılda 34, 200). Yapılan bu yükseltmeyle işçi ve memurların yılda toplam 36 bin liralık bir indirimden yararlanacakları ileri sürülmektedir.

Böyle bir uygulamanın vergi adaletini, giderek "sosyal adalet"i sağlayacak bir uygulama olduğu ise pek doğru değildir. Çünkü birincisi indirim miktarında yapılan artırımlara rağmen, ücretliler halen toplam gelir vergisinin % 52'sini ödemektedirler. Ücretlilerin toplam gelirin 1/3'ini aldıkları düşünülürse, "vergi adaleti" sözlerinin sadece bir aldatmaca olduğu açığa çıkacaktır. İkincisi ise, Asgari ücret yeni tasarıda da vergi dışında bırakılmamaktadır. 3000 TL'ye çıkarılan indirim hadleri (2850 TL özel indirim + 150 TL en az geçim indirimi) aldatıcıdır. Şöyle ki:

a. Asgari ücret önümüzdeki aylarda 6000 TL'ye çıkarılsa bile, indirim 3000 TL'de sabit kalacaktır.
b. Vergilemede halen "decote" sisteminin uygulanması 3000 TL'nin bile vergi dışında bırakılmamasına neden olmaktadır.

Bu durumu da bir örnekle görelim.

Ayda 7000 TL kazanan bir işçi için uygulama:

84,000 TL'nin (7000 x 12 = işçinin yıllık geliri) vergisi 18,500

36000 TL'nin (yıllık genel ve özel indirim toplamı) vergisi 5750

18,500 − 5,750 = 12,750 (İşçiden alınan gelir vergisi)

İndirim miktarının artırılmasına rağmen "decote" sisteminin kaldırılması işçiye fazla yarar sağlamamaktadır. Şöyle ki:

84,000 − 36,000 = 48,000
48,000 TL'nin vergisi .... 9050 TL

"Decote" sistemi nedeniyle işçinin kaybı: 12.750 − 9.050 = 3700 TL

Hayat pahalılığının günden güne arttığı, hükümetin emegen sınıfların istekleri doğrultusunda zam üstüne zam yaptığı, devalüasyonların birbirini izlediği bir dönemde, indirimlerdeki artış anlamsızdır.

Bu indirimlerin anlamsız ve yarar sağlamayan bir uygulama olmaktan çıkmasını sağlamak amacıyla işçiler olarak bu konuda şunları talep etmeliyiz:

1. EAGİ asgari ücrete eş tutulmalı,
2. Asgari ücretin, iki yılda bir değil, enflasyon da göz önünde bulundurularak, işçi sendikalarının belirleyici olduğu bir komisyonda her yıl yeniden tespit edilmeli,
3. Ücretlilere uygulanan özel indirim, tıpkı AÜ de olması gerektiği gibi ücretlilerin temsilcilerinin ağırlıkta olduğu bir komisyonda her yıl saptanmalıdır.

Ancak, bu talepler için mücadelenin; toplumdaki her türlü adaletsizliği yaratan temeldeki nedenlere karşı değil, sadece sonuçlara karşı bir mücadele olduğu; ve tek başına emekçilerin kurtuluşunu sağlayamayacağı unutulmamalıdır.

Vergilerdeki adaletsizlik, bizzat kapitalist düzenin işleyişinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bu adaletsizliğe karşı mücadele, emekçi halkların sömürü ve baskı düzenine karşı verilen iktidar mücadelesine tabi kılınmalıdır. Biz, bu konudaki kendi taleplerimizi bile, ancak, bu tür bir devrimci mücadele anlayışıyla kabul ettirebiliriz.

Faşist Şah yönetiminin devrilmesi ve

İRAN PETROL İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ

İran emekçi halkları daha iki yıl öncesine kadar yıkılmaz olarak görülen faşist Şah diktatörlüğünü yerle bir ettiler. İşçiler, köylüler, memurlar, gençler, tüm bir halk her türlü zulmü ve terörü göğüsleyerek dünyanın en kanlı diktatörlüklerinden birine son verdiler. İran emekçi halkları için mücadele daha sona ermedi ve mücadele olanca şiddetiyle sürüyor.

İran'daki ilerici halk hareketinin içinde işçi yığınlarının mücadelesi önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle petrol işçilerinin mücadelesi Şah yönetimine son dönemde vurulan en önemli darbelerden biri olmuştur. 1978 Eylül'ünde başlayan grev, ülkenin ana endüstrisini felce uğratarak, örgütlenmiş işçi kitlelerinin gücünü kanıtladı. Aşağıda, İran işçilerinin mücadele deneyimlerinden bir kesit sunmak amacıyla, Ahvaz'daki grevin nasıl sürdürüldüğünü, sıcak mücadele içinde oluşturulan, Petrol Endüstrisi İdari Personeli Birliği'nin kurucularından ve greve öncülük yapanlardan birinin anlatımıyla sunuyoruz.

"Ülkemizde gelişen halk hareketiyle birlikte biz petrol endüstrisi personeli olarak bu ulusun bir parçası olduğumuzu farkettik. Bunun için mücadeleye omuz vermeliydik. Grevimizle bu hareket içinde önemli bir rol oynayacağımızı başından beri biliyorduk.

18 Ekim günü işletmenin çeşitli bölümleri işi bıraktı. Birkaç gün içinde hemen hemen tüm bölümler bize katıldı. Beş gün önceden, doğrulanmamasına rağmen, Abadan rafinerisinde greve gidildiğini duymuştuk. İşin başından beri greve sistematik olarak yön verecek bir komiteye ihtiyacımız olduğunu farketmiştik. Bir komite seçmek veya oluşturmaktaki amacımız apayrı bir liderlik geliştirmek değildi. Zaten, çoğumuz belli bir grubu önderler olarak ayırdığımızda, bunların hemen tutuklanacağını ve bunun da bizi zor bir duruma sokacağını hissediyorduk.

O günlerde bir grev komitesinin örgütlenmesini gerekli kılan başka bir gelişme vardı. Bize bir idari personel birliği kurabileceğimiz söylendi.

Böylece, her elli kişi başına bir temsilci seçmeye karar verdik. 200 veya 300 den fazla kişi barındıran bölümler için temsilcilerin sayısını 3 veya 4 den daha fazla tutmayacaktık.

Temsilciler gizli oyla seçilmedi. Oylama herkesin gözüönünde yapıldı. Duvara adayların listesini astık, herkes gelip oy vermek istediği adayın yanına imzasını attı.

Temsilcilerin ilk görevi uzman işçiler ile büro işçilerinin birliğini sağlamak oldu. Bu yapıyı Petrol Endüstrisi İdari Personeli Örgütleme Komitesi olarak adlandırdık.

Grevin ilk gününden beri,bizi bekleyen daha önemli sorunlar olduğunun farkındaydık. Herşeyden önce grevi örgütlemeli, hedeflerimizi saptamalıydık. İşçi arkadaşlarımıza nihai amacımızı açıklamalı, taleplerimizi kesinleştirmeliydik. Herkesin kafasında birşeyler vardı, ama bunların biraraya getirilip bir liste halinde şirkete sunulması gerekiyordu. Bu nedenle Komite enerjisinin çoğunu Birliği inşa etmek yerine, grevi örgütlemeye ve taleplerimizi tanımlamaya harcadı. Diğeri için gelecekte çok zamanımız olacağını düşünüyorduk. Bazı sorunları tartışmak için oldukça fazla zaman harcadık. Yani daha çok grevi planlayıp, bir politika saptamakla uğraştık. Sonunda bazı iyi kararlar aldık.

Üzerinde en çok tartışılan konulardan biri grevin tüm petrol endüstrisine genişletilip, genişletilemeyeceğiydi. Hastahaneler, haberleşme sisteminin bir bölümü, acil boru hattı tamir timleri çalışmalı mı idi? Özellikle borularda heran patlama tehlikesinin olması buralarda bulunanlar için hayati derecede önem taşıyordu. Bunun için bu gibi acil durumlarda çalışmak üzere gruplar kurduk. Bunun dışında yurtiçi tüketimi karşılamak üzere bir miktar üretim yapılıp yapılamayacağı da tartışıldı. Bunu sağlamaya karar verdik. Havanın da çok soğuk olması nedeniyle tüketimin daha fazla olacağını biliyorduk. Bu ihtiyacı karşılamak üzere Ahvaz'daki işçilerin bir kısmının çalışmasına karar verdik. Fakat kısa zaman sonra bir problemle karşılaştık. RAY rafinerisinde grev olduğu için bizim çıkardığımız petrol rafine edilemiyordu. Aynı durum Abadan rafinerisi için de geçerliydi. Bu durumu rafineri işçileriyle tartıştık. İçe yönelik üretim durursa hükümet bu durumu istismar edebilirdi. Hükümet bu durumda bize karşı bir kampanya yürütebilir, halkın bir kesimini diğer bir kesimi olan bizlerle karşı karşıya getirmeye çalışabilirdi. Rafineri işçileri ikna oldular. Fakat, üretime başladıktan bir gün sonra hükümetin rafine edilen tüm petrolü,askeri amaçlarla kullanmak üzere aldığını bildirdiler. Bunun üzerine greve tekrar başladılar. Bölgelerindeki durumu en iyi kendilerinin bildiğine karar vererek, biz de durumu onayladık. Bizim düşüncemiz iç tüketimi karşılamaktı. Fakat bu gerçekleşmemişti. Rafineri işçilerinin niyeti onbir gün greve devam etmekti. Tüm işçilere de tesisleri boykot çağrısı yapmışlardı. Bunun nedeni grev yerine, işi yavaşlatmadan yana olan bazı işçilerin çalışmaya gelmelerini engellemekti.

Ülkede ve özellikle Tahran'da petrol darlığının başgöstermesinin nedeni bunlardı işte. Üç dört gün sonra Ahvaz'daki üretim işçileri, İdari Personel Birliği'mize bir heyet göndererek grevimize destek olacaklarını bildirdiler. Sonuna kadar bizle olacaklardı. Yarıyolda durmamamız için bizi uyardılar. Biz zaten kararlıydık.

O günlerde, 60 temsilcimiz vardı ama, toplantı yapacak bir yerimiz bile yoktu. Durumu anlayışla karşılayan üretim işçileri, daha fazla temsilcileri olmasına rağmen, ancak 10'a yakın temcilsi yolladılar. Böyle bir uygulamanın demokratik olmamasına rağmen başka çaremiz yoktu ve sorunu böylece hallettik. Üretim işçileri bize katılınca grev haberi tüm üretim alanlarına yayıldı. İran'da petrol üretiminde söz sahibi olan bu alanları şöyle özetleyebilirim: Ahvaz, Aghajarı, Marown, Gachsarran ve daha az öneme sahip olan Rage Safeed, Bebehakim, Kazerun. Buralardaki tüm personel ve işçiler bize katıldı. Sonuçta petrol üretimi hızla düştü. Üretim 6.5 milyon varilden, 800 000 varile düştü. Kharg adasına petrol yüklemek üzere gelen tankerler boşuna beklediler. Petrol yoktu. Üretim daha da düşerek 500 000 varile kadar indi.

Hükümet ve petrol şirketi (Iranian Oil Company) taleplerimiz konusunda ciddi olduğumuzun farkına varmışlardı. Oniki talebimiz vardı. Bunlardan üçü ekonomik değildi: Sıkıyönetimin kalkmasını, siyasi tutukluların kayıtsız şartsız salınmasını ve grevdeki öğretmenlerle dayanışma ve işbirliği istiyorduk. Ekonomik taleplerimizin içinde ise petrol endüstrisinin millileştirilmesi, haberleşme dilinin farsça olması, tüm yabancı görevlilerin ülkeyi terketmesi vardı. Yabancı idari personelin sınırdışı edilmesinin bir plan çerçevesinde ve kademeli olarak uygulanmasını istedik. Bu görevlilerin bir kısmı tümüyle gereksizdi. Çoğunun yaptığı tek şey maaş almaktı. Bunlar gitmezse biz kovacaktık onları. Diğer yabancı personelin yerine yeni insanların bulunması bir plana bağlanmalıydı. İkinci ekonomik talebimiz kadın personel ve işçilere uygulanan farklılıkların kaldırılmasına ilişkindi, üçüncü istek ise yakın geçmişte parlamentodan geçen petrol endüstrisi çalışanlarının konut sorunlarıyla ilgili yasaların uygulanması idi. Personelin emeklilik haklarını düzenleyen yasanın da gözden geçirilmesini istiyorduk. Son talebimizle de üretim işçilerini destekliyorduk. Üretim işçilerinin bizden farklı olan tek istekleri SAVAK'ın dağıtılması idi.

Petrol şirketi yöneticileri bizle görüşmeleri gerektiğini anlayarak bu talepleri tartışmak üzere bize geldiler. Petrol üretimi tamamen durmuştu. Ayrıca liman işçileri de grevdeydi. Mr. Ansarı (Şirketin üst düzeyde sorumlularından biri) önce güneye gitti. Bir inceleme gezisi yaparak Gachsarran, Aghajari gibi ikincil önemde yerleri denetledi. Buralardaki işçileri daha kolay ikna edebileceğini sanıyordu. Burada işçiler ona taleplerinin Ahvaz'daki işçilerinkinin aynısı olduğunu söylediler. İşçiler ne yapmak istediğini anlamışlardı. Buradaki işçilere şirketin amacının sözkonusu işçilerin azınlıkta olmaları nedeniyle önce onları grevden caydırmak olduğunu anlatmıştık. Daha sonra da sıranın bize geleceğini söylemiştik onlara. Oyuna gelmemişlerdi. Abadan'da Ansari işçilerinin taleplerini öğrenmek istediğinde işçiler müzakereyi reddettiler. Ansari talepleri öğrenmek istiyorsa Ahvaz'daki işçileri de çağırmalı idi. Bu durumda Ansari için Ahvaz'a dönmekten başka yapacak birşey kalmadı.

Ansari Ahvaz'da toplantımıza katıldı ve hükümetin teklifleriyle satın almaya çalıştı bizi. Daha çok para istiyorsak vermeye hazırdı. 7 000 işçiyle birden görüşmesinin güçlüğünü öne sürerek belirli sayıda temsilci seçerek, bunlarla başka bir yerde görüşmeyi önerdi. Böylelikle bir anlaşmaya varılacağını sanıyordu. Bizse ona taleplerimizin tümünü bir kez daha sunduk. Ekonomik taleplerimizi düşüneceğini, diğerlerinin kendini aştığını söyledi. Bunları hükümete iletmesini istedik. Ardından yeniden genel bir toplantı yaptık aramızda. Ertesi gün Ansari toplantıya geç geldi. Tekrar taleplerimizi sordu. İlk olarak sıkıyönetimin kaldırılmasını isteciğimizde, ekonomik taleplerimizi sıralamamızı istedi. Ekonomik olmayan taleplerimizin kendisiyle ilgisi olmadığı konusunda ısrarlarına rağmen, ekonomik ve siyasi taleplerimiz arasında ayrımı gözetmediğimizi söyledik. Bunun üzerine bir telefon konuşmasını bahane edip çıktı ve bir daha

da dönmedi. Sonradan haber yollayıp bir kaçımızla başka bir yerde görüşmek istediğini bildirdi. Reddettik. Bunun üzerine Tahran'a döndü. Şah'ın doğum günü törenlerine gitmişti. Sonraları, toplantıda ona hakaret ettiğimiz yalanlarını yaydı. Komplekslerimiz olduğunu söyledi. Bunu temsilcilerle kitleler arasına ikilik sokmak amacıyla yapıyordu, Ama taktikleri sökmedi. Önemli gazete, Barolar Birliği ve parlamentoya mektuplar göndererek, grevin kapsamını açıkladık ve ekonomiye verdiği zararı vurguladık. Grevin devam etmesinin sorumlusunun da görüşmeleri baltalayan Ansari olduğunu açıkladık. Tüm İran halkına grevin uzamasından kimin sorumlu olduğunu duyurmaya çalıştık. Mektubun bir kopyasını da Parlamento Şikayetler Komisyonu'na gönderdiğimizi anlayan Ansari, bu kuruma başvurup yalan söylediğimizi, kendinin görüşmelerin devamından yana olduğunu söyledi. Bunun üzerine bize telefon eden kurum başkanı, Pezashkpour, Ansari ile görüşmek üzere onbeş temsilci istedi. Şirketin tüm imkanlarını kullanarak Tahran'a gittik. Pezashkpour'un bürosuna vardığımızda dini bir önder olan Shariatmadari'nin destek mesajını iletti. Pezashkpour grevimizin yasal olduğunu, hiçkimsenin aksini iddia edemiyeceğini söyledi. Ekonomik isteklerimizi de tüm ulusun desteklediği ulusal talepler olarak niteledi. Ansari ise toplantıya gelmemişti. Aynı gün, 70 milyon doları ile birlikte İran'ı terketti. Yerine iki avukat göndermişti. Avukatlar Ansari'nin kalp hastası olduğu için ABD veya Fransa'ya tedaviye gittiğini söylediler. Zaten geçen zaman içinde onu yeterince teşhir etmiştik. Yeniden basına açıklamalar yaparak tüm gerçeği ulusun gözleri önüne serdik. Avukatlar bize İran Petrol Şirketinin tarihi üzerine konferans vermeye kalkıştılar. Tarih dinlemeye ihtiyacımız olmadığını söyleyerek taleplerimizi sıraladık. Ekonomik olmayan taleplerimizin muhatabı olmayacaklarını söylediler. Ekonomik yönden de taleplerimize fazlasıyla cevap verdiklerini söylediler.

Bir yandan da grevimiz kırılmaya çalışılıyordu. İkiyüz emekli işçi çok yüksek ücretle çalıştırılmaya başlandı. Yeni teknolojiden habersiz olan bu adamlar iki pompa ve iki türbin yaktılar.

Bu taktik sökmeyince ABD deniz kuvvetlerinden 200 teknisyen getirdiler. Bunlar teknik konularda yeterli olmalarına rağmen borulardaki petrol atış yönlerini bilmiyorlardı. Bunun sonucu, her an bir yangın çıkabilirdi. Sonuçta arkadaşlarımızın yardımıyla makinaları durdurup alanı terkettiler. Sonunda petrol endüstrisini çalıştırabilecek tek gücün bizler olduğunu anlayan yöneticiler, Aghajari ve Gachsarran'daki arkadaşlarımızı zorla çalıştırmak için evlerine askeri birlikler gönderdiler. Bunu daha önceden farkeden işçiler bu bölgeyi hafta sonu tatili için terkettiler. Buna rağmen yakalanan bazı işçilere yaptırılan üretimle, toplam üretim biraz arttı. Bu durum grev için bir gerilemeydi. Hükümet her yerde aynı şeyi yaparak üretimi eski seviyesine getirebilirdi. Bunu önlemek için işbaşı yapmaya karar verdik.

Bu noktada hükümetin grevi kırma harekatını bozacak yeni gelişmeler oldu. Kısmen kalkan radyo ve TV sansüründen dolayı, radyo ve TV bizi destekleyen bütün kişi ve kuruluşları bazen bir saat süren listeler halinde yayınlıyordu. Fakat daha güçlü desteğe ihtiyacımız vardı. Humeyni de greve maddi ve manevi açıdan destek olunmasını istemişti. Maddi zorluklara katlanabilirdik. Bütün ulusun bir olduğu bu direniş karşısında hükümetin fazla dayanacağını sanmıyorduk. Kısa zamanda isteklerimizi kabul edeceklerini umuyorduk. Ama böyle olmadı. Hükümet grevi diğer toplum kesimlerinden tecrit etmek için elinden geleni yapıyordu. Öğrenci ve öğretmenlerin bizi destekleyici gösteriler yapmalarını engelleyebilmek için okulları kapalı tutuyordu. Askeri baskı artıyordu. Askerlerin işgalindeki tesislerde eskisi gibi toplanamıyorduk. Bir aralar, işletmenin park yerinde, daha sonra da hastahanesinin önünde toplanmayı denedikse de askerler bizi buralardan dağılmaya zorladılar.

Sonuçta yeni bir taktik geliştirdik. Bütün yapılması gerekenleri toplantıdan önce hazırlıyorduk. Böylelikle belli bir yer tespit edip tüm işçileri oraya topluyor, ve yarım saat içinde tüm talimatları onlara aktarıyorduk. Askerler bizi dağıtmaya gelinceye kadar herşeyi bitirmiş oluyorduk.

Bu arada bazı arkadaşlar çalışmaya başlamışlardı. Bizde yeni bir grev örgütlemek üzere işbaşı yapmaya karar verdik.

Kendimizi yenilmiş olarak görmüyorduk. Çünkü açıktı ki tüm halkın gelişen hareketi sözkonusuydu. Zaman zaman geri çekilerek ertesi gün başka bir mücadele biçimiyle ileri atılıyorduk. Bu bize gücümüzün ve zaaflarımızın muhasebesini yapma olanağını sağlıyordu.

İlk grevimiz 33 gün sürmüştü. İşe başladığımız ilk gün bir toplantı daha yaptık. 15 kişilik bir komite seçtik. Bu komitenin başlıca amacı diğer örgüt ve kişilerle ilişkiye geçip destek ve koordinasyonu sağlamaktı. Bu yapıya Koordinasyon komitesi adını verdik. Bu komite ayrıca Birlik için bir tüzük hazırlamakla da yükümlüydü. Bir ön taslak hazırlanarak personele dağıtıldı. Sanırım tüzük şu günlerde genel kurulda onaylanmıştır.

Grevimiz sırasında basın bizimle fazla ilgilenmemişti. Böyle güçlükleri yenmek için de bir Haberleşme Komitesi kurduk. Komite bir yandan Petrol Şirketinin Mütevelli Heyetiyle grevin yürütücüleri arasındaki haberleşmeyi sağlarken, diğer yandan da kamuoyuyla ilişkileri sürdürmekle sorumluydu. Bu komitenin çalışmaları nüfusun büyük çoğunluğunun desteğini almamıza yardımcı oldu." (Imprecor, 29 Ocak 1979).

ŞİLİ'Lİ İŞÇİLER FAŞİZME KARŞI DİRENİŞ MÜCADELESİNİN ÖN SAFLARINDA YER ALIYORLAR

Şili egemen sınıfları, 1973 ''Kara Darbe'' si ile, emekçi halk yığınlarının üstünde, yoğun bir baskının kurulduğu bir dönemi başlattılar. Bu dönemde, her türlü ekonomik - demokratik mücadele ezilirken, grevler, gösteriler yasaklanırken, ücretler faşist diktatörlük tarafından çok düşük düzeylerde tutulurken, binlerce devrimci, ilerici, demokrat tutuklandı, yüzlercesi ortadan kayboldu, katledildi.

Ancak tüm bu zulüm, baskı ve katliamlar, Şili emekci halkının mücadelesini engelleyemedi. Şili halkı mücadelesini çoğalarak, geliştirerek, mücadele içinde bilinçlenerek sürdürdü, sürdürüyor...

Şili'de devrimci bir direniş mücadelesi sürdüren MIR ise, halk direnişini, açık faşizm koşullarında, revizyonistlerin tüm teslimiyetçi politikalarını mahkum ederek, hayatın her alanında örgütlüyor. Açık faşist diktatörlüğe karşı mücadele, esas olarak *direnişin* ve toplumsal gücün yaratıcı motoru Direniş Komitelerinde örgütlenmektedir. Devrimci parti üyelerine (MIR üyelerine), sol partilerin üyelerine, hiçbir partiye üye olmayan emekçilere açık, ve geniş kitleye dayalı örgütlenmeler olan Direniş Komiteleri, faşist diktatörlüğün kanlı baskı koşullarında son derece dar ve gizli örgütlenmeler olarak çalışmaya başlamıştır. Komiteler, birim esasına dayanarak, işyerlerinde, mahallelerde, ordu içinde kırsal ve kentsel yerleşim bölgelerinde, okullarda Şili emekçi halkının mücadelesinin ruhu ve yürütme gücü oldu. MIR, Şili halkının uzun soluklu mücadelesi sürecinde Şili İşçi Birliği Merkezi olan CUT içinde de mücadeleyi örgütlemeye çabaladı. Kalıcı, gizli örgütlenmeler kurularak, bu örgütlenmelere çalışma programları önerilerek ve işçi sınıfı içindeki örgütlenmelerin diğer Direnis Komitelerinin mücadeleleriyle eşgüdümü sağlanarak MIR'in işçi sınıfı içindeki mücadelesi gelişti.

Darbe sonrasının ilk yıllarında, işçilerin mücadelesi işi yavaşlatma, işi bırakma, sabotajlar biçiminde somutlaşıyordu. Örneğin darbenin 3. yılında işi yavaşlatma ve işi bırakma eylemleri büyük boyutlara ulaştı. Diğer eylem biçimleri de bu eylemleri destekledi. 1 Mayıs 1976'da San Felipe meyva anbarında ''yangın çıktı'', demiryolu hatlarında ''arızalar'' görüldü. 1976'da kurulan işçi birlikleri, faşist diktatörlüğün tüm engelleme çabalarına rağmen gelişti, ve işçi sınıfının kararlı direnişi sonucu bu kazanım hakim sınıflara ağır bir darbe oldu.

İşçi Birliklerinin kurulmasıyla çeşitli işkollarında mitingler düzenlenmeye başlandı. Düşük ücret ve işsizliği protesto eden tüm Şili'li işçilerin talepleri bakır işçilerinin düzenledikleri mitinglerde dile geldi. Mitingleri desteklemek için, diğer iş kollarında iş bırakıldı. Bu mitinglerin bir kısmı askerlerce dağıtıldı, ancak işçilerin kararlı direnişleri karşısında Cunta yurt çapında bir mitinge izin vermek zorunda kaldı.

Nisan 1976'da işçi birlikleri bildiriler yayınlayarak ücretleri protesto ettiler. Askeri Cunta direnen işçilerin bağlı olduğu Konfederasyonun yürütme organlarını ortadan kaldırdı. Ancak işçiler yılmadı, bildirilerle, barışçı ve silahlı mücadele biçimleriyle Cuntaya, burjuvaziye karşı mücadelelerini sürdürdüler. Ancak 1976 yılında mücadele daha henüz, ağır yenilgi sonrasında, yeniden canlanma aşamasındaydı.

Mücadeleyle elde edilen yasal haklar son derece sınırlıydı. Direniş Komitelerinin örgütlenmesi, emekçi halkların fiili birliğini sağlamaktan uzaktı. Kitlesel gösteriler henüz söz konusu olamıyordu. Çalışmalar, gizli bir biçimde, bazen posta aracılığıyla, bazen bire bir ilişkilerle, ve diğer *tüm* eylem biçimleriyle halk kitlelerine ulaşılarak örgütleniyordu. MIR yayın organları (Chilean Resistance Courier, 1976) *Şili'deki sınıflar mücadelesinin bu özgül objektif ve sübjektif koşullarında* ''Önceden hiçbir çalışmanın sözkonusu olmadığı büyük bir fabrikada''ki DİRENİŞ KOMİTESİ örgütlenmesi deneyimini, DİRENİŞ güçlerine partinin gizlilik koşullarında sürdürdüğü kitle mücadelesi deneylerini aktarmak üzere şöyle anlatıyor:

●

''Son günlerde legal sendikacılık hareketlerinde sürekli bir yeniden diriliş ve büyüme gözlenmektedir.

Ücretlerin düşük oluşu, yüksek orandaki işsizlik, toplu iş sözleşmesi ve grev hakkının tanınmaması sendikal çalışmaların yoğunlaşmasına neden oldu. Öyle ki uzlaşmacı işçi liderleri bile askeri diktatörlük karşısında daha militan bir tavır aldılar. Bu durum, Direniş (Resistance) ve Partiyi sendikal çalışmaları genişletip, hızlandırmaya yöneltti.

MIR'in örgütsel birimlerinden GPM (politik - askeri grup)lerden birinin yolladığı belgeleri aynen yayınlıyor ve bütün örgüt birimlerini ve tabandaki üyelerin aynı şeyi yaparak bize [Resistance Courier dergisine] mücadele ve örgütlenme deneyimlerini istiyoruz.

FABRİKALARDAKİ ÇALIŞMANIN BAŞLANGICI

Sözkonusu fabrika GPM'nin mücadele planı açısından, Şili için kilit bir sanayi dalında faaliyet gösteriyordu. Fabrikada düşük ücret, çalışma süresine ilişkin konularda bir çekişme sözkonusu idi. Bundan başka işçilerde hükümetin kabul ettirmek istediği iş yasasına ve tatil-paydos sürelerinin kısalığına karşı bir huzursuzluk sözkonusu idi.

Partinin fabrikada hiçbir üyesinin olmamasının yanısıra, hiçbir ilişkisi de yoktu. Yerel parti üyelerine, fabrikada tanıdıkları, akrabaları olup, olmadığı soruldu. Böylece bir ilişki kurma ümidi doğdu. İlişki kurabildiğimiz tek kişi ile birlikte, bir ay çalıştıktan sonra, birçok bilgiyi toplamış olduk. Potansiyel anlamda sempatizanların ve işçilerin genelde devlete, otoriteye ilişkin düşüncelerini tespit ettik. Fakat bu ilk ilişki Parti ile bağ kurabilmek için oldukça yetersizdi.

Ardından posta aracılığı ile şiddetli bir propaganda kampanyasına başladık. Bu programı, saptadığımız bazı işçilere uyguluyorduk. Önce yerel GPM tarafından basılan EL REBELDE'yi [MIR'in Şili'de çıkan yasa dışı yayın organı] yolladık. İşçilerin ve ailelerinin sık sık gittikleri yerleri tespit ettik. Bu kişilerle, bar, kültür merkezi, vb. yerlerde ilişkiye geçebilmek için gerekeni yaptık.

İLK PARTİ ÜYESİ ADAYI VE İLK YEREL KOMİTE

İki ay sonra ilk sempatizan Partiye aktarıldı. Bu örgütsel ilişki ile daha etkili bir planın uygulanmasına geçilebilecekti. Fabrikada bu işçinin önderliğinde partiye ilgi sağlanıp, yerleştirilebilirdi.

Ardından işçilerle, birebir politik konuşmalar, ve propaganda çalışmaları başladı. Her ay El Rebelde ve Parti dökümanları yollanıyor, tartışmalar yapılıyor bunların sonuçları değerlendiriliyor ve olumlu sonuç alınan kişilere ''MIR Nedir'' adlı broşür yollanıyordu. Aynı zamanda posta aracılığıyla propaganda çalışmaları da hızlandırıldı. Şimdi en çok ilgilenen 50 kişiye her türlü materyal gönderiliyordu.

Posta propagandaları aynı zamanda diktatörlüğe karşı tutarlı bir tavır takınan bir sendika liderine, Sosyalist ve Komünist partilerin fabrikadaki kadrolarına ve sempatizanlarına da yollanıyordu.

Bu çalışmadan 3 ay sonra, parti sempatizanlarından ilk örgütlü grup oluşturuldu. Bu üyeler önce psikolojik savaş ve işyeri temelinde küçük propaganda çalışmalarına ilişkin konularda denendiler. Ardından partinin politikasına ve taktiklerine ilişkin detaylı bir politik eğitime başladık. Aynı zamanda fabrikadaki çalışma, iş planı gözden geçiriliyor ve mücadele platformunu harekete geçirici koşullar yaratılmaya çalışılıyordu. Güvenlik ve yeraltı çalışmalarına ilişkin detaylı incelemeler yapıyorduk.

ÇALIŞMANIN KALICILAŞTIRILMASI: DİRENİŞ KOMİTELERİ KURULUYOR*

5 Ay sonra Şili Komünist Partisi (ŞKP), Sosyalist Parti (SP) ve MAPU yandaşlarıyla propaganda çalışmaları ve sekreterlikten uzak ideolojik tartışma ortamları sürecinde geliştirilen ilişkiler fabrikada ilk Direniş Komitesinin örgütlenmesine olanak tanıdı. Şimdi ise, tüm güvenlik koşulları gözönüne alınarak, çok daha yaygın bir propaganda çizgisi (bire - bir ilişki, posta aracılığıyla sürdürülen kampanya, işyerinde açık propaganda) sürdürülmektedir. Daha sonra, yeni Direniş Komitesi örgütlendi. Ardından, işverenle ve askeri diktatörlükle işbirliği yapanların denetiminde örgütlü bir mücadele sürdürmeye başladık. Fabrika içinde baskının nasıl ve hangi biçimlerde somutlaştığını incelerken diğer yandan da diktatörlükle işbirliği yapanları ve muhbirleri tespit ettik.

SENDİKADAKİ ÇALIŞMA

Sendikadan ve onun yasal örtüsünden çalışmalarımız için en iyi biçimde nasıl yararlanacağımızı araştırdık. Spor ve Kültür kollarının faaliyetlerine katılmaya başladık. Bu faaliyetleri geliştirdikçe aynı zamanda, gizli çalışmalarımızı da çok daha kolay biçimde geliştirebiliyorduk. İşçiler arasında büyük bir itibar kazanmaya ve diğer fabrikalarla ilişkiler kurmaya başladık.

Yavaş yavaş ve dikkatli bir biçimde sendika içinde bazı tavırlar geliştirmeye başladık. Toplantılara katılmaya başladık ve ücretlere, indirimlere, çalışma saatlerine ilişkin taleplerimizin propagandasını ve ajitasyonunu yapmak amacıyla bu toplantılarda basit sorular yönelttik, yorumlarda, önermelerde bulunduk, diğer sendikaların mücadelesinden örnekler sunduk. İş Yasası üzerine de bir ölçüde ajitasyon yapıldı.

Direniş Komitesi ve bizim inisiyatifimizde hapishanedeki yoldaşlar ve aileleri için bir Birlik Fonu kuruldu. Ayrıca işsizlere destek olma amacı ile bir Komite kuruldu. Şimdi çok daha ileri taleplerde bulunabilecek bir konumdayız.

Fabrikadaki Direniş Örgütlenmesinin varlığını hissettikçe işçiler korkularını yendiler, bilinçlenmeleri ve mücadeleye katılmaları giderek güçlendi; askeri diktatörlüğe karşı mücadelenin mümkün ve gerçekten sürmekte olduğuna ve ona katılmanın gerekli olduğuna inandılar. Böylece Direniş ve Parti fabrikada giderek güç kazanıyordu.

BASKILAR

Karşı güçler ise şu anda fabrikada MIR örgütlenmesinin ve Direniş'in var olduğunu biliyorlar ancak bunun ötesinde hiçbir bilgiye sahip değiller. Satılmış sendika liderleri ve işbirlikçiler işçileri yıldırmaya çalıştılar ama başarılı olamadılar.

İşyeri yönetimi ve DINA [gizli güvenlik örgütü] Direniş örgütlenmesini dağıtmak için soruşturmalara başladı ve iki kişiyi tutukladı, ama sonuç alamadı. Bir noktada darbe yiyeceğimizi biliyoruz ama bunun ödenmesi gereken bir fiyat olduğunu da biliyoruz. Önemli olan, darbelere rağmen mücadelenin sürmesinin koşullarını yaratmaktır.

PARTİ

GPM için bu deney oldukça olumlu oldu. Bu deney tabana yeni bir enerji vermemizi, işçi kitlesinin kendisine güveninin artmasını ve bizim çalışma perspektifimizin güçlenmesini sağladı. Bugün fabrikada, herbiri yeni bir grup daha oluşturma perspektifine sahip iki grubuz. Bu örgütlenme aynı bölgedeki diğer üç fabrikada sempatizanlar oluşturmamıza imkan tanıyor. Ayrıca ŞKP, SP, MAPU üyeleri ile ittifak doğrultusunda olumlu bir politika izlemeye çalışıyoruz.

Kitle çalışması politik ve ideolojik olarak güçlenmemizi sağladı. Kitle çalışması tabanımızı genişletmemizi ve yenilememizi, ve böylece kitleler içinde erimiş ve güvenliğini kurmuş bir yeraltı örgütlenmesini kurmamızı sağladı.''

●

Direniş Komiteleri, bu örnekte de görüldüğü gibi, varolan tüm legal örgütlerle (Cunta yönetiminin kurdurduğu ''sendikalar''la, kadın örgütleriyle, sanat ve spor klüpleriyle, darbe sonrasında kurulan işsizlere, siyasi tutuklulara ve yakınlarına yardım komiteleri ile) direnişe ilgi duyan herkesle bağlar kurarak, hayatın tüm alanlarında bütün birimler için mücadele programları önererek, bunları hayata geçirmek için mücadele ederek, üyelerini siyasi olarak eğiterek direniş eyleminin eşgüdümünü sağladılar ve yaygınlaşma yolunda ileri adımlar attılar. 1977 yılında mücadele daha gelişti, kitlelerin sempatisi, desteği giderek katılıma dönüştü.

Demiryolları endüstrisinde 7000 memurun işten uzaklaştırılması ve 1000 kişinin de 1 ay içinde uzaklaştırılacağının açıklanması Demiryolu Direniş Komitesinin çeşitli eylemleriyle cevaplandırıldı. 7 Ağustos'ta Santiago'daki merkezi istasyon ''yandı'' ve kargo treni ''raydan çıktı''. Işçi sınıfının direnişini, mücadelesini, hakim sınıfların beynine kazıyan ''kazalar'', Curanelahve kömür madeninde de sürdü. Devrimci militanlığın ve devrimci bilincin yüksek olduğu bu bölgede faşist diktatörlük, işçi liderlerini öldürtmekte, işçiler üzerinde şiddetli bir baskıyı artırmaktaydı. Şili'li işçiler burada da gereken cevabı verdiler. Kömür madenini ''su bastı''...

Yükselen kitle hareketleri, gizli direniş kuvvetlerinin emekçi halkın talepleriyle doğrudan bağı olan silahlı propaganda eylemleriyle içiçe gelişti. Şili halkı en zor ve tehlikeli koşullarda bile mücadele etti ve mücadele içinde güçlendi.

1976 yılında, posta aracılığıyla dağıtılan bildiriler 1978'de artık elden dağıtılıyor. Tüm sol partiler kitleleri mücadeleye çağıran bildirileri, polis ve askerlerle karşı karşıya gelme durumunu da göz önüne alarak kendi öz silahlı güçleri desteğinde dağıtıyorlar. Emperyalist kuruluşların bürolarında (Örneğin, Santiago'daki New York City Bank), hakim sınıfların iş merkezlerinde patlayan ''uyarı'' bombaları emperyalistlere, tekellere, askeri diktatörlüğe karşı gelişen direnişi simgeliyor.

1978 yazı başında MIR yayınladığı bir bildiri ile ''yarı yasal ve gizli mücadele biçimlerini barışçıl ve şiddete dayanan mücadele biçimlerini teşvik etmek ve yaygınlaştırmak, Direniş Komiteleri'ni, işyeri komisyonlarını çoğaltarak devrimci hareketin gizli örgütlenmesini güçlendirmek'' gerektiğini vurguluyordu. Ayrıca ''Halkın taleplerini destekleyecek biçimde silahlı propagandayı geliştirmek ve yetkinleştirmek işçilerin elinden alınamayacak bir haktır'' diyerek ''bütün partileri, diktatörlüğün yasal örgütlenme aldatmacasını kabul etmemeye, kendilerini silahsızlandırmamaya, tersine gizli örgütlenmeleri, güçlendirmeye'' çağırıyordu.

Şili emekçi halkı mücadelesini günden güne geliştirerek yaygınlaştırarak, faşist diktatörlüğe nihai darbeyi indirme doğrultusunda sürdürüyor. Ve Şili'li işçiler bu onurlu kavganın ön saflarında yer alıyorlar.

(*) Bu yazıda anlatılanlar Şili'deki sınıflar mücadelesinin kendi özgül objektif ve subjektif koşulları bağlamında değerlendirilmelidir.

Pahalılık üzerine...

Bugün, yaşam, emekçiler için giderek dayanılmaz olmaktadır. Yeni zamlar, devalüasyonlar ve vergiler birbiri ardına gelmekte, hayat pahalılığı gün geçtikçe tırmanmaktadır. "Bu dayanılmaz hayat pahalılığının nedeni nedir?" sorusunu ise herkes başka türlü cevaplamaktadır. Sermaye örgütlerine bakılırsa, artan işçi ücretleri hayat pahalılığının ana nedenidir. Ama araştırmalar göstermektedir ki işçi ücretlerinin, piyasadaki malların toplam maliyeti içindeki payı sadece % 11 civarındadır. Yani, toplu sözleşmelerde işçi ücretleri % 100 artsa bile, toplam maliyet % 22 artacaktır. Oysa bugün fiyat artışları % 70'e yaklaşmaktadır. Görülmektedir ki işçi ücretlerindeki artışın bugünkü hayat pahalılığının ana nedeni olduğu tespiti doğru değildir. Birtakım hükümet sözcülerine bakılırsa, pahalılığın nedeniz döviz darboğazıdır. Şöyle ki, döviz olmadığı için, üretimin bazı temel girdileri ithal edilememekte, bu nedenle üretim düşmekte, üretim düşünce de fiyatlar artmaktadır. Yine egemen sınıfların çeşitli sözcülerine bakılırsa pahalılığın nedeni "yüksek taban fiyatları uygulamaları" ya da "memur maaşlarındaki artış"tır. Bu iddiaların hiç birisi doğru olmadığı gibi, bunların ileri sürülmesinin amacı, sadece ve sadece gerçekleri çarpıtarak emekçi halk cephesini oluşturan sınıf ve tabakalar arasında çelişkiler yaratmak, böylece havayı bulandırarak kafaları karıştırmak, egemen sınıflar karşısında birleşen halk güçlerini bölüp parçalamak ve böylece mevcut sömürü düzenini sürdürmektedir. Hayat pahalılığının nedeni ileri sürülenlerin hiçbiri değildir. Hayat pahalılığının gerçek nedeni bizzat mevcut sömürü düzeninin kendisidir. Hayat pahalılığını yaratan, ülkemizdeki emperyalizme bağımlı çarpık kapitalizmdir ve hayat pahalılığının sorumluları emperyalistler ve emperyalistlerin uzantısı tekellerin, büyük toprak sahiplerinin ve büyük tefeci tüccarların oluşturduğu egemen sömürücü azınlıktır, oligarşidir.

PAHALILIĞIN TEMEL NEDENİ: KAPİTALİST MÜLKİYET VE EMPERYALİST SÖMÜRÜ

Kapitalist toplumda fabrikalar, tarlalar ve tüm üretim araçları özel mülkiyet altındadır. Çağımızda bu mülkiyet giderek daha az ellerde toplanmış ve üretim birçok alanda egemen büyük tekellerce gerçekleştirilir olmuştur. Ve bu egemenlik ulusal sınırları aşmış ve dünya çapında önemli hammadde kaynakları, teknolojik üretim ve bilgiler, önemli sanayi alanları ve pazarlar uluslararası emperyalist tekellerin denetimleri altına girmiştir. Artık, ülkemiz gibi emperyalizme bağımlı ülkeler bu tekellerin sağladıkları makina teçhizat, ara malları ve bazı hammaddeleri gibi girdi almadan üretim yapamaz, ekonomiyi çalıştıramaz durumagelmişlerdir.

* Bilindiği gibi Türkiye, emperyalist-kapitalist sistem içinde yeralan yeni-sömürge bir ülkedir. Ülke içinde üretilen malların maliyetinin önemli bir bölümünü emperyalist tekellerden satın alınan yatırım malları (makina-teçhizat), ara malları ve hammaddelere ödenen miktar oluşturmaktadır. Bu malların fiyatlarının belirlenmesi (örneğin artırılması) tümüyle emperyalist tekellere aittir. Bu konuda belirtilmesi gereken diğer bir nokta da son dönemlerde enflasyonun (hızlı fiyat artışlarının) emperyalist ülkeler için her an gündemde olan bir sorun olmasıdır. Dolayısıyla, emperyalist tekellerden ve ülkelerden ithal edilen mallardaki gündeme gelen fiyat artışları ülke içinde üretilen malların maliyetlerini ve sonuçta fiyatlarını olduğu gibi etkilemektedir. Ülke içinde üretilen çeşitli malların maliyetinde, ithal edilen girdilerin oranının % 40 ile % 65 arasında değiştiği göz önünde bulundurulursa, fiyatlarda görülen büyük artışların ana sorumlusunun, maliyetler içinde önemli bir pay tutan girdileri satan emperyalist tekeller olduğu anlaşılır.

* Ülkemizde devletin ve esas olarak devlet işletmelerinin ithalatının toplam ithalat içindeki payı % 40 arasındadır. İthal edilen malların fiyatlarındaki artışlar, böylece bir yandan devlet işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetlerin fiyatlarını artırırken, diğer yandan da yeni vergiler yoluyla genel olarak fiyatların artmasına yol açmaktadır.

* Emperyalist tekellerin ülke içindeki fiyatları artırıcı etkisinin görüldüğü diğer bir alan çok yüksek fiyatlarla yapılan teknoloji satışıdır. Hemen hemen her malın üretiminde emperyalist tekellere olan teknolojik bağımlılık sonucu patent, knowhow, lisans, vb. karşılığında büyük ödemeler yapılmaktadır. Yapılan bu ödemeler ise açıktır ki mal ve hizmetlerin fiyatlarına eklenmektedir.

* İthal edilen girdilerin taşınması bile emperyalist nakliye şirketlerince yapıldığından, emperyalizme aktarılan değerin bir bölümünü oluşturan yüksek taşıma masrafları da maliyetlere, dolayısıyla fiyatlara eklenmektedir.

* Diğer yandan emperyalist tekellerin doğrudan doğruya kendi başlarına ya da genellikle olduğu gibi, yerli tekelci burjuvazi ile ortaklaşa yaptıkları yatırımlar aracılığıyla sağladıkları kar da hayat pahalılığını kamçılayan bir nedendir.

* Tekellerin kredi, finansman gibi sorunlarını çözmek; ağırlıkla tekelci burjuvazinin girdi,enerji,vb. ihtiyaçlarını karşılamak işlevine sahip devlet işletmelerine işlerlik ve etkinlik kazandırmak için emperyalist kuruluş ve ülkelerden alınan borçların faizleri; ve devlet kuruluşları tarafından istihdam edilen yabancı uzmanlara ve danışmanlara ödenen yüksek ücretler de vergiler artırılarak karşılanmakta, vergilerin artırılması ise yaşamı daha pahalılandırmaktadır.

* Bütün bunların dışında emperyalist tekellerle bütünleşmiş yerli tekeller,üretticileri mal ve hizmetlerin en büyük,belki de tek üreticisi olduklarından ve onlar mallarını piyasaya sürmedikçe başka kimse o mallara olan ihtiyacı karşılayamayacağından bu mal ve hizmetlerin fiyatlarını istedikleri gibi yükseltmektedirler. Üstelik onlarla fiyat rekabetine girecek güce sahip rakipleri yoktur, veya varsa da büyük karları paylaşabilmek için aralarında rekabeti kaldırıp anlaşarak, aynı oyunu birlikte tezgahlarlar.

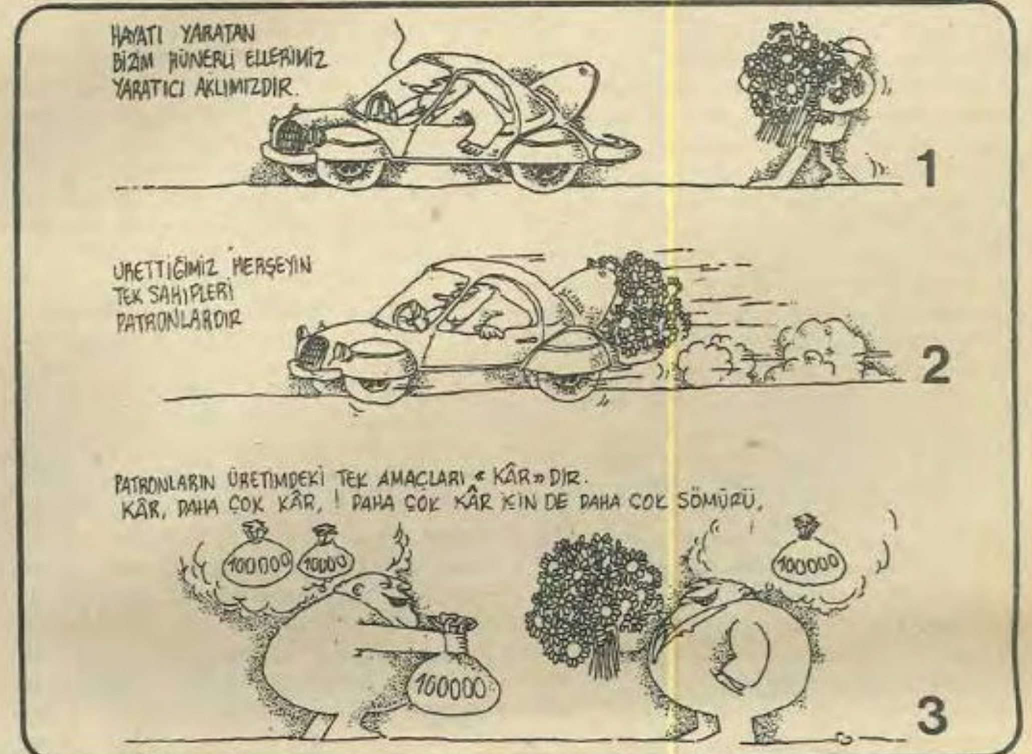
* Üstelik gerek üretilen gerekse ithal edilen mallar tüketiciye ulaşana değin, araya birçok aracı ve tefeci girmekte, büyük spekülasyonlar gündeme gelmekte ve mallar tüketiciye çok daha pahalı bir biçimde ulaşmaktadır.

* Türkiye'de büyük toprak sahipleri ve tefeci tüccarlar hemen hemen hiç vergi ödememektedirler. Emperyalistlerin doğrudan doğruya yatırımının olduğu şirketler ve yerli tekelci burjuvazi ise bir çok vergi indirimi ve muafiyetinden ve sayısız teşvik uygulamalarından yararlandığı için genelliriyle orantılı bir vergi ödememektedirler, üstüne üstlük büyük oranlarda vergi kaçırmaktadırlar. Bütün bunlar ise vergi yükünün, örneğin yeni dolaylı vergiler aracılığıyla, artan fiyatlar biçiminde emekçi sınıf ve tabakaların sırtına yüklenmesine neden olmakta ve hayatı onlar için daha da pahalı kılmaktadır.

* Ülkemizde hayatı pahalılaştıran diğer bir olay da,Türk parasının yabancı paralara göre değerinin sık sık düşürülmesidir, yani sık sık devalüasyon yapılmasıdır. Açıktır ki, emperyalizme bağımlılıktan kaynaklanan, ihracat ve ithalat arasındaki ödemeler dengesi açığı sorununu çözmek için sıkça gündeme getirilen her devalüasyon, emekçilerin elindeki paranın alım gücünü giderek düşürdüğü gibi, ithal malların fiyatını artırdığı için bu malların girdi olarak kullanıldığı ülke içinde üretilen tüm mal ve hizmetlerin fiyatlarını artırmaktadır.

* Tekellerin egemen olduğu ülke ekonomisinde fiyatları artıran diğer bir neden de, atıl (kullanılmayan) kapasitedir. Tekeller zaman zaman bilinçli olarak üretimi kısmakta, piyasada suni mal darlığı yaratmakta ve böylece fiyatların artması koşullarını yaratmaktadır. Ayrıca, kapitalist üretimin anarşik işleyişi içinde de sık sık arz ve talep dengesizliği çıkmakta, bu da atıl kapasiteye ve bunun sonucu fiyat artışlarına yol açmaktadır.

* Günümüzde fiyatları artırıcı diğer bir önemli etkende tekeller arasında rekabetin reklam savaşı biçiminde sürmesidir. Böylece hiçbir üretkenliği olmaya bir faaliyet için milyonlarca lira sarfedilmektedir. Açıktır ki bu harcamalar fiyatlara eklenmektedir.

Kısacası mevcut sömürü düzeninin kendi sorunlarından ve çözümsüzlüğünden kaynaklanan ardarda yapılan zamların, sık sık gündeme getirilen devalüasyonların ve emekçi sınıfların giderek artırılan vergi yükünün, kısa bir ifadeyle, hayat pahalılığının baş sorumlusu emperyalistler ve oligarşidir. Her sorunda olduğu ve bizzat bu sorunda da kendisini gösterdiği gibi, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi sınıf ve tabakalarla emperyalistler ve oligarşi arasında uzlaşmaz bir çıkar karşıtlığı vardır. Ve hiç bir burjuva hükümeti pahalılık sorununa hiç bir çözüm getiremiyeceği gibi, bu sorunu hafifletemez bile. Emekçi halkın yaşam hakkına doğrudan bir saldırı olan pahalılık sorununun tümden ortadan kalkması için de, emperyalizmin ve oligarşinin ülke içindeki hakimiyetine son vermek gerekmektedir. Kısacası pahalılık sorununun kökten çözümü ancak, emekçi halkın kendi güçlü kollarıyla kendi iktidarını kurması ile mümkündür.

Şanlı HEKİMHAN GREVİ devrimci mücadelemize ışık tutuyor

(Baştarafı 16. sayfada)

re bile otururuz" diye cevap verdiler. Böylece görüşmeler başladı. Daha ilk toplantılarda Bakanlık "ülkede ekonomik kriz olduğu için, konuyu toplumsal anlaşma içinde çözelim, bizim düşüncelerimiz budur" diyerek amacını açıkladı. Sendika temsilcileri ve işçiler de "ekonomik kriz vardır. Ama onu yaratanlar işçiler değil patronlardır. Bu nedenle bu konu bizim sorunumuz olamaz. Bırakalım patronlar düşünsün. Ayrıca toplumsal anlaşmaya imza atmayız, çünkü biz işçi sınıfına ihanet edemeyiz." deyince görüşmeler çıkmaza girdi.

Grev, ilk gün verilen karara uygun olarak haklar alınana değin tüm canlılığı ile sürecekti.

Olaylar bu şekilde gelişirken, hükümet işverene, 14 Ocağa dek işletme çalışmaya başlatılmazsa, hiç bir tazminat ödenmeden madeni devletleştireceğini bildirdi. Çünkü Türkiye'de burjuvazinin demire ihtiyacı vardı ve o da Hekimhan'dan geliyordu. Maden,patron için para demekti, kar demekti. Ve daha çok kazanmak ve kaybetmemek için işçiye biraz vermesi gerekiyordu. Tam bu anda Kahramanmaraş faşist katliamının ardından ilan edilen sıkıyönetim Bilfer patronunun imdadına yetişti(!). Bu, patron için son umutdu.

Patron son birkez daha faşist çeteleri "işçi" diye topar1adı. Onları silahlandırdı ve sıkıyönetime dilekçe yazarak, çalışmak isteyen bu "işçilerin" cangüvenliğinin sağlanmasını talep etti. Tüm Hekimhan halkı şaşırmıştı. Kendi kendilerine "Acaba, Maraş'ta halkı katleden Hekimhan işçisi mi?" diye soruyorlardı.

Ama buna rağmen işçiler, köylüler, tüm halkla toplantılar düzenlendi ve son gelişmeler anlatıldı. Bu toplantıların sonunda hep birlikte şu karara varıldı: "Kanımız, canımız pahasına da olsa direneceğiz, teslim olmayacağız, patronu dize getireceğiz, hiçbir güç bizi engelleyemez". Ve hazırlıklar başladı. İşçisi, köylüsü, genci, yaşlısı, esnafı hepsi kazma, kürek, tırmık ellerine ne geçtiyse, ne buldularsa alıp Hekimhan'a indiler. Birkaç gün gece gündüz beklendikten sonra işçi düşmanı faşistler jandarma gözetiminde(!) geldiler. Yediden yetmişe bütün Hekimhan o gün direndi. Ve birkaç saat sonra gelenlerin hepsi arkalarına bile bakmadan kaçtılar. Artık patronun işi şimdilik de olsa bitmişti.

Onaltı aylık bir grevden sonra Bilfer patronu, toplu iş sözleşmesine oturacağına dair, 11 Ocak gecesi tutanağa imza attı ve yenilgiyi kabullendi.

Yılların biriktirdiği kin örgütlenmiş ve grev, ekonomik-demokratik mücadelenin gerektirdiği tüm karmaşık görevler yerine getirildiği için zaferle bitmişti.

Hekimhan'da bugün bir tohum atıldı. O tohum yeşerecek, büyüyecek ve tüm halk için meyvasını verecek. Hekimhan'ın işçisi köylüsü önlerindeki zor, engebeli yolu biliyorlar ve ona hazırlanıyorlar ağızdan ağıza mücadele türküleri söyleyerek.

"Devrimciler haber saldı işçi köylü dostuna
İşçiler hücum etti Hırsız Pınar'dan faşist üssüne"

ŞANLI HEKİMHAN GREVİ, MÜCADELEMİZE ÖRNEK OLACAK, YOLUMUZA IŞIK TUTACAKTIR!

Yasalar ve 1475 sayılı İş Yasası'ndaki anti-demokratik hükümler üzerine

Yasalar, sınıflı toplumlarda, daima egemen sınıfların emekçi sınıfları sömürme ve baskı altında tutma politikalarını düzenleyici ve koruyucu araçlar olmuşlardır. Bu yönüyle yasalar ve bütünüyle hukuk, sınıflı toplumlara özgüdür ve kapitalist toplumda egemen burjuva kurumlarının bir parçasıdır.

Bu nedenlerledir ki, emekçiler, hiçbir zaman, bu yasaların çıkarılmasında, düzenlenmesinde belirleyici olamazlar ve yasaların kendilerine "getirdikleriyle" yetinmeleri bunlara boyun eğmeleri beklenir. Üstelik, ne zaman ki emekçiler boyun eğmek istemezler ve sömürüye başkaldırırlar, ne zaman ki toplumsal muhalefet yükselir ve sınıf mücadelesi keskinleşir, işte o zaman şaşmaz bir kural olarak yasalar ve bunların devletin kurumları tarafından uygulanışı da sertleşir ve acımasızlaşır. İşte o zaman varolan "demokratik" görünümlü yasalar bile bu görünümlerini bir yana bırakırlar ve özlerindeki sınıf şiddeti açığa çıkar. Bunların "gerekli" baskıyı kurmaya yetmediği durumlarda da "istikrar tedbirleri" adı altında yeni açık baskı uygulamaları gündeme gelir. Ve bu gibi durumlarda, genellikle, "Devlet Güvenlik Mahkemeleri", "İhtisas Mahkemeleri" gibi kurumlar, bu "tedbirleri" daha baskıcı bir biçimde uygulamak üzere peydahlanırlar. Cezalar ağırlaşır, "örnek cezalar"(!) gazetelerin ilk sayfalarını en renkli bir biçimde kaplamaya başlar, vb., vb...

Kapitalist sömürü ve baskının mezar kazıcısı, toplumun tüm *değerlerini* insanlık dışı sömürülmek pahasına yaratan emekçiler ve en başta işçi sınıfıdır. Bu yüzden tüm burjuva hukuku, en başta emekçi halkın her türlü ekonomik, demokratik ve siyasi haklarını hedef alır. Bütün "demokratik" görünümlü yasa maddelerine, süslü, bol vaatli "yasa değişiklik tasarıları"na rağmen, her zaman sonuçta olan, emekçi halka siyaset yapma hakkının yasaklanması ve ekonomik, demokratik haklarının asgari düzeyde tutulmasıdır. Egemen sınıflar ve onların siyasi sözcüleri meydanı boş buldukça bu daima böyle olmuştur. Meydanın boş bırakılmamasının yegane koşulu ise, örgütlü, bilinçli ve kararlı bir mücadelenin, hem bir yandan mevzii olarak her türlü anti-demokratik yasa ve işleyişe karşı yürütülmesi, bir yandan da tüm bu, belki de geçici ama ileriye doğru atılmış adımlardan, nihai hedefe yani düzene karşı mücadeleyi beslemek ve desteklemek için yararlanılmasıdır.

İşte herhangi bir anti-demokratik yasa veya işleyişe olduğu kadar İş Kanunu'nda yer alan ve bugünkü iktidarın "ele alır gözükme"si ile güncellik kazanan anti-demokratik hükümlere karşı çıkılması ve bu doğrultuda mücadele edilmesinin anlamı da herşeyden önce bu bakış açısıyla kavranılmalıdır.

Dışa bağımlılıkta kaynağını bulan ülkemizdeki sürekli buhran ve bugün bunun eriştiği boyutlar, egemen sınıfların sorunlarının acil çözümleri açısından bu anti-demokratikliği, bu kısıtlayıcılığı, diğer "gelişmiş" kapitalist ülkelerdekine kıyasla çok daha fazla kılmaktadır. Bu nedenle, ülkemizdeki emekçi halkın dişe diş mücadeleyle almak durumunda olduğu bazı haklar, belkide çoğu kapitalist ülkelerin hakim sınıflarının kendi emekçilerine çok fazla düşünmeden verebildikleri haklardır. Hatta aynı durum ülkemizdeki farklı işkolları veya farklı işyerleri arasında da gözlenebilir. İşyerleri arasındaki ücret farklılıkları, hatta kamu kesiminde çalışanlarla özel kesim işçileri arasındaki avantaj farklılıkları, genellikle işveren için bir aldatmaca imkanı sağlar, ve avantajlı işçilerin mücadelesi, bu avantajlar öne sürülerek baltalanmaya, saptırılmaya çalışılır. Ve mücadelenin nihai amacı ücretin yükselmesi imiş gibi gösterilerek temeldeki ücretli kölelik ve sömürü gizlenmeye çalışılır. Bu aldatmacayı aşarak gerisindeki sömürü ve sınıf gerçeğine yönelmeyi sağlayabilecek yegane araç ise sınıf bilinci ve sosyalist siyasi bilinçtir. Ücret artışı için de olsa, yasalardaki anti-demokratik bazı maddelere karşı da olsa ekonomik-demokratik mücadelenin amacı hiçbir zaman güncel, geçici ve yöresel çıkarlar olarak kavranmamalıdır. Her türlü mücadele, düzen sınırları içindeki en küçük bir hak için bile olsa, daima düzeni hedefleyen mücadelenin bir parçası olarak kavranmalı ve küçük somut kazanımların aldatmacasına düşülmemelidir.

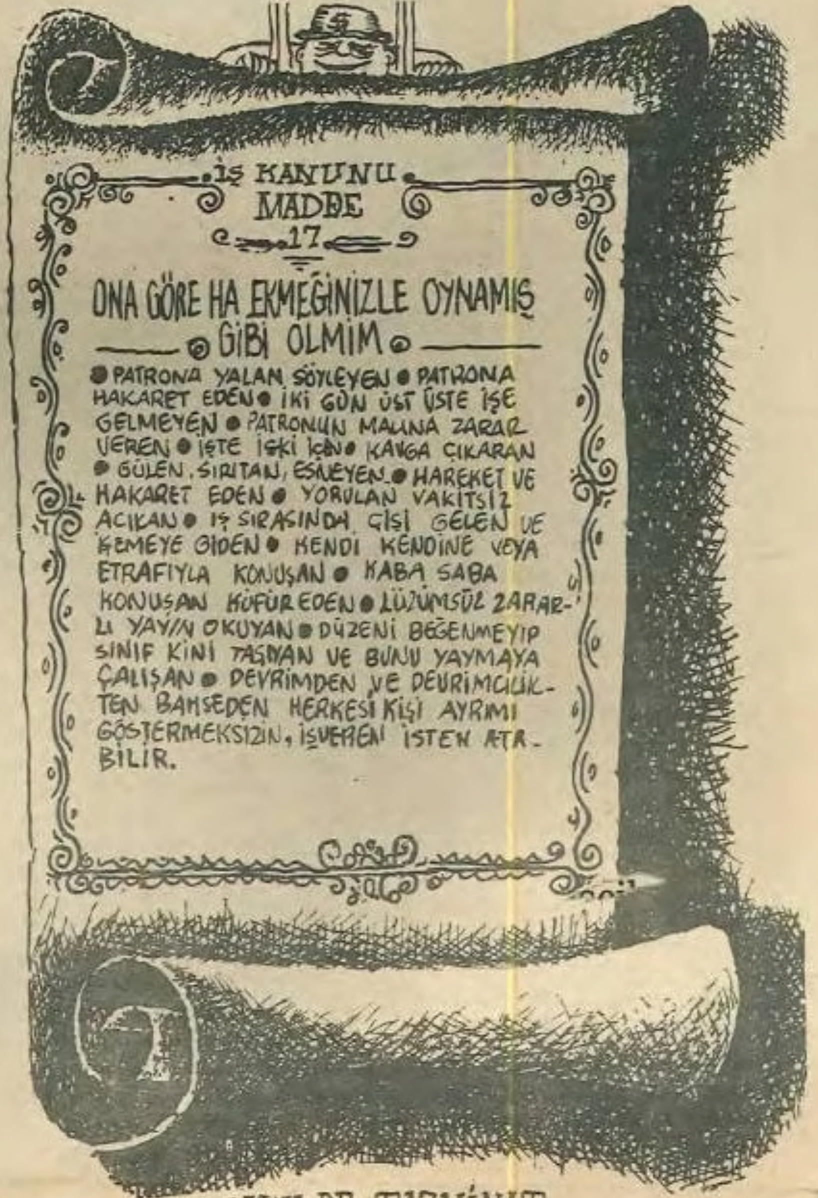
İŞ YASASINDAKİ ANTİ-DEMOKRATİK HÜKÜMLER

İşte İş Yasası'ndaki anti-demokratik hükümlere karşı mücadele ve belki de bu mücadelenin sağlayacağı başarılar, yani bazı delerin kaldırılması veya işçiler lehine değiştirilmesi de, ancak bu bakış açısıyla kavranılmalı ve kavratılmalıdır.

Kaldı ki, mevcut CHP hükümeti sözkonusu maddelerin anti-demokratik özüne dokunmaya niyetli gözükmemekte ve "değişiklik tasarısı" adı altında aynı maddeleri, aynı anti-demokratik özle, hem de birşeyler yapıyormuş havasında allayıp pullayıp yine işçilerin önüne sürmektedir. Anlaşılan odur ki, işçilerin mücadelesiyle bazı maddeler "kapıdan atılsa, bacadan geri sokulacaktır" ve büyük ihtimalle bunun uygulayıcısı da, bir süre daha, mevcut hükümet olacaktır. Ecevit hükümeti, işçilerin ve emekçi halkın çıkarlarının yasal sınırları içerisinde dahi savunucusu olmadığını, olamayacağını son "değişiklik tasarısı" ile bir kez daha kanıtlamıştır. Mevcut hükümet, bir burjuva hükümeti olma özelliğini adeta bağıra bağıra ilan etmektedir.

Hükümetin değiştirmek üzere ele almış göründüğü anti-demokratik maddelerden birisi 13. Madde'dir. Bilindiği gibi bu maddede işverenin işçiyi işten çıkartması veya işçinin kendisinin işten ayrılması durumlarında, hizmet akdinin feshedileceğinin belli bir süre önceden diğer tarafa bildirmesi öngörülür. Her durumda işveren için de, işçi için de gerekli görülen süre eşit kılınmıştır. Oysa ülkemizin koşullarında bir işçinin iş bulma zorluğu ve işler arasında tercih yapacak kadar iş imkanı olmayışı gözönünde tutulursa, anlaşılır ki bu maddede eşitlik görüntüsü altında, işçi açısından anti-demokratik bir sınırlama yutturulmaya çalışılmaktadır. İşveren açısından ise şu veya bu nedenle çalıştırmak istemediği işçiden biran önce kurtulmak imkanı doğmaktadır. Bu maddeye göre bir işveren, çıkartmak istediği işçiye, bu işçi o işe onlarca yılını vermiş olsa da, en fazla 1,5 ay katlanmak zorundadır. Ülkemizdeki işsizlerin sayısı düşünülürse, işverenin yeni bir işçi bulması en fazla birkaç gün meselesidir, oysa işten çıkartılmanın işçi için aylarca sürebilecek işsizlik ve açlık anlamına geleceği açıktır. Hükümetin yapmaya çalıştığı, bu anti-demokratik özü gizleyip, yeni bazı aldatıcı eklemelerle, aynı maddeyi korumaktır. Oysa işçi sınıfı yararına bir anlam ifade edebilecek tek değişiklik işverenlerin iş akitlerini feshetme yetkisinin tümden kaldırılması ve işçilere, daha iyi koşullarda bir iş bulduğu an işini derhal bırakabilmesi olanağının tanınmasıdır. Daha iyi bir iş bulmuş olan işçinin bu işe girebilmek için 1,5 ay beklemek ve belki de yeni işi kaçırmak zorunda kalması kabul edilemez. Bu, herşey bir yana, Anayasa'nın 40. Maddesindeki "Herkes dilediği alanda çalışma hürriyetine sahiptir." hükmüyle bağdaştırılamaz. Kaldı ki işsizlik koşullarında bir işverenin istediği şartlarla çalıştırabileceği bir işçiyi bulması için fazla beklemeye ihtiyacı yoktur. Olsa olsa kapısının önünde kuyruk olmuş bekleyen işçiler arasında bir tercih yapmak için bir karar verme süresine ihtiyacı olacaktır.

İş Kanunu'nun ünlü anti-demokratik maddelerinden 17. Madde de "değişiklik" kapsamına alınmaktadır. Bu maddenin de "değiştirilmiş" biçimine bakılınca özünün aynen korunduğu görülmektedir. Yine, bir işçi tamamen işverenin kendi değer yargılarına dayanarak vereceği kararla işten çıkartılabilir. Örneğin, "ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan davranışlar" yeterli bir gerekçe sayılmakta ve ahlak ve iyiniyetin ölçütü de işveren olmaktadır. Hiç bir işçi ahlakından, iyiniyetinden işverene sorumlu tutulamaz, ve hiç bir işveren işçinin ahlakı, iyiniyeti üzerine karar verebilme hakkına sahip değildir. Bu örnekten de anlaşılabileceği gibi bu madde, "değiştirilmiş" haliyle bile, işverenin şu veya bu gerekçeyi uydurarak ve bunu son derece esnek olan maddeye sığdırarak işçiyi işten atabileceği anlamına gelmektedir. İşveren bu maddeye dayanarak, devrimci ve sendikal mücadeleyi dağıtmak için, devrimci işçileri, işçi önderlerini her an işten atmaya çalışacaktır. Bir işçinin kendi isteği dışında işten çıkmasının yegane koşulu o işin gerçekten de zorunlu olarak durması olabilir, ki bu durumda da bu zorunluluğun denetiminde, işçi ve sendikası belirleyici olmalıdır. Ahlak vb. gibi son derece kişisel değerlere dayalı ölçütler işçinin işsizliğe mahkum edilmesi için gerekçe sayılamaz.

Kanun'un 24. Maddesinin eski ve "yeni" haline göre işveren "ekonomik ve teknik zorunluluklar" nedeniyle, Bölge Çalışma Müdürlüğü'nden izin alarak, hemde en az 10 kişiyi işten çıkartabilir. İşin ilginç tarafı, işten çıkartmayı işveren ile Bölge Çalışma Müdürlüğü kafa kafaya verip kararlaştırabilmektedirler. İşçi ile sendikası ise bu durumda sadece seyircidir. Başka bir deyişle, işverenin savcılığı ve Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün hakimliğiyle, "sanık", yani işçi, işten çıkartılarak cezalandırılabilecek, ve işsizliğe mahkum edilebilecektir. İşçinin payına düşen şey ise bir kez işten çıkartıldıktan sonra ya durumu kabullenmek ya da çaresiz alacaklı gibi bir üst mahkeme aldatmacası peşinde aylarca, iş aramayı bırakıp, mahkeme kapılarında sürünmektir.

Bölge Çalışma Müdürlüklerinden ve İş Mahkemelerinden çıkan kararlar genellikle işçi aleyhine olmakta ve anti-demokratik yasa hükümlerine de pek ters düşmemektedir. Zaten bu kurumların devlet tarafından kendileri için saptanan işlevi de burjuva kanunlarını uygulamak ve uygulatmaktır. Bu durumda, Bölge Çalışma Müdürlükleri ve İş Mahkemeleri işçiyi işverenin haksızlığına karşı savunan ve işverenlerin en adil, tek denetleyicisi olması düşünülemez.

İş Kanunu'nun bu ve benzeri maddelerindeki anti-demokratik öz, yasanın genel niteliğinden kaynaklanmakla birlikte, söz konusu maddeler, işçi sınıfı ve tüm emekçi halk üzerinde egemen sınıflar adına uygulanan baskının en sivri örneklerini teşkil etmektedirler. Bu nedenle, ilk adımda bu maddelerin, hiç bir reformist yutturmacaya başvurulmaksızın kaldırılması savunulmalıdır, ve bu doğrultudaki mücadele devrimci mücadeleye bağımlı kılınarak tüm emekçi halka mal edilmelidir. Mevcut hükümetin bu yasaları ele alışında bir kez daha somutlanan anti-demokratik yüzü teşhir edilmeli ve tüm ilericilere ve demokratlara kavratılmalıdır.

1475 SAYILI İŞ YASASINDAKİ TÜM ANTİ-DEMOKRATİK HÜKÜMLER KALDIRILMALIDIR!

İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Giray Kaya ○ Yazı İşleri Müdürü: İlhami Özel ○ Yönetim Yeri: İzmir Cad. 7/11, Kızılay-ANKARA ○ Yazışma Adresi: PK 188, Küçükesat - ANKARA ○ Baskı: EM-AŞ Veb Ofset Tesisleri

Şanlı HEKİMHAN GREVİ devrimci mücadelemize ışık tutuyor

Hekimhan, Malatya'nın yıllar yılı ezilmiş, hor görülmüş ve baskı altında tutulmuş bir kasabasıdır. Egemen güçlerin sürekli olarak alevi - sünni ayrılığını yaratmaya çalıştığı bir bölgenin ortasında yer alır. Diğer yandan, egemen sınıflar devrimci potansiyelin yüksek olduğu bu ilçeyi, sürekli olarak denetim altında tutabilmek için, burada, faşizmin resmi ve sivil güçlerini iyi örgütlemek yoluna gitmişlerdir. Hekimhan'ın diğer bir özelliği de yeraltı kaynaklarının oldukça zengin olmasıdır. İşte Hekimhan'ın geleceği bu madenlere bağlıdır.

Yıllar önce Sadullah Bilgin diye biri geldi, ve 275 kuruştan işçi tutarak, Hekimhan'ın madenlerini çıkarmaya başladı. Hekimhan emekçilerini sömüren toprak ağaları ve tefeci tüccarların yanına bir de Bilfer patronu eklenmişti.

Doğal olarak her patron gibi Bilfer patronu da işçileri denetim altında tutup daha iyi sömürebilmek için, korsan bir sendika kurdurtmuştur. Ayrıca işçiler arasına satın aldığı kendi adamlarını da sokmuştu. Amaç: Hekimhan işçilerinin ekmeği, kanı, canı, namusu pahasına, daha çok para, daha çok kardır. Korsan sendikanın işverenin güdümünde çalışması, işçileri satması, tüm emekçi halkta sendikalara karşı bir güvensizlik yaratmıştı.

Bundan önce korsan sendikadan başka ayrıca kendine "devrimci" diyen bir başka sendika da gelmiş, işçileri greve götürmüş ve yanlış örgütlenme ve mücadele anlayışından dolayı grev kırılmış. Bu nedenle sendika deyince, herkesin aklına, işçileri satmak ve para kazanmak için gündeme getirilmiş bir kuruluş gelirdi.

İşte böyle bir yerde ve böylesine zor koşullarda işçileri doğru bir önderlik altında bir araya getirip, mücadeleye sokmak için çalışmalara başlanılması kararlaştırıldı.

İLK ÖRGÜTLENME VE PATRON, KORSAN SENDİKA, FAŞİST İŞBİRLİĞİ

İlk olarak bölgenin somut koşulları değerlendirilip, devrimcilerle birlikte faşist saldırıları ve demagojiyi tesirsiz hale getirecek bir çalışma programı hazırlanarak çalışmaya başlandı. Önce Bilfer patronu ve korsan sendikanın desteği ile faşistlerin yarattığı alevi - sünni ayrılığının giderilmesi gerekiyordu. Film ve slayt gösterileri, toplantı, seminer gibi araçlar kullanılarak, köy köy, ev ev yapılan çalışmalarda işçilerin ve köylülerin birliği sağlanmaya çalışıldı. Elbetteki bu birlik mücadele içinde gelişip çelikleşecekti.

Bu çalışmalar, Bilfer patronunu, korsan sendikayı ve faşistleri tedirgin etti. Önce Yeraltı Maden - İş sendikasına üye olanların işten atılacakları, sürülecekleri haberleri çıkartıldı. Bunun yanında işçileri yıldırmak için, önder durumunda olabilecek işçiler ocak değiştirtilerek sürüldüler. Bu arada faşistler köylerde ve yollarda birkaç işçiye saldırdılar. Fakat hemen ardından anladıkları dillerde onlarla konuşuldu. Tek tek bütün işçilerle ve köylülerle yapılan konuşmalarda onlara olaylar somut örnekler verilerek anlatıldı ve patronun adamları ile faşistler teşhir edildi. Tüm bu olaylardan sonra maden işçileri artık gerçeği kavramaya başlamışlardı. Hekimhan'da ekmek ve namus kavgası sınıf kavgası demekti. Ve işçiler bundan böyle ona da hazırdılar. Böylece Bilfer patronu ilk darbeyi yemiş oluyordu.

Bilfer patronu yeni oyunlara girişmekte gecikmedi. Bir yandan işçilerin zaaflarından yararlanarak onlara para ve çeşitli vaadlerde bulunup aralarında ayrılık yaratmaya çalışırken; diğer yandan da Ankara'ya giden devrimcileri ve işçileri polise ihbar ederek Malatya'da tutuklattırdı. Film ve slayt makinalarına el konuldu. Arkadaşlara işkence yapıldı. Fakat bütün bu çabalar da birlikteliği ve dayanışmayı çözecek bir yılgınlığa ve karamsarlığa yol açmadı. Çünkü her köyde ve her ocakta toplantılar düzenleniyor, bütün olup bitenler anlatılıyor ve bu durumda ne yapılmasının gerektiği tüm işçilerle ve köylülerle ortaklaşa kararlaştırılıyordu. Böylece patronun bu saldırısı da boşa çıkartılmış oldu. Tam bu sırada "devrimci" olduğunu iddia eden bir sendika daha devreye girdi. Bu sendika DİSK adını kullanıyor ve Yeraltı Maden - İş'in DİSK üyesi olmadığını, güçsüz olduğunu ileri sürüyordu. [1977 yazında "ilerlemeci" revizyonistler Yeraltı Maden - İş'i DİSK'e almıyorlar ve oyalıyorlardı]. İşçiler ona da gereken cevabı verdiler. Çünkü artık sendika işçilerle bütünleşmişti ve *sendikayı güçlü yapan şey adı ve parası değil, işçilerle, onlara doğru önderlik yaparak, bütünleşmesi* idi.

Bilfer patronu adım adım geriliyor ve köşeye sıkışıyordu. Nasıl ki her köşeye sıkışan son bir kez daha bütün gücüyle saldırırsa, Bilfer patronu da onu yaptı. Faşist köpeklerini devrimci işçiler üzerine saldırttı ve faşistler bu kez de hakettikleri cevabı alarak kaçtılar. Artık Hekimhan'ın işçileri ve köylüleri tek bir yürek, tek bir yumruk olmuşlardı.

İşverenin sendikanın yetkisine yaptığı itiraz mahkemece de reddedilip, yetki onaylanınca, hemen toplu iş sözleşmesi çağrısı yapıldı. Bilfer patronu bu çağrıyı kabul etmedi. İşçilerin bundan sonra kullanacakları silah belliydi. O da yapılan toplantıda oy birliğiyle kararlaştırıldı: Grev!

HEKİMHAN'DA GREV VE İŞÇİ KÖYLÜ İTTİFAKI

5 Ekim 1977'de Hekimhan'da davulla, zurnayla ilk grev çadırı kuruldu. Grev işçiler için bir okuldu ve maden işçileri bu okulu köylülerle birlikte başarıyla bitirmek istiyorlardı. Her ihtimal üzerinde konuşuldu, tüm hazırlıklar tamamlandı. Ve direniş, "mücadelemiz ortak, kurtuluşumuz birdir" şiarı ile başladı.

Grev başladıktan sonra faşistler ilk olarak Kuluncak krom işyerine saldırdılar. Köylülerin yardımı ile saldırı başarıyla göğüslenerek, püskürtüldü. Saldırılar, bundan sonra özellikle Hekimhan'ın içindeki istasyon işyerine yöneldi. Faşistlerin, polis desteğindeki ilk büyük saldırısı, anladıkları dilden konuşarak püskürtüldü. Faşistler hakettikleri cevabın verilmesi, Hekimhan ve çevresindeki ilericilere de güven vererek, onları da mücadelenin etrafında toparladı.

II. MC döneminin sonlarına doğru, yerel seçimlerin iyice yaklaştığı günlerde tüm hedef grev ve Yeraltı-Maden-İş sendikası idi. Bilfer patronunun AP adayına seçim çalışması için para yardımı yaptığı söylentileri arasında oldukça zor günler yaşandı. Bu sıralardaki yoğun saldırılar sırasında bir faşistin ölmesi bahane edilerek 85 grevci işçi tutuklandı. Amaç grevi kırmaktı. Fakat bu oyun da boşa çıkartıldı. Polis tutuklanan grevci işçileri bir hafta sonra bırakmak zorunda kaldı. Böylece mücadele bir adım daha yükselmiş ve kendini dosta düşmana kabul ettirmişti.

İşverenin planları henüz bitmemişti. Bu

kez yönetiminde çıkarcı ve gericilerin olduğu esnaf kefalet kooperatifine belediye hoparlöründen, esnafın grevi desteklemedikleri doğrultusunda anons yaptırtıldı. Bu, esnaflara, "Grevci işçilere hiçbir şey satmayın" demek anlamına geliyordu. Egemen sınıflar, şimdiye dek, birçok kez işçileri, köylüleri, küçük esnafı bölüp birbirlerine düşürmüşlerdi. Ama bu kez bu oyun da bozuldu. İşçiler ve köylüler, esnafları dolaşarak, onlara mücadelelerini kimlere karşı sürdürdükleri, küçük esnafın da halk güçlerinin içinde olduğu anlatıldı. Bu olay sonunda da esnafların büyük bir kısmı işçilerle ve köylülerle bütünleşerek mücadeleye katıldı. Bu arada grev bütün coşkusuyla sürerken, olaylar da hızla gelişiyordu. Bu kez grevdeki işçilerin mücadelelerine yiyecek götürerek katkıda bulunan köylüler, yollarda polis ve jandarma tarafından "arama" bahanesi ile durdurulup ellerindeki yiyecekler yollara dökülmeye başlandı. Mücadelenin başından beri faşistlere ve patrona el altından yardımcı olan resmi güçler, artık açıkça devreye girmişlerdi. Bunun üzerine tüm işçilere ve köylülere bunun niçin böyle olduğu anlatıldı. Ve *devlet* anlatıldı. Grevi yiyeceksiz bırakmamak için devrimciler ve köylüler gece yarısı dağları aşarak gelip gitmeye başladılar. Mücadele tüm emekçi halkın malı olmuştu.

"Bilfer patronu her çareyi denedi, halkı yenemedi" denilirken, işçiler karşılarında bu kez de nakliyecileri gördüler. Hekimhan'da çıkan demiri nakliye kamyonları taşır. İşveren işsiz şoförlere kamyon satın alıverir. Çünkü hem yükünü ucuza taşıttıracak, hem de kamyonlar için verdiği parayı yavaş yavaş da olsa geri alacaktır. Elbette bu arada örgütsüz nakliyecileri, kah birbirine düşürerek, kah maden işçileriyle karşı karşıya getirerek sömürüsünü rahatça sürdürür. Tüm bu nedenlerden dolayı nakliyeciler maden işçilerine, maden işçileri de nakliyecilere güvenmezler. Bu güvensizliği aşmak için onlarla önce ayrı ayrı sonra nakliyecilerle maden işçileri biraraya getirilerek konuşuldu. Bir süre sonra ise aslında kendilerinin de katmerli bir biçimde sömürüldüğünü ve maden işçileri ve köylülerle kader birliğinde olduğunu gören nakliyeciler işverene karşı durdular. Hekimhan grevi bu olayların ardından daha bir pekişmişti.

Önce korsan sendika teslim oldu, hemen ardından faşistler yöreden tecrit edildi. Artık Bilfer patronu için yapacak hiçbir şey kalmamıştı.

Grev okulu onuncu ayında iken Meclisten Madenlerin Devletleştirilmesi Kanunu çıktı.

DEVLETLEŞTİRME VE HEKİMHAN GREVİ

Devletleştirme kanun tasarısı Meclisten çıkınca Bilfer "Yeraltı Maden-İş sendikasının görüşmeye gelmediğini" söyledi. Bunun üzerine sendika işvereni tüm Hekimhan halkı önünde görüşmeye çağırdı. Bilfer patronunun buna uyması düşünülemezdi, çünkü devletleştirmeden yararlanarak işçilerin haklarını vermemeyi(!) düşünüyordu. Ve tartışma günü Hekimhan'dan kaçtı. Devletleştirmenin ne olduğu, işçilere neler getireceği herkese anlatıldı ve işçilerle köylülerle bu olay karşısında neler yapılabileceği kararlaştırıldı. Bu sırada, Hükümet İşletmeler Bakanlığını "arabulucu" olarak atamak zorunda kaldı. Çünkü mücadele Hekimhan'ı, Malatya'yı aşmış ve Türkiye'nin dörtbir yanında sesini duyurarak, tüm ilerici ve devrimcilerin desteğini sağlamıştı. Bu sıralarda ise, Türk-İş ile hükümet arasında "toplumsal anlaşma" denen satış ve ihanet belgesinin görüşmeleri sürüyordu.

Böyle bir ortamda hükümetin "arabuluculuğunda Bilfer patronu ile görüşmeler başladı. Bakanlıkta, görüşmelere katılmak için gelen işçi arkadaşlara "Burada oturacak yer yok, siz dışarıda bekleyin" denilince, işçiler "Biz, kendi sözleşmemizi kendimiz yaparız, oturacak yer yoksa ye-

(Devamı 14. sayfada)

